Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada
Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa
ADRESAS:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 18 (367. KAINA 15 ct. MONTREAL, 1954 m. GEGUŽIS - MAY 5 d. PRICE 15 ct. XIV METAI

Pasaulinė įvykių savaitė

ATRODO KAIP PASKUTINĖS DERYBOS SU KOMUNISTAIS

Žmonijos dėmesys nukreiptas į Genevoje vykstančias derybas tarp komunistinio ir laisvojo pasaulio. Šios derybos atrodo paskutinėmis, jeigu jose nebus prieita prie kokio nors susitarimo. O susitarti yra labai sunku. Kol kas tas sunkumas toks didelis, kad ligšiol tebėra nenugalimas.

LIGŠIOL NESUSITARTA NĖ VIENU KLAUSIMU.

Pietinės Korejos užsienių reikalų ministeris pasiūlė sujungti abi Korejos dalis Jungtinių Tautų Organizacijos pasiūlytu principu — leidus visos Korejos gyventojams laisvus balsavimus, kurie, kad būtų teisingi, būtų stebimi JTO komisijos.

Šiaurinės Korejos komunistai reikalauja sovietinių rinkimų, kuriuos vykdytų komisija, sudaryta iš Šiaur. Korejos komunistų ir Piet. Korejos vyriausybės atstovų. Be to, komunistai reikalauja, tuojau išvesti iš piet. Korejos JTO karuomenę, kai patys į šiaurinę Koreją pri sigabeno Kinijos kariuomenės.

Taip Korejos byla, kol kas i stovi.

Ne mažiau sunki yra

INDOKINIJOS TAIKOS PROBLEMA,

kuri neatrodo, kad galima būtų išspręsti taikiu būdu. Čia komunistų reikalavimai tokios pat rūšies, kaip ir šiaurinės Korejos atžvilgiu. Tai yra tos pat rūšies pasimojimai, kuriuos Molotovas pareiškė dar Berlyno konferencijos metu. Šios gi vaisius mes jau žinome. Neatrodo, kad kitaip pasibaigtų ir Genevos konferencija.

Greičiausia, numatydami šios konferencijos vaisius,

IŠ GENEVOS JAU IŠVYKO EILĖ MINISTERIŲ,

Dulles ir kiti ministeriai, o pasiliko jų pavaduotojai. Tiktai Molotovas, „ganydamas" satelitus, tebesėdi Genevoje ir diriguoja kad jie nenuklystų iš „generalinės linijos"...

Tuo tarpu, sąlygų paspausti ir veikiami Amerikos, prancūzai galų gale sutiko Vietnamui, Laos ir Kambodžai duoti visišką laisvę. Šios naujos valstybės pasiliks Prancūzijos bendruomenėje. Taigi,

INDOKINIJA YRA LAISVA

nuo kolonialinės vakarų politikos, bet lieka jai dar rytinė beda, veržimasis sovietų, kurie tikslų siekia karu.

Šitose taikos pastangose, kurios dabar dedamos Genevoje, Washingtonas dalyvauja tiesiogiai ir netiesiogiai. Tiesiogiai ten veikia vietoje Dulles pasiliekęs jo pavaduotojas Bedell Smith, o netiesiogiai pasireiškė JAV senatas, kuris Gegužės Pirmosios proga priėmė rezoliuciją, nukreiptą prieš darbo žmonių laisvės ir teisių persekiojimą Rusijoje. Reikia pabrėžti, kad senatoriaus Douglas pasiūlytoje rezoliucijoje, kurioje yra smerkiama visa, kas sovietuose yra nežmoniška, trečiame punkte

SENATAS TVIRTINA PREZIDENTŲ ROOSEVELTO, TRUMANO IR EISENHOWERIO ATSISAKYMĄ PRIPAŽINTI SOVIETŲ VALDŽIĄ LIETUVOJE, LATVIJOJE IR ESTIJOJE.

Tas parodo, kad Amerika jau visai gerai įsisąmonino, jog laisvė yra, kaip sakoma, nedalo ma: kas brangu Amerikai, tas brangu ir Lietuvai.

— Amerika pakartotinai pasiuntė protesto notą prieš Rusijos žmogžudžių ir grobikų siuntimą į Vakarus.

— Europos Krikščionių demokratų federacija pasisakė už vieningą Europą.

— Prancūzijos komunistai bandė sukelti generalinį streiką, bet iš 12 milionų darbininkų į darbą neatėjo tiktai apie pusę mil.

— Molotovas atmetė Bidou lt prašymą leisti paimti iš Dien Bien Fu sužeistus.

— JTO komisija nustatė, kad Rusijoje 15% valstybinių darbų atlieka politiniai kaliniai, iš vergų stovyklų.

— Anglijos seimas atmete reikalavimą apriboti valdžios galią gaminant H-bombą.

— Amerikos kongresas atmetė pasiūlymą apriboti prezidento teises siųsti į užsienius kariuomenę.

— Iš Canberros į Maskvą išvyko 50 sovietų atstovybės narių, o iš Maskvos Australijos atstovybės nariai.

— Dulles vakar tarėsi Milane su Italijos premjeru Scelba. Dulles šiandien bus jau Washingtone.

— Speciali brošiūra konstatuoja: Kinijos komunistai 3 kunigus nukirto, 13 nukankino.

— Toliau tariamasi dėl saugumo pietų rytų Azijos srity. JAV, Australija ir Naujoji Zelandija sutaria.

— Egipte komunistai, susidėję su nacionalistais, bandė nuversti Naguibo valdžią, bet buvo pagauti ir suimti.

— Anglijos darbiečiai paskelbė nutarimą, kad jie palaiko Anglijos bendradarbiavimą su visa Europa ir Anglijos dalyvavimą Europos gynimo bendruomenėje. Bevano siūlymas atmestas.

— Turkijoje įvyko seimo rinkimai. Demokratinė partija, vadovaujama prezidento Bayaro iš 541 vietos gavo 506. Ši partija palaiko Turkijos dalyvavimą Atlanto pakte ir Balkanų karinėje sąjungoje.

— Ceilono sostinėje Clomba vykstančiame 5 Azijos valstybių pirmininkų susirinkime Nehru atmetė rezoliuciją, nukreiptą prieš sovietų imperializmą.

— Kanados gubernatorius Massey lankosi Amerikoje, kur turėjo vizitą pas Eisenhowerį.

— Graikijoj vėl pasikartojo žemės drebėjimas, žuvo 150 asmenų.

— Petrovas ir Cholovas patvirtino, kad dingusieji Anglijos diplomatai dirba sovietams Maskvoje.

— Į Čekoslovakiją pavėjui paleisti tūkstančiai balionų su laisvės atsišaukimais.

— Pabėgęs šiaur. Korejos lakūnas įrodė, kad jį skraidyti mokė sovietų Rusijos lakūnai, kurie ir karo metu valdė „Mig" Nr. 15 lėktuvus.

DVIGUBŲ MOKESČIŲ -TAXŲ

klausimas Quebeco provincijoje, kuriuos įvedė Quebeco provincijos pirmininkas Duplessis, yra labai gyvas. Spauda plačiai diskutuoja šį klausimą. Jau atsiliepė ir Federalinis Pirmininkas St. Laurent, kuris, be ko kita, pažymėjo, kad klausimui svarstyti jo kabineto durys yra atviros. Kuo šis ginčas pasibaigs, dar nežinia. Bet viena aišku, kad mokesčių mokėtojas, kuriam kiekvienas naujas mokestis sudaro sunkumų, naujų mokečių mokėti nenori.

ŠIS SKULPTORIAUS PETRO RIMŠOS KŪRINYS TIKSLIAI PAVAIZDUOJA LIETUVIŲ TAUTOS BŪSENĄ SPAUDOS DRAUDIMO METAIS, KADA MOTINĖLĖS, OKUPANTO RUSO NAIKINAMOJE LIETUVIŲ TAUTOJE, PALAIKĖ LIETUVYBĖS IR KULTŪROS ŽIDINĮ VARGO MOKYKLOS BŪDU. TAI KŪRINYS, KURIO TURINYS IDEALIAI DERINASI IR SU SPAUDOS ATGAVIMO IR SU MOTINOS DIENOS MINĖJIMU.

Žinios iš VLIK'o

VLIKO POSĖDIS.

VLIKo posėdis, pirmininkaujamas VLIKo pirm. M. Krupavičiaus, 1954 metų bal. 21—23 dd. apsvarstė VLIKo ir Vykd. T-bos pir-kų kelionės į JAV programą. VLIKas pirmininkams pavedė pagrindinai išsiaiškinti, kokios taktikos pirmininkai turės laikytis ir kuriuos reikalus turės pirmon eilėn iškelti matydamiesi su Amerikos politikos vadovais, ir aptarti visus svarbiausius Lietuvos laisvinimo reikalą liečiančius klausimus.

Pavesta susitikti su min. P. Žadeikiu, ALT, LLK, centrų komitetais, LOKu ir kt. ir sutarti vienodą veikimo liniją bei nustatyti ateities veiklos gaires. Jei būtų galima—suorganizuoti ir dalyvauti bendrame veiksnių pasitarime.

Kelionei numatyti 2—3 mėnesiai. Kelionės metu VLIKo pirm. pav. išrinktas Dr. P. Karvelis ir VT pirm. — M. Gelžinis.

VLIKas priėmė 1953 metų I ir II pusmečio sąmatos apyskaitą. Buvo išklausyti Kontrolės Komisijos pajamų ir išlaidų tikrinimo pranešimai ir padaryti atitinkami sprendimai.

VLIKas priėmė Lietuvos Laisvinimo Taikos nuostatus.

Išsiaiškinta, kad VLIKo ir VT nariais tegali būti tik Lietuvos piliečiai.

VLIKas pavedė Tautos Fondo V-bai paskelbti lietuvių spaudoje, kad aukotojai Lietuvos laisvinimo reikalams savo aukas siųstų tiesiog per atitinkamus bankus, nurodant tokių bankų pavadinimą, sąskaitas ir kraštus, kur jie yra; žinomiems aukotojams ir jų tarpininkams pranešti apie tai dar ir raštu.

— Koks svarbiausias mūsų kelionės tikslas? — sako VT pirm. K. Žalkauskas per trumpą pasikalbėjimą su E. atstovu. — Jų yra ne vienas. Pirmiausia mes vykstame pareikšti padėkos JAV kongresui ir vyriausybei už tą nuolatinę moralinę paramą ir pagalbą, kurią amerikiečiai visą laiką teikia mūsų tautai. Užtenka tik prisiminti, kaip šiltai Amerikos kongresas kasmet mini kad ir mūsų Nepriklausomybės šventę. Tačiau ne tik čia — toji parama bei simpatijos jaučiamos visur. Lietuvių tauta to niekados neužmirš. Amerika yra tapusi lyg antrąja mūsų tėvyne. Ten gyvena apie trečdalis mūsų tautos. Ir su Amerikos lietuviais turime palaikyti nuolatinį kontaktą. Su JAV-se esančiais mūsų veiksniais esama nemaža bendrų klausimų, kuriuos nuvykus teks smulkiau aptarti.

Praneša Elta.

ATVYKSTA PASIRYŽĘ SUTAIKYTI MONTREALĮ.

Atvyksta iš Toronto KLB Kr. V-bos pirmininkas J. Matulionis ir narys V. Vaidotas, kurie su Montrealio organizacijų atstovais turės pasitarimų, turinčių tikslą pašalinti nesugyvenimą, nesklandumus ir sudaryti organizacinę taiką. Tuo tikslu yra šaukiami susirinkimai, kuriuose kviečiami dalyvauti organizacijų atstovai.

MONTREALIO SKAUTŲ TUNTAS

skelbia, kad Ville Jacques Cartier ir Longueuil yra kuriami vilkiukų ir skautų vienetai. Norintieji įstoti į skautų eiles prašomi užsiregistruoti pas p. Efrtienę, telef. Buchville 749, p. Paulauską, telef. OR 4-2321 arba pas tuntininką psktn. S. Naginionį, telef. TU 8166. Pirmoji sueiga įvyks gegužės 15 d., 4 val. pp., Pranciškonų mokykloje, 945 Chemin Chambly, Ville Jacques Cartier.

Tuntininkas.

KADETŲ PARADAS

įvyko Kanados grenadierių salėje. McGee korpo vadas pulk. leit. R. Paukštaitis gavo dovanų, seržantai - majorai P. Markevičius ir J. Širvydas gavo garbės pažymėjimus. Ypatingam batalione dalyvavo p. Kutmanas. Parado žiūrėjo būrys lietuvių.

NEW YORKO NAUJIENOS

ŠIANDIEN LAUKIAME

New Yorko uoste VLIKo ir ra į karo pusę... Niekas jo nejo Vykd. Tarybos pirmininkų, nori, bet.... kaip gi kitaip padakurie čia tikisi atlikti svarbių ryti, jeigu priešas gula visa jeuždavinių. New Yorkas yra pa ga?

siruošęs juos gražiai sutikti ir Norisi suminėti vieną keistopriimti. Yra vilčių, kad jų ke- ką reiškinį iš lietuvių gyvenilionė šį kartą bus sėkmingesnė, mo. Juk palyginti čia mūsų nenegu anksčiau įvykusioji. daug. Mes čia paskendę, kaip

Kiek girdėti, šapelis vandenyne. Ir gyvenimas mūsų paprastutis, bet ir jo

organizacijų centrai, reiškiniuose nesusigaudome. Štai, įvyko

kurie sudaro VLIKą, visą laiką atsidėję ruošėsi visais svarbiais klausimais ir esą sudarę projektų, kurie žymėtų ateities veiksnių žygius. Taigi, VLIKo nariai, atrodo, bus priimti ne tuščiomis rankomis.

New Yorkas — kaip ant vulkano: verda ir nerimauja. Nors H-bombos padariniai baisūs, tačiau visų derybų su sovietais nesekmė visus veda prie minties, kad ar tiktai

karas galimas išvengti?

Amerikonas labai praktiškas. Jis reikalą sveria visu svoriu, o čia svarstyklės fatališkai svy

Vytauto Bacevičiaus koncertas.

Jis sutraukė bent aštuonetą šimtų naujorkiečių, bet lietuvių teatsilankė... apie 30. Did. Amerikos spauda gerai koncertą įvertino, o lietuviškoji — „Vienybė" ir „Darbininkas" nieko neparašė... Tiek jau mes mizerni, kad ir kultūrinių apraiškų nesugebame net konstatuoti....

Na, gal kitą kartą geresnių žinių Jums patieks

Jūsų kor.

PABALTIJO MOTERŲ TARYBOS KANADOJE

vadovavimą, iš eilės, bal. pradžioje perėmė lietuvės. Tarybos, o tuo pačiu ir lietuvių grupės, pirmininke yra E. Jurkevičienė. Lietuvių grupė pasiskirstė pareigomis šiaip: E. Senkuvienė — vicep., O. Gailiūnaitė — sekr., B. Pabedinskienė — ižd. ir I. Matusevičiūtė — korespondentė.

Dr. M. Žilinskienės atsisveikymo Toronte proga, gegužės 1 d. lietuvių grupė suruošė visų trijų Pabaltijo tautų moterų organizacijų atstovėms arbatėlę. Dr. M. Žilinskienė buvo pirmoji Pabaltijo Moterų Tarybos pirmininkė Tarybai susiorganizavus Vokietijoje.

Garbingą viešnią sveikino Tarybos pirmininkė E. Jurkevičienė, estų grupės pirmininkė J. Pats ir latvių grupės pirmininkė I. Svanks. Dr. Žilinskienė plačiai ir įdomiai apibūdino Tarybos darbo sąlygas praeity ir gyvai bei vaizdžiai išdėstė mūsų šio meto uždavinius.

Po to, jaukioje nuotaikoje pasidalinta mintimis bei įspūdžiais ir pabrėžtas artimesnio bendravimo reikalas. P. H. Johani(estė)visų dalyvavusių vardu padėkojo lietuvių grupei, o ypač pirm. E. Jurkevičienei, už padarytą naują žingsnį į suartėjimą.

KLB TORONTO APYL. V-BA SKELBIA

visuomenės žiniai, kad spaudos ir informacijos sekretoriui kun. Viktorui Skliandžūnui išvykus į Ottawą, jo vieton įėjo pirmas kandidatas į Valdybą liet. Namų administratorius P. Budreika. Apyl. V-ba.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS

bažnytinis komitetas planuoja statyti naują bažnyčią 200 tūkstančių dolerių vertės. Kadangi 148 tūks. dol. jau yra statybos fonde, tai bažnyčią nesunku bus pastatyti. Komitetas dar tikisi gerą sumą pinigų paskirti Aušros Vartų parapijos bažnyčios statybai.

ŠALPOS KOMITETO VAKARAS

turėjo labai gražų pasisekimą, nes atsilankė gražus tautiečių būrys, kurie tuo parėmė gerą tikslą. Gražiai pagiedojo p. Vienožinskaitė - Adomonienė, garsios meno šeimos atžala — dainiaus Vienožindžio ir dailininko, dėdės, giminaitė.

AUKOKIME MOTINOM VOKIETIJOJE.

KLB Toronto Ap. Šalpos K-tas motinos dienos proga gegužės 2 d. 3 val. po pietų Prisikėlimo bažnyčios patalpose, skelbia aukų rinkliavą Vokietijoje likusias daugiavaikes ir neturtingas motinas sušelpti, todėl prašo lietuvių visuomenę nepagailėti paaukoti tam kilniam tikslui. Rinkliavos bus pakartotinai pravestos prie abiejų parapijų bažnyčių. Šalpos K-tas.

KLB TORONTO ŠALPOS

K-tas skelbia sąrašą asmenų, paaukavusių Velykų Šv. proga, Vokietijoje likusiems tautiečiams. Aukavo: 50 dol.: St. Naikauskas, 5 dol.: Juozas Paškevičius ir An. Saulis, 3 dol.: K. Gaputis; 2 dol.: St. Jakubauskas. Viso — 65 dol.

KLB Oakvilles Apyl. V-ba paaukavo Rozenheimo Liet. Pradžios Vargo mokyklai 15. 50. KLB Toronto Apyl. V-ba vieton vainiko a. a. mirusio pulk. Prano Kauno kapui, Jo šeimos pageidavimu, paaukojo Vasario 16 Gimnazijos rūmams 15. Viso 30,50 dol.

Toronto Šalpos K-tas dekoja aukotojams ir prašo toliau aukas siųsti Lietuvių Namams ir svetainei „Tulpė". Ta proga Šalpos K-tas reiškia ypatingai nuoširdžią padėką p. Stasiui Naikauskui, paaukavusiam 50 dol., iš kurių pusė Vasario 16 Gimnazijai rūmų skolai apmokėti. Toks didelis p. Sti. Naikausko duosnumas ir atjautimas Vokietijoje likusių tautiečių, gali būti geru pavyzdžiu visiems Toronto lietuviams, nes p. St. Naikauskas pereitais metais, dar Šalpos K-tui nesusiorganizavus, buvo irgi pirmas ir stambiausias aukotojas Toronte. Dar kartą Ačiū Jam.

„NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS"

spaudos bendrovės šėrininkų - - akcininkų susirinkimas del labai svarbių priežasčių, susietų su kitais susirinkimais, nukeliamas į gegužės 30 dieną, ten pat ir tomis pat sąlygomis, kurios paskelbtos spaudoje (bus pakartotos), o taipgi pranešimuose, išsiuntinėtuose kiekvienam šėrininkui skyrium.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJĄ

dar galima užsisakyti. Kas užsisakys tuojau gaus pirmą ir antrą tomus. Rašyti: Nepriklausoma Lietuva, 7722 George St. Ville Lasalle, Montreal, P. Q.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada

Telefonas: HEmlock 7920.

Prenumerata metams:		Yearly Subscription Rates:	
Kanadoje	$ 5.00	Canada	$ 5.00
Amerika ir P. Amerika	$ 5.50	America & S. America	$ 5.50
Visur kitur	$ 6.00	Other Contries	$ 6.00
Teksto eilutė	ct. 0.15	Pajieškojimų kaina	$ 1.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Spaudos sukaktuvės

LIETUVIŲ TAUTOS NELAIMĖS METAI.

Šių metų gegužės 7 dieną su eina lygiai 50 metų nuo tos die nos, kai lietuviams Rusija grą žino teisę spausdinti lotynų rai dėmis knygas ir laikraščius, ku rie buvo uždrausti 1965 metų rugsėjo 25 dieną.

Draudimo egzekutorium buvo Vilniaus generalgubernatorius Kaufmanas, bet jis tiktai vyk dė tuometinių, Rusijos carinių, okupantų valią.

Juk visos okupacijos tokios pat — jų tikslas prievartauti, išnaudoti ir pelnytis iš okupuo tųjų kraštų ir tautų. Taip anuo met darė Rusija, taip dabar ji daro, tiktai žiauriau. Netenka tuo stebėtis, nes toks jau yra okupacijos tikslas.

Nenuostabu, kad ir padariniai okupacijos yra dideli, nes okupacija visuomet palieka žiaurių žymių. Ji anuomet pali ko baisius padarinius, ji ir da bar, neabejotina, paliks. Todėl ir šias sukaktuves mums reikia stebėjus, įsisąmoninti.

Reikia patikslinti, kad 1865 metų rugsėjo 25 dieną buvo už drausta ne tiktai lietuvių spau da, bet **uždrausta bendrai lietu vybė:** uždrausta spuda, uždra usta lietuvių kalba, uždrausta lietuviška malda, ir lietuvis pa smerktas išnykti — tautinei mirčiai. Nes lietuvis po to ne turėjo teisės lietuviškai skaity ti laikraščio ir knygos, neturė jo teisės lietuviškai vaidinti te atre ir giedoti koncerte, netu rėjo teisės kalbėti, nes visi vals čių susirinkimai, kuriuose bu vo aptariami valsčiaus reikalai, buvo vedami rusų kalba. Taigi, uždraudimas buvo absoliutus. Tokiu atveju, lietuvis, kaip lie tuvis, Rusijoje jau teisiškai ne egzistavo. Štai kodėl dabartinių okupantų kvislingas Sniečkus siūlo minėti Rusijos okupacijos sukaktuves, nes okupacijos klausimas jau tada buvo pasta tytas visu šimtu procentų.

Dabar jau galima konstatuo ti, kad vis dėlto lietuvių tauta išliko gyva, ir pasireiškus lais vės bei demokratijos sąjūdžiui, ji atgavo dalį savo teisių, po 1905-7 metų revoliucijos. Bet kaip sakyta, okupacijos pada riniai liko labai žiaurūs. Juos būtina panagrinėti.

Carinė Rusijos okupacija tau tai atėmė daug teisių tiesiogiai ar netiesiogiai, ypač atimdama iš lietuvių ekonominį pagrindą, vykdant carinę baudžiavą. Nuo latiniai persekiojimai, trėmi mai, atėmimas ūkių, atėmimas teisės organizuotis ir tt. tautą labai pakirto. Veik dvi kartos buvo apnaikintos. Tauta neteko galimybės kultūriškai ir ekono miškai kilti drauge su laisvo mis ar bent laisvesnėmis tau tomis. Šia prasme kvailesnių rusų sąskaiton pasinaudojo, ypač apsukresni lenkai. Bet mums nuo to tik blogiau. Šian dien tai mes jaučiame visu žiau rumu, ypač, būdami už tėvy nės ribų.

Lietuvių tauta, palyginus net su kaimynais latviais ir es tais, kultūros ir ekonomikos srityse atsiliko. Ir nors nepri klausomybės metais labai spar čiai vijosi, bet 40 metų per 22 metus sunku buvo pasivyti. To dėl ir šiandien kaikuriose srity se jaučiamės silpnokai, ypač spaudos srity.

Galime tiktai pasidžiaugti, kad atsparumo carinei Rusijai parodėme nemaža. Mums vie toje lietuviškos, vakarų kultū ros principu pamėgtos kultū ros bei civilizacinių formų, oku pantai rusai įtaigojo prisiimti jųjų rusišką, net savo rašme nis kalte kalti mums siūlė — dovanai atspausdinę „graždan ka" (rusiškom raidėm) mal daknyges ir kitas knygas mu ms bruko, bet lietuviai griežtai atmetė tą siūlymą ir tą reikala vimą. Lietuviai geriau pasiry žo likti be maldaknygių, negu naudotis okupanto kėslams vykdyti sugalvotu savotišku „trojos arkliu". Lietuviai ge riau nutarė rizikuoti Sibiro ka torga ir slapta iš už užsienių atsigabenti lietuviškas kny gas, negu priimti okupanto tiks lams sugalvotas rusiškąsias. Lietuviai, vieninteliai tarp pa sulio tautų, sukūrė unikalinį knygnešių reiškinį, kokio ne viena kita pasauly tauta nežį no. Tai verta pasigrožėti. Ver ta pagarbos.

Bet taipgi reikia tiesiai su prasti, kad tai buvo tautos ko vos konvulsijos, kurios paliko žaizdų ir gilių pėdsakų. Ir jei gu šiandien mes, kad ir trem tyje, labai sunkiai organizuoja mės, nemokame surasti bend ros kalbos, nemokame supras ti, kad mūsų tautai tūli mūsų kaimynai, ne tiktai žiaurusis bolševikas, galanda peilius, — tai tiktai todėl, kad 40 metų mus dezorientavo, 40 metų lai kė pasmerktus tautiškai mir čiai, kaip kad Baranauskas ra šė: „anei rašto, anei druko mu ms turėt neduoda, — tegul, sa ko, bus Lietuva ir tamsi ir juo da"... Taigi, šis „tamsumas" ir „juodumas", deja, jaučia mas mūsų tautoje ir dar jis il gai bus jaučiamas, nes nepri klausomybė, kuri buvo atvėru si kyloh galimybes, — to pa ties okupanto buvo vėl nutrauk ta.

Šiuos ir dar kitus klausimus, minėdami šias sukaktuves, mes ir turėtume pasvarstyti. Ir su prasti, kad spauda yra vienas iš pagrindinių, vienas iš pačių pirmųjų tautos veiksnių, kurie garantuoja pažangą. Ir todėl bent šiais metais mes, atsimin dami prarastus laikus, mes tu rėtume daugiausiai įsigyti spau dos — laikraščių ir knygų.

Mums labai reikia pasitemp ti, kad galėtume užtaisyti tą spragą, didžiulę spragą, kurią padarė 40 metų lietuvybės už draudimas.

Todėl visi lietuviai, kur be būtume — didelėje ar mažoje kolonijoje — minėkime spau dos sukaktuves ir aiškinkimės su ja susietas problemas.

J. Kardelis.

Ką rašo kiti

„TĖVŲ KELIAS".

Venecuelos lietuvių laikraš ty, 3(55)-me numery vedamą jame rašoma: „... Vien tik sa vo medžiaginiu gerbūviu persi ėmę (liga, kuria šiandien jau yra tiek daug apsikrėtusių mū sų tautiečių, o ne kiek savo mis žmoniškomis ypatybėmis — dvasios apraiškomis — nesirū pindami ir prie įvairiausių lie tuviškųjų reikalų savo veiklos darbu neprisidėdami, mes pasi renkame negarbingą egoistų-sa vanaudžių vardą. O kiekvienas kilnus darbas ir ryžtas reika lauja iš mūsų pasitempimo, at seit, pasiaukojimo ir... ištver mės, kas sumedžiagėjusiam žmogui sunkiai yra suprantama, o dar sunkiau vykdytina... šiandien, po šešerių ir daugiau užjūrinio gyvenimo metų, me džiagiškai jau tvirčiau ant kojų atsistojus, daugelio mūsų tau tiečių dvasia aprumbėjo, polė kis išblėso ir bet kokiam visuo meniniam, tautiniam ir kultū riniam darbui ryžtas supliušk o, ištvermės pristigo. Daugelio širdis pasinėrė asmeninio me džiaginio gerbūvio bei kūno malonumų jieškojime, arba ta po užgniaužta menkaverčių pa vydų, intrygų ir užnuodyta partinių rietenų... Lietuviško sios spaudos ir knygos palaiky mas ir pirkimas paskutiniais metais irgi sumažėjo... Yra šei mų ir paskirų asmenų (daugiau sia iš paprastesniųjų ir maže nio išsimokslinimo), kurie įsi gyja kiekvieną naujai išleistą ją lietuviškąją knygą. Tačiau liūdna yra konstatuoti, kad kai kurie mūsų inteligentai, kurie laisvojoj tėvynėj užėmė gan augštas vietas, šiandien yra nu sigręžę ne vien nuo lietuviško sios veiklos, bet ir nuo lietuviš kojo spausdinto žodžio...

Sunku buvo „Tėvų Keliui" pasiryžti kelti aikštėn šias min tis, bet širdis ir protas sako, jog tylėti būtų nusikaltimas prieš mūsų tautos besiaukojan čius,ę kenčiančius ir žūstan čius, kenčiančius ir žūstan kėjimo ir lietuvybės didvy rius..." — rašo ir skundžiasi Venecuelos lietuvių laikraštis „Mūsų Kelias".

KLBENDRUOMENĖS REIKALAI

APYLINKIŲ TARYBOS

Kai pati tauta nepajėgia su sirinkti į vieną vietą savo reika lų spręsti, tai ji tai atlieka per savo įgaliotinius. Tie įgaliotiniai įvairiai įvairiose vietose yra vadinami. Visoki parla mentai, seimai tai ir yra tautos reprezentantai, kurie sprendžia viso krašto reikalus.

Žinoma, mums, lietuvių ben riuomenei sunku lygintis su vals tybine santvarka. Taip augš tai nėra ko lėkti. Bet tam tik rais atvejais ir mes galime im tis pavyzdžių, kaip asvo reika lus tvarkyti ir geriau ir pato giau.

Faktas lieka faktu, kad dide lėse skaičiumi bendruomenėse yra sunku sušaukti mūsų ben druomenių susirinkimus. Žmo nės neturi noro eiti į tokius su sirinkimus, klausytis pranešė mų, rinkti įvairius organus. Tuo tarpu matome, kad kada bendruomenių organai šaukia kitomis progomis savo tautie čius kur nors atsilankyti, jie tai mielai daro. Ir renkasi labai skaitlingai. Reiškia, iš vienos pusės lietuviai randa reikalo burtis, iš kitos pusės nenori vi soj savo visumoj aktyviai įsi traukti į organizacinius reika lus. Bet be to, be organizacinių susirinkimų, apsieiti negali ma. Tad štai ir prieita prie iš vados, kad veton masinių visuo tinių susirinkimų, kuriuos net ir techniškai būtų šunku surink ti į vieną vietą, sudaryti orga nus—demokratišku būdu — ku rie turėtų ir pilnus įgaliojimus, ir kurie sugebėtų dirbti ir pati reikalingą darbą.

Čia paimta pavyzdys iš mū sų krašto bendruomenės susi tvarkymo, t. y., kad reikia su daryti organą panašų į Krašto Tarybą, kuris ir atstos bend ruomenės visuotinį susirinki mą.

Šitokios Tarybos galėtų ras ti vietos mūsų didžiosiose ben druomenėse kaip Toronto, Mon trealis, Hamiltonas. Kitos ben druomenės panašių sunkumų neturi, nes yra žymiai mažes nės, ir sušaukti susirinkimus nėra sunku.

Čia norima įvesti dar viena naujovė, tai yra pritraukti prie bendruomenės darbo ir kitas lie tuviškas organizacijas. Organi zacijose apytikriu apskaičiavi mu dalyvauja apie 30 proc. vi sų lietuvių. Čia pasireiškė ligi šiol, kol nebuvo bendruomenės, visas lietuviškas veikimas. Ne nutrūksta jis ir dabar, ir nėra reikalo jam nustoti veikti. Kiek viena organizacija turi savo tikslus, turi savo uždavinius, ir veikia. Bendruomenė niekad ne sikesino ir, turbūt, nesikesins į atskirų organizacijų reikalus. Bet jas pritraukti prie bendro darbo kai kuriais atžvilgiais bū tų labai naudinga visam bend ram reikalui. Tad ir įjungimas jų į apylinkės Tarybas bus kaip tik labai sveikintinas daly kas. Jis išeis į sveikatą ir pa skiroms organizadijoms, nes bus įsijungę į visą lietuviška šeimą, išeis į sveikatą ir pačiai bendruomenei, nes tuo pačiu ji apims ir organizuotas mases ir neorganizuotas.

Kai kam gali atrodyti keis tas 10 dol. mokestis. Bet tai čia daugiau tvarkos reikalas, ne gu esmės. Norima išvengti dir bantinų ir fiktyvių „organizacijų", kurios įvairiais tikslais gali bū ti sukurtos tik tam reikalui. Kad ir mažas mokestis, bet vis tik šioks toks. Organizaci jai sumokėti jis bus labai ne sunku, tuo labjau, kad tie pini giai eina bendriems reikalams. O pagaliau, jei bus reikalo, Apylinkės Valdyba turi teises nuo mokesčio ir paliuosuoti, tik tokį nutarimą būsimoji Apylin kės Taryba turės patvirtinti. Organizacijoms paliekama lais vė dėtis prie bendruomenės dar bo ar pasilikti nuošaly. Čia turi būti aiškus pačios organizaci jos apsisprendimas. Atmetus tuščias ambicijas, atrodytų, kad taip susitvarkius bus reikalas bent laikinai išspręstas. Reiš kia, Apylinkės Taryba susidė tų iš dvejopų narių: a) renka mų visų apylinkės lietuvių, ir kurių galėtų būti 20—30 na rių ir b) organizacijų delega tų; jų tiek būtų, kiek yra vie toje organizacijų, ir kiek iš jų pareikštų noro bendradarbiau ti tiek su Bendruomene, tiek su visomis kitomis lietuviškomis organizacijomis.

Pagaliau, čia yra tik projek tas, kuris turės būti priimtas Krašto Tarybos pirmojoj sesi joj. Krašto Valdyba lauks kri tikos ir mielai leisis į diskusi jas. Pirmon eilėn bus naudinga išgirsti pačių suinteresuotų apy linkių nuomonės.

Apylinkių Tarybų sudarymo projektas statuto formoje pa skelbtas jau anksčiau.

J. MATULIONIS.

APYLINKIŲ VALDYBŲ

J. Matulionis ir narys K. Gri gaitis, vispusiškai apsvarstė Kr. V-bos paruoštą ir spaudoj jau paskelbtą projektą sudarymo naujo organo — Apylinkių Ta rybų. Dėl šio projekto abi Ap. V-bos pasisakė neigiamai. Ūkio pirkimo klausimu pasisa kyta principe teigiamai ir pa vesta Toronto ir Hamiltono Ap. V-boms, kooperuojant su Kr. V-ba ir Kr. Švietimo Ko misija tą reikalą stumti pir myn.

Nutarta surengti birželio 26 d. P. V. Narušio ūkyje bendrą Toronto ir Hamiltono lietuvia ms Joninių-Petrinių gegužinę su laužu ir įdomia programa, o jei tą dieną būtų lietus, gegu žinė nukeliama į sekmadienį — birželio 27 dieną. Dėl to kitas šių apylinkių organizacijas ma loniai prašome tas dvi dienas nerengti gegužinių bei kitų pa rengmų.

Artimiausiu laiku nutarta kviesti antrą bendrą šių dvie jų apylinkių valdybų posėdį, apsvarstymui kitų svarbių ir bendrų klausimų, nes pirmasis posėdis praėjo draugiškoje ir darbingoje nuotaikoje.

TORONTO IR HAMILTONO

balandžio 28 d. Toronte įvyku siame bendram posėdy, kuria me dalyvavo Kr. V-bos p-kas

■ Grenoblyje, Prancūzijoje, Georges Roux, šešių vaikų tė vas, pasivadino Kristumi, už tikrindamas savo sekėjus, kad jeigu jie turės užtektinai tikė jimo, jis jiems padarys ste būklų.

Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų-Savanorių Sąjungos Centro Valdybos Vicepirmininkui a. a. Pulk. PRANUI KAUNUI mirus, jo šeimai gilią užuojautą reiškia

L. K. Kūr.-Savanorių S-gos Centro Valdyba.

Neužmirskime atnaujinti „Nepriklausomos Lietuvos" prenumeratos

IR PARAGINKITE KITUS JĄ UŽSIPRENUMERUOTI

TĄ GALIMA ATLIKTI PAPRASČIAUSIU BŪDU: DĖKITE PINIGUS Į VOKĄ IR PAPRASTU LAIŠKU SIŲSKITE ADRESU: **NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, 7722 GEORGE STREET, VILLE LASALLE, MONTREAL, P. Q.** Nebuvo atsitikimo, kad pinigai būtų žuvę. Kam patogiau, prašome siųsti ar banko čekiu ar pašto perlaida — Money Order'iu. Kam sunku prenumeratą apmokėti už visus metus, gali mokėti dalimis. Naujai atvykusieji laikraštį gauna bargan tol, kol prasikuria ir sugeba apsimokėti.

MONTREAL

SVARBUS D. L. K. VYTAUTO KLUBO NUTARIMAS.

Praeitą sekmadienį DLK Vytauto Klubo šėrininkai spe rialiame susirinkime svarstė klubo patalpų praplėtimo klau simą.

Valdyba patiekė 3 variantų planą: a) remontuoti senuo sius namus, b) perstatyti tuos pačius su sale antrame augšte ir c) įsigyti šalia esamą skly pą ir klubui patalpas padidinti, taip pat su sale antrame augš te.

Po gyvų diskusijų buvo pa tiektas slaptam balsavimui pri ncipinis klausimas: statyti ar nestatyti. Balsavimo daviniai: statyti 237 balsai nestatyti 127 balsai; balsavime dalyvavo 120 šėrininkų su 364 šėrais.

Daugumai šėrininkų pasi sakius teigiamai, kitame susi rinkime bus svarstomas kon kretus darbų planas.

Tuo būdu, jau seniai keltu klubo praplėtimo klausimu, pa galiau, prieita prie teigiamo nu tarimo.

Džiaugiantis klubiečių ryž tingu pasisakymu, linkėtina, kad šis nutarimas galimai grei čiau būtų pradėtas vykdyti ir sekmingai išvestas iki galo. Šio ms gi viltims yra visai rimtas pagrindas, nes jei pirmieji mū sų ateiviai sugebėjo, nepalygin amai sunkesniais laikais įkur ti, išlaikyti ir plėsti klubą, tai jie kartą pasryžę, sutartinai, talkinant vėlesniems ateiviams, ir šį užsimojimą įvykdys. R.

BUS SPAUDOS MINĖJIMAS.

Š. m. gegužės mėn. 16 d. 3,30 val. po pietų D'Arcy Mc Gee salėje 220 Pine Ave (Prie Park Av.) įvyks 50 mt. spau dos atgavimo sukakties minėji mas.

Paskaitai skaityti pakvies tas Dr. H. Nagys, o meninėje dalyje pakviesti Kauno Valst. Operos solistė E. Kardelienė, Z. Lapino kvartetas ir tauti nių šokių grupė, vadovaujama J. Kibirkščio.

Smulkesnė minėjimo progra ma bus paskelbta savaitėje prieš minėjimą. Montrelio lie tuviškoji visuomenė nuošir džiai kvečiama atsilankyti į mi nėjimo aktą ir tuomi pagerbti mūsų didžiuosius kovotojus ir knygnešius už spausdintą lietu višką žodį.

KLB Montr. Ap. V-ba.

VIEŠAS PAREIŠKIMAS.

Montrealyje, Plateau salėje 36 metų Nepriklausomybės šve ntės minėjime buvo priimta il ga labai reikšminga rezoliucija, kurios pasėkmes gerai būtų pa skelbti spaudoje, visuomenės žiniai. Be to, tegul žino Lietu vos duobkasiai ir jų bernai Bim bos, kad mes ne vieni sielojа mės dėl Tėviškės laisvės ir pa vergtų brolių išvadavimo, bet ir laisvasis pasaulis rikiuojasi su mumis už tautų, žmonijos laisvę ir tikrą taiką.

Minėjimo dalyvis.

A. A. Netekus Mylimo **Sūnelio Jonuko,** jo Tėvams

pp. VAITKŪNAMS,

St. Paul, gilaus liūdesio valandoje, nuoširdžią užuojautą reiškia

L. U. K. Opanavičiai.

Port Arthur ir Fort William, Ont.

MOTINOS DIENĄ

mūsų skyrius atšventė balan džio 24 d. Vakare įvyko moti noms pagerbti posėdis. Pasaky ta įžanginė kalba skyriaus pir mininkės Dr. E. Jasevičiūtės, nušviečiant Motinos didžiulę reikšmę asmens, šeimos ir vi suomeinės gyvenime. Mirusios ir kenčiančios motinos pagerb tos atsistojimu bei susikaupi mo minute. Iš seniausiai atvy kusių ir daugiausia vaikų turin čių Motinų sudarytas garbės prezidiumas, kurin įėjo: P. Druktenienė, p. Bružienė, p. Jonaitienė, mok. Mitalienė, p. Kaminskienė ir minėjime daly vavusios motinos: p. Debesic nė, p. Radisevičienė, p. How sen, p. Stukonienė, p. Jaku bauskienė, p. Simonaitienė, p. Martin, kurios buvo papuoštos lietuviškų spalvų ženkleliais su žalumynais, primenančiais Te vynės žaliuosius miškus ir pie vas. Joms visoms palinkėta su laukti daug metų ir saulėtų die nų.

P. majoro A. Mitalo žodis katino Motinas būti savo šei mos sargyboj išlaikant gražiuo sius papročius ir kalbą.

Po to sekė pritaikyta šiai progai meninė dalis. Čia gra žiai pasirodė mažytės mokinės Mitalaitė ir Kaminskaitė su de klamacijomis, šokiais ir daino mis pritariant p. Kajučiui akor deonu. P. Irena Bružaitė pa skambino pianinu ir su drauge angle lietuviškai deklamavo ei lėraštį. P-lė Jonaitytė puikiai pasakambino porą dalykų pia ninu.

Sekė užkandžiai, šokiai, lo terija. Posėdžiui ir loterijai pra nešinėjo p. Kajutis. Jis vado vavo ir muzikai šiame parengi me.

Loterijai daiktus aukojo: J. Danėnas, H. Poškus, St. Bort kevičius, J. Zigmantas, J. Kaz lauskas, A. Bagdonas, Z. Ra manauskas V. Zujus, p. How sen, E. Jasevičiūtė.

Parengimą ruošiant labai daug darbo įdėjo V. Bružas su p. Bružiene, H. Poškus, J. Da nėnas, J. Zigmantas, p. Jonai tienė, p. Druktenienė, p. Cibu lis ir kt. viršuj išvardinti asme nys.

Jiems už pasišventimą pri klauso mūsų nuoširdžiausia pa dėka. Parengimo pelnas 81,81 dol.

Salę puošė 2 lietuviškos vė liavos, kurias dovanojo V. Ci bulis. Už tai jam didelis ačiū. Leo Druktenis rūpestingai platino lietuviškas knygas.

Palinkėta daug sėkmės išvy kstantiems vyrams į miškus darbų ir padėkota jiems už jų malonią talką mums. Kviesta visi prisidėti pagal galimybes eksponatais ruošiamai rugpjū čio mėn. parodai.

— Ponai Butai susilaukė duk relės. Sveikiname laimingus tėvus.

— P. mok. Mitalienė baigė lietuviškos sekmadieninės mo kyklos darbą. Vasarą ji pada rys keletą gegužinių vaikams. P. Mokytoja tikisi sekančią žie mą pradėti mokyklos darbą an ksčiau ir laukiama, kad visi te vai leis vaikus į savąją mo kyklą sekmadieniais. Mokyto jas turi labai didelės įtakos vai

Nukelta į 9 psl.

ELEKTROS MIESTAS NIAGARA

RAŠO VYT. MAČIKŪNAS.

NAUJOJI ELEKTROS JĖGAINĖ.

Paprastai žymesni miestai išauga dėl kokių nors palankių gamtos sąlygų, kurios leidžia numatytai vietai turėti kokių nors žaliavų, gerą uostą ar pan. Niagara Falls, Ont. ne išaugo vien todėl, kad aplinkui yra tinkama žemė vaismedžiams. Tai daugiau dėl pačios vietos; čia yra keli pereinamieji punktai tarp dviejų Šiaur. Amerikos valstybių ir gražusis

NIAGAROS KRIOKLYS.

Bet dėl šių dviejų pastarųjų priežasčių miestas labai nesiplėtė. Tiktai, kai žmogus pradėjo į darbą kinkyti krintancias vandens mases (kas, aišku, kaip kad mes žinome pasisekė), šis miestas pradėjo sparčiai augti.

Šiandien elektros jėga aptarnauja žmogų visokeriopai; šildo, šaldo, laiką rodo, džiovina, plauna ir tt. Tik apsidairykime namuose! Jeigu Niagara Falls, Ont., per paskutiniuosius 6 metus padidėjo 25-kiais tūkst. gyventojų skaičiumi, tai drąsiai galima sakyti, kad tai įvyko dėka naujai statomos elekros jėgainės. Vienu laiku prie jos dirbo net 7 tūkst. darbininkų. Dar ir dabar statyba nėra visai baigta. Yra apskaičiuota, kad dėl jos bus išleista per 350 mil. dol. O maždaug viskas bus baigta apie 1956-tus metus, nors dvi pirmosios turbinos pradės jau veikti šiomis savaitėmis. Kai ši

JĖGAINĖ BUS SUJUNGTA

su jau seniau pastatyta Beck Nr. 1 jėgaine, tai bendras šių jėgainių pajėgumas pasieks daugiau kaip 2,3 mil. arklio jėgų. Mat, šios abi jėgainės bus valdomos iš vieno taško ir todėl vėliau turės vieną bendrą vardą, ir skaitysis kaipo viena jėgainė. Naujai statomas projektas pagamins tik 1.8 mil. a. j.

Jėgainei skirtas vanduo išbėgs iš augščiau krioklių besirandančios Niagaros upės į du tunelius. Jie yra iškasti paraleliai ir kartai ssiekia net 350 pėdų gylio. Patekęs į tunelius vanduo kris žemyn ir maždaug 5-kias mylias bėgs horizontaliai. Nuo čia vėl kils į paviršių ir pateks į atvirą kanalą, kame, dar pabėgęs porą mylių, pateks į jėgaines. Sakau jėgaines, nes šis kanalas bus sujungtas su maženių, jau seniai veikiančios Beck Nr. 1 kanalu. Čia vienas kanalas papildys antrą taip, kad vandens lygis prieš patekdamas į jėgaines bus abiejuose kanaluose vienodas. Nuo čia vanduo

KRIS ŽEMYN APIE 300 PĖDŲ

ir suks elektrą gaminančias turbinas. Iš jų vanduo pateks į tą pačią Niagaros upę, tiktai jau besirandančią žemiau krioklių.

Dabar vėl mėginkime grįžti prie tos vietos, kur pirmiausia vanduo patenka į tuos tunelius. Įsivaizduokime, kad per vieną minutę iš upės į tas tunelių angas įbėgs po 15 mil. galionų vandens. To kiekio pilnai užtektų viseims Niagaros miesto gyventojams visai savaitei.

Kontroliuoti vandens įbėgimui yra pastatyta prie abiejų tunelių angų kontroliniai vartai, kurie, kaipo tokios paskirties, yra visame pasaulyje didžiausi. Kiekvieni sveria po 200 tonų ir yra 77 pėdų augščio, ką galime palyginti su 6-kių augštų pastatu. Vartuose atidaromoji anga siekia net 45 pėdas. Pats vandens įbėgimas yra taip sutvarkytas, kad žiemą, o ypač pavasarį ledai į tunelius patekti negalės, nes įbėgimo anos yra žymiai žemiau už iš upės įbėgančio vandens paviršių.

DVIGUBAS TUNELIS

jau beveik baigtas. Jis buvo išgraužtas per akmenį po Niagaros miestu. Sutrupintas akmuo buvo iškeltas per vertikalius šaftus, kurie yra gilesni, kaip kad šonuose besirendą tuneliai. 15-likos tonų sunkvežimiai į tuos šaftus suveža akmenį, o iš ten jis keliamas į paviršių. Tuneliuose erdvės pilnai pakanka, nes kiekviename jų yra daugiau vietos, kaip kad 4 linijų autostradoje. Aišku, kai sienos tampa išbetonuotos 3-jų pėdų storio betono sluogsniu, tai belieka tiktai 45-kios pėdos kiekskaičiuota, kad iš abiejų tunelių reikėjo išvalyti daugiau kaip 10 mil. tonų akmens. Sutvirtinimui tunelio lubų ir sienų buvo sunaudota per 2 mil. tonų sumaišyto cemento ir per 38 tūk. tonų statybinio plieno.

Pasibaigus tuneliams, prasideda

ATVIRAS KANALAS,

kuris yra apie 200 pėdų pločio ir 70 pėdų gylio. Čia akmens reikėjo išvalyti du kartus daugiau, kaip kad iš abiejų anksčiau minėtų tunelių.

Pati jėgainė yra pastatyta pakalnėje, prie pat Niagaros upės. Pastatas 1.150 pėdų ilgio, 63 pėdų pločio ir 50 augščio. Čia vėl bus sunaudota per 700 tonų sumaišyto cemento ir per 19 tūkst. tonų statybinio plieno. Pačioje pradžioje į šią jėgainę buvo nutiestas nuo kalno kelias, kuriuo dabar ir atvežama visa statybinė medžiaga reikalinga šio pastato statybai. Jėgainėje bus 16 didžiųjų turbinų, kurių kiekviena gamins po 100 tūkst. arkio jėgų.

Pats vandens lygio skirtumas nuo paėmimo taško prieš krioklius ligi pat jėgainės tik 20 pėdų. Nuo čia

VANDUO KRIS DAR APIE 300 PĖDŲ

prieš patekdamas vėl atgal į Niagaros upę. Pati jėgainė randasi apie 6 mylias žemiau krioklių. Yra apskaičiuota,, kad jei gu ta patti jėgainė būtų pastatyta prie pat krioklių, tai susidarytų tik 200 pėdų kritimas, kas leistų pagaminti tik pusę tiek jėgos, kiek kad ji galinti pagaminti stovėdama dabartinese sąlygose ir turėdama 300 pėdų vandens kritimą.

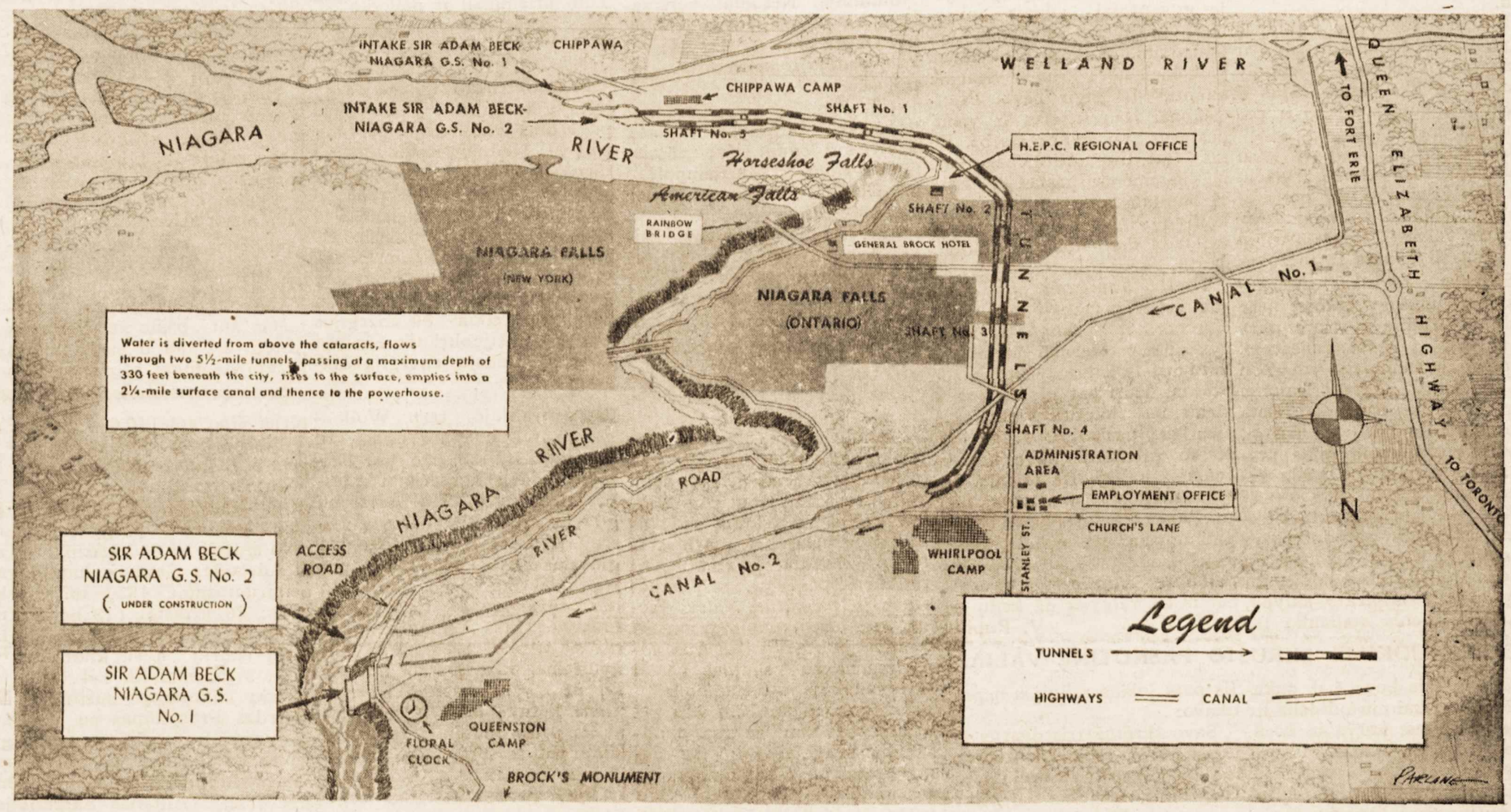
Vienas iš įdomiausių šios statybos etapų yra 1-nos kv. mylios

DIRBTINIO EŽERO STATYMAS.

Jis galvojamas baigti tik apie 1960-tuosius metus. Labai gaila, kad nėra jisai pavaizduotas duotame Niagaros ir apylinkių žemėlapyje. Jis bus ant kalno ir maždaug prasidės į šiaurę nuo tos vietos, kur žemėlapyje pažymėta Queenston Camp. Šis ežeras talpins 650 mil. kubinių pėdų vandens. Kaip kad yra žinoma, naktimis yra mažesnis elektros pareikalavimas, tai vanduo iš artimiausio kanalo bus pumpuojamas į šį ežerą. Dieną, jeigu bus didelis elektros pareikalavimas, šis vanduo vėl bus grąžinamas į tą patį kanalą, tik su tokiu skirtumu, kad prieš patekdamas į kanalą, jis turės dar praeiti 4 turbinas, kurios pagamins dar 170.000 kw (kitaip sakant 228 tūkst. arklio jėgų). Žinoma, tuo jėgos nei kiek nelaimima, bet už tai šią jėgą galima tada panaudoti, kai jos yra didžiausia paklausa, t. y. dienos metu.

Pagal Kanados ir Amerikos susitarimą yra draudžiama nuimti perdaug vandens nuo krioklių, kad nesugadinus jų grožio. Sunku įsivaizduoti Niagarą be vandens. Mat, kiekviena nauja jėgainė vis nuima po pėdą-kitą vandens ir gal būt dėl tos priežasties dabar bus pradedami išlyginti krioklio paskraščiai taip, kad per krioklius bėgąs vanduo nevarvėtų krioklio pakraščiais, bet kristų žemyn storesniais kiekiais ir daugiau racionaliai paskirstytas per visą krioklio plotį.

Iš viso spėjama, kad šiam miestui priklauso ateitis, nes kur yra pigios darbo jegos, (kalbu apie vandens darbo jėgą), ten atsiranda nauji fabrikai ir tuo pačiu, auga žmonių skaičius.

ONTARIO HYDRO'S NEW NIAGARA DEVELOPMENT — NIAGAROS UPĖS, KRIOKLIO, MIESTO IR ELEKTROS JĖGAINIŲ IŠVYSTYMO PLANAS. JIS PARODO, KAIP IR KUR VEDAMI TUNELIAI, KURIAIS BUS NULEISTAS NIAGAROS VANDUO, KURIS BUS ĮKINKYTAS Į TURBINAS, KURIOS GAMINS ELEKTRĄ.

NIAGAROS GELIŲ LAIKRODIS

Šis miestas be krioklių ir jėgainių gali pasigirti ir dar viena įžymybe, kas šio miesto ir apylinkių veidui priduoda šiokio tokio išorinio grožio. Tuo lyg ir įrodydama, kad ir augmenija gali būti pajungiama ir pritaikoma sąlygoms, kurių valdovas yra žmogus...

Maždaug 5-kios mylios žemiau Niagaros krioklių, netoli naujai statomos jėgainės yra didžiausias pasaulyje gėlių laikrodis. Jis buvo pastatytas tiktai 1950 metais ir todėl yra dar naujokas, kas liečia augalų bei formų pritaikymą. Vietoj arabiškų skaitlinių yra panaudotas Ontario Hydro užrašas, kurs reprezentuoja didumą šios provincijos elektros jėgainių ir

Šio laikrodžio mechanizmas yra varomas 2-jų arklio jėgų motoro, kuris duoda tą patį efektą, kaip kad ir mūsų namuose besirandą maži el. laikrodžiai.

Bendras rodyklių svoris siekia 1250 svarų, ir kiekviena jų yra tiek stipri, kad gali panešti suaugusio žmogaus svorį be jokių neigiamų padarinių — liečiančių tikslų šio laikrodžio laiką. Pačios rodyklės turi būti gerai išbalansuotos. Jeigu pažvelgsime vien tik į sekundes rodančią rodyklę, kuri yra 21-nos pėdos ilgio, tai pastebėsime, kad 15-lika pėdų yra vieno ašies pusėje ir 6-šios kitoje. Aišku, ilgesnis šios rodyklės galas yra žymiai sunkesnis. Norint sudaryti šiokią-tokią lygsvarą, trumpesnis šios rodyklės galas buvo pripildytas švinu. Ir tuo ši problema buvo išrišta. Kiek darbo ši sekundinė rodyklė turi atlikti, galima spręsti vien tik iš to, kad per 1-ną val. jos viršūnė padaro apie 1-ną mylią kelio!

Pagrindiniam laikrodžio papuošimui sunaudojama per 20 tūkst. gėlių bei šiaip augalų, kurių kiekvienas užima nuo 7.5 iki 10.0 kv. cm. Čia nėra taip daug žiūrima į pačių gėlių grožį, kiek į pačio augalo lapus bei į jų duodamą spalvą. Nereikia ateityje tautiečiams labai nustebti, jeigu prie šio laikrodžio bus pastebėta ir lietuviškų rūtų. Jos šią vasarą dar bus bandomos Hydro šiltadaržiuose. Norima, kad jos augtų ne tiek į augštį, bet žymiai tankiau ir ilgesnį laiką išlaikytų tamsiai žalią spalvą.

Žiemą visas laikrodžio veidas yra papuošiamas spalvuotais akmenėliais, o pavasarį tulpėmis. O kad yra pakankamai erdvės darbui, galima spręsti vien iš to fakto, kad tik pačio laikrodžio veido diametre yra 38-nios pėdos. O kur dar visos dekorecijos šonuose.

Priekyje yra dirbtinis vandens gėlių prūdas, kame bevairių vandens lelijų yra ir auksinių žuvelių. Jis yra pusiau apskritos formos; 85 pėdų ilgio ir 10 pėdų pločio. Šis savotiškas barjeras neprileidzia turistų prieiti arčiau pačio laikrodžio rodyklių, kurios, kai kuriais atžvilgiais, gali būti ir pavojingos.

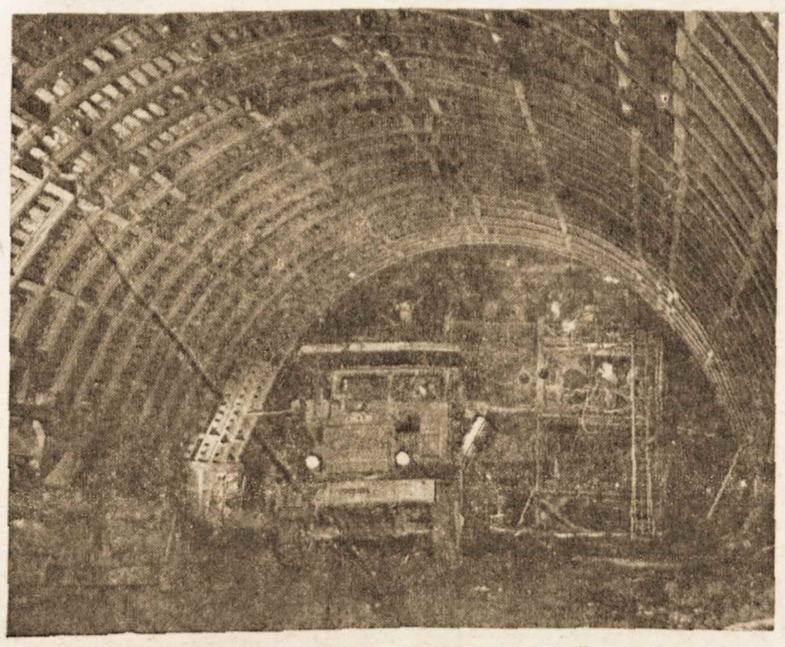
Kitoje laikrodžio pusėje yra 23 pėdų augščio ir 8 kv. pėdų akmeninis bokštas, kuriame įtai syti 4 garsiakalbiai, kurie iš mikrofono paima Westminsterio varpų skambesį, daug kartų jį padidna ir kas 15-lika min. paleidžia atatinkamus minėtų varpų garsus.

Kaip kad iš visko matosi, visos apylinkės aplink šį gelių laikrodį bus išdailintos ir, tuo pačiu, mums — čia gyvenantiems bus žymiai smagiau turint netoli miesto tokią gražią vietovę.

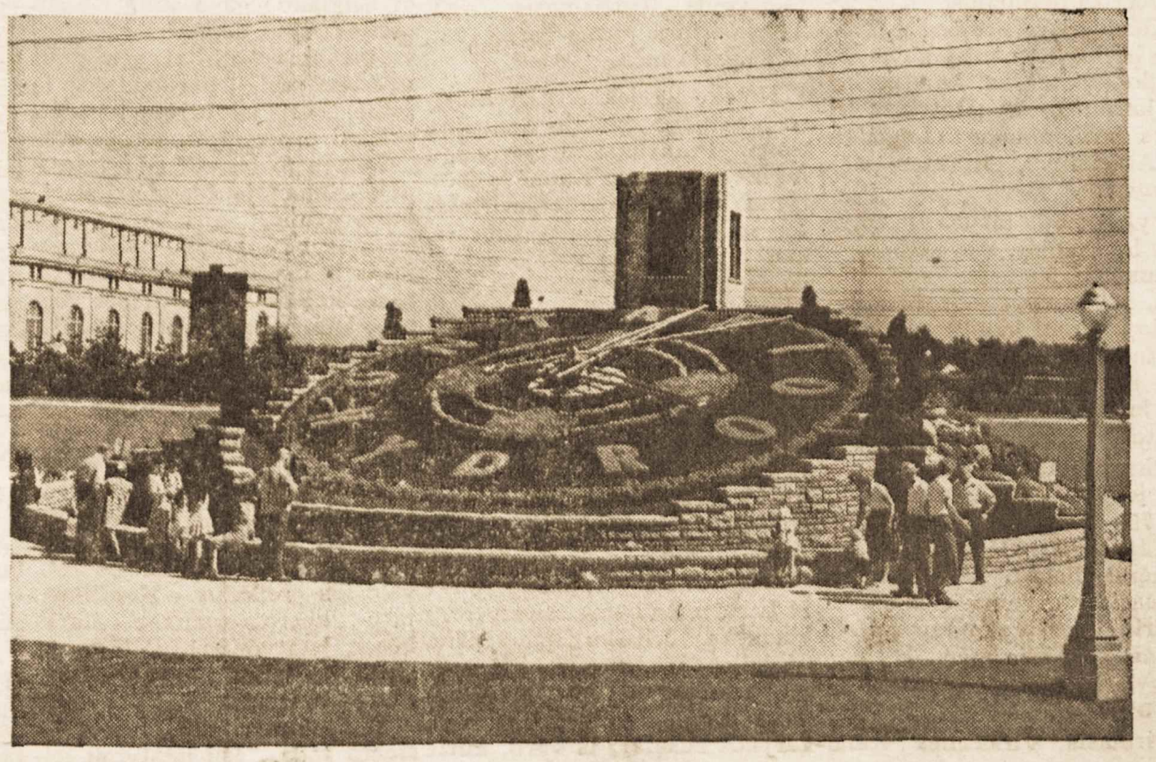
Vyt. Mačikūnas.

■ Mėgstantieji išmesti „čierką“, visada randa pateisinimą šiam savo žygiui: čia jie geria iš nusiminimo, čia geria iš džiaugsmo, čia neturėdami darbo, čia persidirbę ir tt. Bet vienas 74 metų amžiaus Detroito (USA) gyventojas, teisiamas už pasigėrimą, pasiteisino. Jis pareiškė, kad jo septynasdešimtmetė žmona tą dieną grįžo iš miesto nusipirkusi 35 skrybėles ir 40 suknelių...

■ Didžiulės Kanados lėktuvų bendrovės inspektorius Dr. Petras Baronas vasario 2 d. antrą kartą atvyko į Argentiną. Jis jau yra aplankęs tos bendrovės reikalais daugelį kraštų, yra buvęs net Japonijoje ir Indijoje, apvažiavęs beveik visas P. Amerikos valstybes. Baronas lėktuvu išskrido į Urugvajų, iš kur vyks į Braziliją, o po to atgal į Kanadą. Ateinančio mėn. pradžioje planuoja kelionę į Tolimuosius Rytus, kaip Japoniją ir kitus kraštus.

STATOMOJO TUNELIO VAIZDAS IŠ VIDAUS.

NIAGAROS GĖLIŲ LAIKRODIS

Laisvoji tribūna.

DIEVO NAMAI TORONTE.

Labai gerai, kai spaudoje iš nagrinėjami svarbesnieji lietuvių gyvenimo momentai, tik jau ne visai gerai, kad jie nėra objektyvūs. Turiu galvoje p. Kor. straipsnį „N. L." Nr. 16. „Antrosios bažnyčios Toronte statymo reikalu". Noriu p. Kor. mintis patikslinti ir papildyti.

Antrosios parapijos lietuviams Toronte būtinai reikėjo. Užtektinai per penkis metus prigarbinome Dievą susigrūdę šonuose altoriaus, už vargonų, ant laiptų ir sklepe, prakaituodami ir netekdami sagų. Žmogus, per savaitę išvargęs fabrike ar kur kitur, į bažnyčią sekmadienį eina ne kaulų laužyti, bet atsigauti dvasiškai, pailsėti, pasimelsti, susikaupti.

Tiesa, senoji bažnyčia dabar jau atremontuota, padidinta. Darbas atliktas labai skoningai. Malonu joje atsilankyti. Bet visų Toronto lietuvių ji vistiek sutalpinti negeli.

Naujai bažnyčiai sklypas nupirktas erdvus, kur tilps ir bažnyčia, ir salės, ir vienuolynas, ir dar liks vietos išėjus iš bažnyčios kur pastovėti ir pasišnekučiuoti.

Sklypo vieta parinkta labai tinkama. Prie dviejų plačių gatvių. Tiesiogiai, be persėdimo, pasiekiama tramvajum iš rytų ir vakarų ir tramvajum ar busu iš šiaurės ir pietų.

Sklypas parinkas tirščiausiai lietuvių apgyventoje, nesenai apstatytoje švarioje miesto dalyje, o ne senamiestyje. Toronto senamiestis yra Yonge ir King gatvių rajone. Ten lietuvių bažnyčiai vieta netinkama ir būtų perbrangi. Nes ten yra stambiosios pramonės rajonas ir kv. pėda žemės kainuoja 150 dol.

Kad sklypas parinktas tinkamoje vietoje parodo patys tikintieji. Į dabar laikomas pamaldas College kino salėje, kuri yra šalia nupirkto sklypo, kas sekmadienis atsilanko iki 2000 lietuvių, nors ir senoji šv. Jono bažnyčia būna taip pat pilna. Tie žmonės susirenka iš apylinkės daugumoje pėsti. Kažin ar kur nors prie High parko laikant pamaldas ar bent trečdalis tiek tikinčiųjų atsilankytų.

Labai teisingai daro Tėvai Pranciškonai, kad pirma statė sales. Lietuviams Toronte taip salės trūksta. Ir dabar visi minėjimai: 16 vasario, Kariuomenės šventė, p. Simonaičio sutikimas ir kt. daromi Pranciškonų pamaldoms naudojamoje College kino salėje, kuri ir gaunama tik per Pranciškonus. Pastačius dvi sales, viena bus naudojama kultūriniams reikalams, antroji pamaldoms. Bet jei pritruks vietos, atsiprašius Viešpatį, bus galima panaudoti ir antroji. Vėliau pastatys tikruosius Dievo namus — bažnyčią ir sau vienuolyną. Nepavydėkime. Tegul statosi vienuolyną, kokį nori. Ontario provincijoje gyventojai jokiais mokesčiais bažnyčių reikalams neapdedami. Aukoti kiekvienas gali, kiek nori, arba ir visai ne aukoti. Ir jeigu Tėvai Pranciškonai lėšų sutelks ir viską pastatys, tai gerai. Garbė Jiems. Gal tik turėtų pagalvoti ir visuomenei paskelbti, kaip tą kapitalą mano ateityje perkelti į Nepriklausomą Lietuvą, tada dar daugiau aukų gautų.

Netiko kunigams savo kolegas lietuvius skųsti svetimtaučiui nors ir vyskupui ar arkivyskupui. Vargiai jis mūsų, lietuvių, reikalus teisingai supranta. Taip pat netiko antriesiems tas skundas viešai nuo altoriaus paskelbti. Aišku, viso to priežastis buvo konkurencijos baimė. Be reikalo. Užteks abejiems tų dirvonų plėšti. Dabar kai mes juos abejus patampysim po spaudą, tai iš skaičiuosim ne tik kokiuose namuose ruošiatės gyventi, bet ir ką valgysit už kelių mėnesių.

V. Pupius.

RESPEKTUOKIME MIRUSIO PASKUTINĘ VALIĄ.

Šiais metais kovo 5 d. sukako 25 metai kai mirė didelis lietuvis patriotas, karys ir L. Š. S-gos įkūrėjas Vladas Putvys-Putvinskas.

Kaip ir dera, organizacijos bei susipratusi lietuvių visuomenė paminėjo šią Lietuvai ir lietuviams reikšmingą asmenybę.

Deja, mane nustebino „T. Ž." Nr. 15 Vlado Putvio minėjimo Toronte aprašymas, kuriame sakoma, kad minėjimo proga abiejose lietuviškose parapijose buvo už Vlado Putvio vėlę atlaikytos Šv. mišios.

Aš velionį Vladą Putvį-Putvinską pažinojau pats ir apie jį turiu štai ką pasakyti: be patriotinių savybių velionis buvo didelis demokratas, gerbiantis kiekvieno žmogaus politines bei religines pažiūras. Jis pats jokios religijos neprakikavo.

Savo turėtus tris dvarus velionis norėjo išdalinti savo kumečiams, bet pastarieji atsisakė priimti. Velionis valgydavo su savo darbininkais prie bendro stalo. Jo dvaruose darbininkai turėjo pilną laisvę praktikuoti savo religiją ir krikšto, vedybų bei mirties atvejais sei mininko arkliais važiavo į bažnyčią ir į kapus, kur kam prireikė.

Dvarų darbininkai buvo uniformuoti šauliai ir visi jautėsi, kaip pas tėvą.

Velionis savo artimiesiems-vaikams paliko testamentą, kuriame prašė jį palaidoti be jokių religinių apeigų ir ant jo kapo nestatyti religinių ženklų, kas ir buvo padaryta. Velionis Vladas Putvys buvo palaidotas Kelmės parapijos kapinėse nešventintame skyriuje. Aš viso to esu liudininkas.

Šiandieną, ruošdami viešus iškilmingus minėjimus ir sau ir jaunąjai kartai pristatydami velionies kilnų taurų gyvenimą su jo nuveiktais didžiais tautai ir valstybei darbais ir tuo pagerbdami jo atmintį, turėtumėm pagerbti, respektuoti, ir jo paskutinę valią. Viešas ruošimas religinių apeigų jo minėjimo proga, ar bus suderinamas su velionies paskutine valia, su jo testamentu?

Daugumas tautiečių šito gal nežino. Įdomu, ar žinojo minėjimo rengėjai taip darydami, ar tai buvo sąmoningai ar nesąmoningai padaryta? Gal verta šį klausimą panagrineti plačiajai lietuvių visuomenei, ir tuo reikalu pasisakyti?

Vlado Putvio-Putvinskio laidotuvių dalyvis.

Red. pastaba: Niekas negali niekam drausti paminėti ir pagerbti asmenį taip, kaip kas nori. Kiekviena organizacija, o jų tarpe ir bažnyčios, turi savo nuostatus ir pasielgia pagal savo tvarką. Kaip visuomenė benagrinėtų šį klausimą ir kaip bepasisakytų, bažnyčia vis vien pasielgs taip, kaip jai diktuoja jos tvarka. Savo keliu visuomenė turi teisę žinoti tikrus faktus.

Iš visur ir ap.e viską

LIETUVOS LAIVŲ KAPITANAI.

Jūrų kapt. Zigmas Domeika, plaukiojęs Venecuelos tanklaivio „Linda" kapitonu, pasidarė Sears and Roebuck de Venezuela bendrovės akcininku ir paskirtas tos b-vės centrinių sandėlių direktorium.

Buvęs Lietuvos Baltijos Lloydo laivų kapitonas Antanas Šimkus jau ketvirti metai plaukioja „Esso Shipping Co" tanklaiviu. Po 3 mėn. kelionės grįžta į Brooklyną, kur savo šeimoj praleidžia 4 savaičių atostogas.

Kapit. leit. inž. Povilas Labanauskas, paskutinysis mūsų mokomojo karo laivo „Prezidentas Smetona" vadas, ir buvęs „Jūros" žurnalo bendradarbis, dabar yra Voice of America lietuviškosios programos redaktorium New Yorke.

Dr. Mykolas Slapšys, baigęs jūrininkystės mokslus Neapolyje, Instituto Universitario Navale, buvo nuvykęs į Kolumbiją. Neseniai persikėlė į JAV ir apsigyveno N. Yorke. Dabar eina L. J. S-gos reikalų vedėjo ir sekretoriaus pareigas.

Jūr. kap. Bronius Krištopaitis, buvęs pirmojo Lietuvos Baltijos Lloydo laivo „Maistas", vėliau „Marijampolės" ir „Kauno" kapitonas, dabar gyvena Chicagoje.

Jūr. kapt. Stačinskas, baigęs navigacijos mokyklą Stettine ir plaukiojęs karo metu vokiečių prekybos laivyne šturmanu, atvykęs į JAV, apsigyveno Brooklyne, N. Y.

Jūr. kapt. Albinas Kudirka, baigęs jūrų mokyklą Marselyje, Prancūzijoje, daugiau kaip 10 metų išplaukiojęs įvairių valstybių prekybos laivynuose. Kurį laiką padirbęs vienoje laivininkystės bendrovės kontoroje New Yorke, neseniai vėl išplaukė į jūrą JAV laivu.

KALTAS EISENHOWERIS AR MOTERYS?

Prezidentas Eisenhoweris paskutiniu metu surengė apie septynis priėmimus, kuriuose nebuvo visai moterų. Viena žurnalistė paklausė prezidentą, ar tik jis nesąs moterų priešas. „Moterų priešas? — atsakė prezidentas. — Jokiu būdu ne. Norėjau jau surengti tris priėmimus moterim. Bet kai tik teiravausi dėl to savo patarėjų, moterų, jos niekaip negalėjo susitarti, kas mūsų šalyje yra žymiausios moterys. Taip priėmimai ir neįvyko".

VOKIEČIO RECEPTAS JAUNYSTEI.

Neseniai buvo Vokietijos gydytojų kongresas. Jame buvo pagerbtas Hamburgo profesorius M. Nonne, susilaukęs 90 metų. Kalbėtojai stebėjosi jo jaunystės išlaikymo paslaptimi. Atsakydamas jis pasakė visam kongrese trumpiausią kalbą: Optimizmas, mano ponai, optimizmas išlaiko jaunystę; gydytojai nustatė, kad kaktai suraukti reikia 30 energijos vienetų, nusijuokti tik 13; tad kam be reikalo energiją eikvoti"

■ Australijoje, tarp Wollongongo ir Sydnėjaus tęsiasi gražus pajūris, kuriame yra išsimėtę ir keli kurortiniai miesteliai. Daugely šių miestelių gyvena viena kita lietuvių šeima. Šių vietovių lietuviai daugiausia dirba PortKembla geležies fabrikuose. Keliolika jų dar tebegyvena Unanderros hostely prie Vollongungo ir dirba geležies pramonėje. Pažymėtina, kad Depto miestely, už Wollongongo gyvena viena lietuvė moteris, atvykusi čia prieš kokius 30 metų. Taip pat ir Wollongongo apylinkėse esąs lietuvis, kuris Australijoj gyvena daugiau negu 20 metų.

■ Vienoje New Yorko gatvių sankryžoj automobilistas ilgokai laukė kol raudona signalinė šviesa pasikeis į žalią. Taip belaukiant, jis buvo policijos areštuotas už judėjimo trukdymą girtame stovyje. Pasirodė, kad toj sankryžoj nebuvo jokių šviesos signalų! Mat jam alkoholis raudonai švietė.

■ Anglų kalboj yra apie pusę miliono žodžių, bet dauguma anglų tenaudoja jų 3.000—3.000. Išmokslintas anglas varto ja 8.000—10.000 žodžių. Gydytojai, kunigai ir teisininkai žino apie 25.000 žodžių. Redaktoriai žino apie 40.000 žodžių. Biblijoj yra 14.296, Shakespear'o raštuose yra 16.000, o Milton'o raštuose 8.000 žodžių. Karalienės Viktorijos laikais kaimietis pragyvendavo savo amželį su 200 žodžių.

■ Adelaidės lietuvių katalikų bendruomenėje 1953 m. yra buvę: 26 krikštai (12 berniukų ir 14 mergaičių), 11 jungtuvių (kurių 6 su kitatautėmis), 3 mirimai tik vyrų. Per Kalėdų laikotarpį susituokė: Algirdas Pranckūnas su Vanda Vorneckaite, Vytautas Patupys su Aldona Gudaityte, Stasys Matulevičius su Margret Joan, Antanas Skiperis su Mery Blanche, Vytautas Dainius su Angele Visockaite.

■ Dienraštį „Draugą" leidžia Lietuvių Katalikų spaudos draugija. Tos draugijos direktorių posėdis nustatė planus ateinantiems metams ir išrinko valdybą: pirm. kun. Ig. Albavičius, vicep. kan. J. Paškauskas, sekr. kun. P. Činikas, MIC, Tėvų Marijonų spaudos vedėjas, iždininkas kun. V. Atkočius, MIC.

■ J. MaQuade pasimirė Philadelphijoje ir paliko du milionu dolerių savo brolio dviems sūnums. Vienas — Jonas, dabar lanko Jėzuitų seminariją. Jis atsisakė savo pusės palikimo ir visas turtas paliks antram broliui.

■ Nijmegen (Olandijoj) fabrike vienas darbininkas, norėdamas iš savo bendradarbio laimėti 400 cigarečių, susilažino, kad jis suvalgys gyvą pelę! Jo noras rūkyti buvo toks didelis, kad jis, vis dėlto, tą vargšę pelytę suvalgė ir, žinoma, laimėjo išsvajotas cigaretes.

■ Josefa Stankiewicz tik ką atšventė 134-tąjį gimtadienį. Ji gyvena mažame kaimelyje Altmaiskow, Lenkijoj. Jos manymu, ji esanti seniausia pasaulyje moteris. Nuostabiausia, p. Stankiewicz tebėra darbingo: ji gyvena pati viena ir atlieka visą namų ruošą. Ji turėjo tris vyrus, bet jie visi mirė. Norėjusi ištekėti dar ketvirtą kartą, bet tam susidariusios rimtos kliūtys...—Negalėjau rasti tinkamo vyro šimto metų amžiaus! — pareiškė p. Stankiewicz.

■ Anglijoje yra nemažas skaičius jaunų vyrų, kurie jokiu būdu negali susirasti lietuvaičių, nes jų nėra. Dėlto lietuviai vienur veda angles, kitur itales ar vokietaites, kurių kasmet gerokai atvažiuoja dirbti Anglijon.

ĮSTEIGTA RYT. JAV LIETUVIŲ PAŠTO ŽENKLŲ RINKĖJŲ FILATELISTŲ DRAUGIJA.

Balandžio 4 d. New Yorke įvyko lietuvių filatelistų suvažiavimas - susirinkimas. Įsteigta draugija ir laikinai pavadinta „Lituanian Philattelic Society of New York". Į laikinąją valdybą išrinkta: pirm. K. Motuzas, sekr. A. Ruzgas ir izd. M. Slapšys.

Gauta daug sveikinimų ir laiškų iš įvairių vietovių.

Draugijos tikslas jieškoti ir surasti kuo daugiau retos medžiagos, ruošti paskaitas, rengti parodas, dalyvauti svetimtaučių parodose ir spaudoje, padėti tautiečiams papildyti rinkinius.

Prie naujos dr-jos priklauso ir iš Kanados filatelistai. Jie iš dabartinio pirmininko K. Motuzo gavo daug patarimų ir dėka jo rūpesčių praturtino savo rinkinius gražiais, retais ženklais, kurių Kanadoje sunku gauti net didmiesčiuose kaip pav., Montrealyje.

Pašto išlaidoms padengti ir dr-jai įsteigti įstojusieji sidėta 1 doleriu mokesčio.

Nutarta sueiti į glaudų kontaktą su veiklia filatelistų dr-ja „Lietuva" Chicagoje.

Eiliniai susirinkimai bus kiekvieno mėnesio pirmą trečiadienį 7.30 val. vakaro Vyt. Belecko salėje 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y.

Ypatingi, bus šaukiami šeštadieniais arba sekmadieniais, pranešant nariams iš anksto, kad galėtų atvažiuoti toliau gyvenantieji.

Susirinkusius jungia pažymėtas ant pašto ženklo žodis „Lietuva", tad ir susirinkimas praėjo vieningai, broliškoje nuotaikoje. Įdomus ir brangus eksponatas iš 1918 metų Vilniaus abiejų laidų ženklų su visomis variacijom, paruoštas čikagiečių parodai gegužės 1—2 dienomis. Po to parodyta įvairių pašto antspaudų iš pirmųjų Nepriklausomybės dienų ir pavyzdžiai falsifikuotų ženklų.

Esant toli nuo tėvynės, daugelis turėjo progos pamatyti gražių ir retų ženklų.

Kai kurie iš dalyvavusių nori sudominti ir supažindinti savo jaunamečius sūnus su Lietuva pašto ženklų pagalba. O vienas tėvas iš tolimos Indianos valstybės rašo: „padėkite man gauti ženklų mano 9 metų sūneliui, Lietuvos nemačiusiam..."

Į susirinkimą pavėluotai atvyko iš Long Island jaunas vyrukas ir taisyklinga lietuvių kalba, amerkonišku akcentu pareiškė: „Mano tėvas skaitė laikraštyje, kad bus liet. p. ž. rinkėjų susirinkimas. Pasakė man apie tą, nes aš renku ženklus, ir aš atvažiavau".

Labai džiugu, kad tėvai ir jaunimas savo laisvalaikį aukoja Tėvų Žemės pažinimui. Pašto ženkluose mūsų menininkų atvaizduoti senosios ir atgimusios Lietuvos istoriniai įvykiai ir tautos charekteris.

Lietuvos pašto ženklai tarptautinėje filatelijoje įvertinami augštai, tai rodo jų pastovi kaina, o kai kurie retesni net brangsta, kaip tuo tarpu kitų ženklų kaina krinta žemyn.

Sėkmės valdybai ir vieningo darbo draugijai Lietuvos labui!

Br. Abramonis.

Pažinkime Kanadą

XVI — 1837 METŲ SUKILĖLIAI.

1791 metų konstitucijos aktu Kanada buvo padalinta į Viršutinę ir Žemutinę Kanadą, kas šiandien yra Ontarijos ir Quebeco provincijos.

Kiekvienoje provincijoje turėjo būti lieutenant - governor, vykdomoji taryba, kuri paskirta karūnos, ir įstatymus leidžiąs susirinkimas (Legislative Assembly), išrinktas pačių žmonių.

Vykdomoji taryba ir įstatymus leidžiamoji taryba bei įstatymus leidžiamasis susirinkimas, tai buvo tos institucijos, kuriose Rym. katalikų prancūzai turėjo teisę būti nariais. Jie taip ir naudojo savo privilegijas, kurios buvo prancūzams suteiktos Quebeco aktu.

Pirmieji provincialiniai rinkimai įvyko Žemutinėje Kanadoje 1792 metų birželio mėn. nauju Lieutenant Governor Major General Clark'o vadovybėje, ir pirmasis įstatymus leidžiamasis susirinkimas įvyko tais pačiais metais gruodžio mėn., kuriame dalyvavo 34 prancūzų ir 16 anglų atstovai.

Pirmasis Viršutinės Kanados Lieutenant Governor buvo Lt. Colonel Simcoe, kuris iš karto apsiėmė naujoje provincijoje suorganizuoti vyriausybę. Įstatymus leidžiamasis organas susirinko pirmą kartą 1792 m. rugsėjo mėn.

Neteko ilgai laukti ir abiejose provincijose iškilo nesusipratimai. Prancūzai turėjo daugumą Žemutiniame Kanados įstatymus leidžiamajame susirinkime ir anglų mažuma suprato, kad ji mažai ką galėjo sakyti įstatymus leidžiamuose reikaluose. Gubernatorius ir tarybos buvo tuo pačiu laiku daugumoje anglai ir šių valdininkų kryptis pasirodė anglų grupės palaikymu. Tokiu būdu mes randame Žemutinėje Kanadoje gubernatorių ir tarybos vienoje pusėje susigrupavusius ir antroje pusėje įstatymus leidžiamąjį susirinkimą.

Viršutinėje Kanadoje buvo iš karto mėginama sudaryti vyriausybę britišku pavyzdžiu. Vykdomoje, kaip ir įstatymus leidžiamoje, taryboje buvo tam tikra privilegijuota grupė. Šios tarybos susidėjo iš vyrų, kurie buvo paskirti Lieutenant Governor'o iš jo draugų tarpo provincijoje. Ši grupė buvo žinoma, kaipo „Family Compact", kadangi ji nuolat bendradarbiavo provincijos reikalų kontrolėje.

Anglijos bažnyčia (Church of England) gavo sulig Konstitucijos Aktu daug žemės. Buvo manoma, kad bažnyčia gaus nemažai pinigų parduodama tą žemę, kas jai turėtų padėti skleisti protestantų tikėjimą.

Išdava to buvo, kad Viršutinėje Kanadoje buvo privilegijuota grupė, kuri kontroliavo vyriausybės biznį ir privilegijuota bažnyčia, kuri džiaugėsi savo milžiniškais žemės plotais, kas žmonėm, bendrai, nepatiko.

Padėtis abiejose provincijose pasidarė nepakenčiama. Gubernatoriai, kurie buvo karūnos paskirti, ir tarybos, kurios patarė gubernatoriui, nebuvo pasiruošę priimti įstatymus leidžiamos susirinkimo išrinktų narių nuomones, kiek jos lietė valdžios reikalus. Konfliktas tarp gubernatoriaus bei tarybos ir įstatymus leidžiamo susirinkimo laikui bėgant pasidarė vis aršesnis.

Konflikto viršūnė buvo pasiekta tada, kai įstatymų leidžiamasis susirinkimas atsisakė balsuoti už fondą, kuris padengtų vyriausybės valdininkų algas. Britų parlamentas 1837 m. pavasarį atsilygino paskirdamas algas iš Žemutinės Kanados fondo be jokio susirinkimo atsiklausimo. Abiejose provincijose įvyko sukilimas.

Žemutinės Kanados žmonių kovotojas buvo Joseph Papineau, kai tuo tarpu kovos vadas prieš „Family Compact" grupės Viršutinėje Kanadoje buvo William Lyon Mackenzie.

1837 m. sukilėliai, kurie vyriausybės buvo greit sutraiškyti, iškėlė faktą britų parlamentui, kad provincijose ne viskas tvarkoje. 1838 m. Lord Durham buvo atsiųstas iš Anglijos, kad ištirtų sukilimo priežastį ir padarytų pasiūlymus, kaip sutvarkyti situaciją.

XVII — ATSAKOMINGOS VALDŽIOS PRADŽIA.

1837 metų sukilėliai Viršutinėje ir Žemutinėje Kanadoje buvo vyriausybės greit sutvarkyti, bet jie sukėlė didelį susirūpinimą Londone, kad Britų Vyriausybė iš karto išsiuntė specialistą ištirti padėtį.

Lord Durham užbaigė savo dabar garsų pranešimą 1839 metais. Šiame pranešime jis net rekomendavo federalinę uniją šių dviejų Kanadų. Ši rekomendacija praėjo britų parlamente ir Unijos Aktas buvo priimtas 1840 m.

Šios dvi provincijos buvo sujungtos ir, pagal aktą, čia turėjo būti vykdomoji taryba, kuri atsakinga išrinktam įstatymus leidžiamam susirinkimui. Taryba turėjo susidėti iš 20 asmenų, kurie buvo paskirti visam amžiui karūnos ir susirinkimas turėjo susidėti iš 84 asmenų, kurie buvo žmonių išrinkti. Kiekviena iš tų dviejų sričių, tai yra Viršutinės ir Žemutinės Kanados, turėjo turėti po lygų atstovų skaičių susirinkime.

Durham padarė vieną klaidą. Jis mėgino prancūzus kanadiečius padaryti anglais. Prancūzų kalba buvo pašalinta kaipo oficiali kalba. Po to sekantis generalinis gubernatorius, Lord Sydenham, padarė tolimesnę klaidą atsisakydamas pripažinti Vykdomąją Tarybą ir norėdamas pats valdyti.

Elgin greit nustatė Durham'o tikėjimo klaidingumą, kad prancūzai turėjo būti suanglinti ir sutvarkė reikalą Unijos Akto pataisymu, kad prancūzų kalba pasidarė oficialia kalba, kuri ji ir šiandien dar yra. Elgin taipogi parodo savo savivaldos principų priėmimą, prisidedamas prie Kanados politinių partijų vadų pageidavimų, kad vykdomoji taryba turėtų turėti išrinktų susirinkimo atstovų paramą.

Atsakominga vyriausybė galų iale įsigalėjo.

Tačiau išsivystė situacija, kuri padarė beveik neįmanoma vyriausybei pasilikti valdžioje. Kiekviena krašto sritis turėjo skirtingus interesus ir vyriausybei buvo galima išsilaikyti tik partijų koalicija.

Išdava to buvo, kad vienai ministerijai greitai sekė kita. Viršutinė Kanada be to augo greičiau negu Žemutinė ir susirinkimo vietų padalinimas nebegalėjo pasilikti toks pat.

Maritime provincijos, kaip New Brunswick, Nova Scotia ir Prince Edward Island, buvo tuo tarpu kolonijos, kurios buvo pasiekusios dikirtingus savivaldos laipsnius ir savivaldos reikalavimai greit didėjo.

Kanada atsidūrė politiniame persitvarkyme. Vis daugiau politinių vadų matė tik vieną išeitį, tai yra visų Šiaurinės Amerikos provincijų susijungimą į vieną valstybę.

Konfederacijos pamatas buvo pastatytas. (CS).

1954-uju metu sukaktuvininkai

Šiais metais sueina 190 metų, kai Žagarėje gimė, 1843 m. miręs **Adomas Paulauskas,** parašęs „Maldas rytmetines", kurias 1848 metais savo vardu išleido J. H. Follhardas.

Šiemet sueina 190 metų kai Vilkijoje, ties Kaunu, gimė **Simanas Giedraitis,** vėliau vyskupas, atspausdinęs lietuvišką atsišaukimą prieš 1931 metų sukilimą, nukreiptą prieš carinę Rusijos okupaciją.

Šiemet sueina 180 metų kai Žarėnuose, Žemaitijoje, gimė **Laurynas Grikša,** rašęs lietuviškai eilėraščius, kurių vieną atspausdino Simanas Daukantas „Dajnose Žemaitiu".

Rugsėjo 12 d. sueina 185 metai, kai Baidokuose, Salantų val., gimė ir Prancūzijos Nancy mieste mirė **Kiprijonas Juozas Zabitis - Nezabitauskas,** 1831 metų sukilimo prieš Rusijos okupaciją dalyvis ir tremtinys, rašęs lietuviškus eilėraščius ir daręs vertimų iš prancūzų ir lenkų kalbos (Adomo Mickevičiaus). Jo brolis Kajetonas yra išleidęs jo raštų.

Balandžio 8 dieną suėjo 170 metų kai Viliūnuose, miręs Budviečiuose, gimė **Nataniel ius Pridrikis Ostermejeris,** 1823 ir 1824 metais bandęs leisti pirmąjį, dar prieš Kelkį, lietuvišką laikraštį „Nusidavimai Dievo karalystėje". Taigi, šiemet sueina 130 metų, kai pasirodė pirmasis lietuviškas laikraštis, skirtas tikybos reikalams.

Lapkričio 8 dieną sueis 170 metų kai Šovruose, Lydos apskrities, gimė **Teodoras Narbutas,** pirmasis žymesnis Lietuvos istorikas, lenkiškai išleidęs devynių tomų Lietuvos istoriją, kuri Kraševskiui ir kitiems rašytojams sukėlė daug romantinių minčių apie Lietuvos praeitį ir jie sukūrė daug veikalų.

Šiemet sueina 170 metų kai Telšių apskrity gimė **Liudvikas Kobeckis,** išradėjas, gamtininkas, mokytojas, mokęs Adomą Mickevičių lietuvių dainų, rašęs lietuviškai iš savo specialybės raštus. L. Kobeckis taip pat mirė ištrėmime, vis tų pačių rusų okupantų persekiojamas, kurie ir dabar turi pavergę Lietuvą.

170 metų sueina kai Vabalninke gimė **Mykolas Rudzinskis,** išleidęs „Maldu knyga isz wisokiu rasztu surinkta".

Sausio 29 d. suėjo 165 metai kai Rusnėje, prie Nemuno žiočių, gimė **Christlibas Ferdinandas Sviderskis,** rinkęs lietuviškas liaudies dainas ir siuntęs jas Laurynui Rėzai, jo ruošiamam lietuvių dainynui.

Kovo 14 d. suėjo 165 metai kai Paveikiuose, Mažojoje Lietuvoje, gimė **Jonas Christlibas Krause,** rinkęs lietuviškas dainas ir siuntęs jas L. Rėzai, jo ruoštam dainynui.

Rugpjūčio 14 d. sueina 160 metų, kai Teraspoly gimė **Mykolas Balinskis,** Vilniaus miesto istorikas, be to, parašęs eilę monografijų iš Vilniaus ir Lietuvos praeities.

Rugsėjo 29 d. sueina 160 metų kai Užbalyje, Vileikos apskrities, gimė **Ignas Chodzka,** daugelio lenkiškų apysakų iš Lietuvos gyvenimo autorius.

160 metų sueina kai Šilalės parapijoje gimė **Kalikstas Kasakauskis,** 1832 metais lenkiškai išspausdinęs žemaičių kalbos gramatiką, 1859 m. išleidęs „Girtybe ir blaivyste", vėliau—pasaka apie velnią ir šiukorių, daugelį šventų raštų ir t. t. (d. b.)

SUSIVIENYJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERIJA

DIDŽIAUSIA IR TURTINGIAUSIA LIETUVIŲ FRATERNALĖ ORGANIZACIJA

Įkurta 1886 metais

TURTAS VIRŠIJA $ 2.430.359,00

Kuopos įvairiuose Jungt. Valstybių ir aKnados Miestuose. Gyvybės apdrauda nariams nuo $ 100,00 iki $ 5.000,00. Nariais priimami abiejų lyčių lietuviai nuo gimimo dienos iki 60 metų

Nariai gauna savaitraštį „Tėvynę" nemokamai. Iš Susivienijimo Labdarybės Fondų šelpiami nelaimių ištikti nariai ir remiami lietuvių kultūriniai reikalai. Visi kviečiami tapti šios brolliškos organizacijos nariais. Smulkesnių paaiškinimų klauskite vietinėje SLA kuopoje, ar rašykite į centrinę raštinę tokiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA.
307 West 30th Street New York 1, N. Y.

KULTŪRINĖ KRONIKA

PROŠVAISTĖ NIŪRIAME ANGLIJOS LIETUVIŲ DANGUJE.

D. Britanijos lietuvių kolonijai gerokai sumažėjus, po intensyvios emigracijos į Kanadą ir J. A. V-bes, organizacinė veikla ir kultūrinis gyvenimas žymiai susilpnėjo. Meno rateliai ir chorai dažnais atvejais turi kviesti talkininkų iš kitataučių tarpo. Jų pasirodymai praretėjo.

Š. m. balandžio 24 dieną prašvito Londono padangėj, kai Liet. Socialinio Klubo salėje pasirodė Šv. Cecilijos choras, atvykęs koncerto iš tolimos Skotijos. Choras, kuris beveik išimtinai yra sudarytas iš Skotijoje gimusių lietuvių ir vadovaujamas pasišventusios muzikės A. Vainaitytės - Mullen, programos išpildymu nustebino daugelį londoniečių. Nors kai kurie iš choristų jau nemoka lietuviškai, jų tarimas yra visiškai geras, o dainavimas — puikus.

PROFESORIAI LANKĖ VASARIO 16 GIMNAZIJĄ.

Vasario 16 gimnaziją aplankė Pabaltijo Instituto nariai, prof. Zenonas Ivinskis ir prof. Antanas Maceina. Svečiai atvyko iš Bonnos, kur jie lankesi Pabaltijo Instituto reikalais. Iš instituto likviduojamos bibliotekos numatoma gimnazijai padovanoti apie 2.000 tomų mokslinės literatūros įvairiomis kalbomis.

AUSTRALIJOJE BAIGĖ AUGŠTUOSIUS MOKSLUS.

Australijon nuvykę lietuviai kimba į mokslus. Jau yra pirmieji baigę ir augštuosius mokslus Australijoje.

Pirmieji, kurie Australijos universitetuose baigė augštuosius mokslus, yra šie: Daktaras Jonas Mikužis, baigęs Adelaidės universiteto Medicinos fakultetą. Danutė Bortkevičiūtė-Žilinskienė Melbourno universitete pabaigė Socialinių mokslų studijas ir dar specializavosi medicinos socialinio darbo srityje. Vytautas Donela Sydnejaus universitete baigė Humanitarinių mokslų skyrių, pasirinkęs filosofijos sritį.

Visi baigusieji turi darbą pagal savo specialybes ir tikisi kopti savo specialybėse į augštybes.

STUTTGARTE ĮSISTEIGĖ MOTERŲ KLUBAS.

Stuttgarte susiorganizavo Pabaltijo Moterų Tarybos Lietuvių atstovybės klubas, kurio valdybą sudaro: pirm. Marta Gedgaudienė, vicep. Viktorija Prosinskienė, ižd. Marija Lėmanienė, sekr. Irena Šeškaitė. Į Kontrolės komisiją išrinkta Sofija Junišky tė, Barbora Lipšytė ir Erna Uspenskienė.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

„Bendrijos" leidykla baigia spausdinti Prof. d-ro A. Šešplaukio „Lietuvių kalbos pratiminę gramatiką". Ji skiriama dėstymui pradžios mokyklose, bet ypatingai pritaikinta naudojimui savamoksliams, šeštadienio ir vargo mokykloms.

Užsisakyti galima „Bendrijos" leidykloje, (17a) Weinheim-B., Postfach 233.

„AUŠROS SŪNUS"

režisuojamus Rutenio, pastatė Adelaidės — Australijoje — studija - teatras. Dekoracijos Rūkštelės.

Vaidinimo, kuris gražiai praėjęs, metu scenoje buvo kilęs gaisras, kurį gesino atvykę australų gaisininkai.

PLUNKSNOS KLUBO SYDNEJUJE.

pastarąjame pasitarime dalyvavo filosofų-literatų sekcijos nariai. Almis Jūragis literatūrinėje paskaitoje padarė kritišką Pūkelevičiūtės eilėraščių knygos „Metūgės" (išleistos Kanadoje) įvertinimą ir supažindindamas plačiau su kūryba. Diskusijose nuomones gana įvairavo, bet išvadoje „Metūgės" įvertintos kaip svarus ir reikšmingas įnašas mūsų poezijoje. Aptarus kitus reikalus, Sirgėdų svetainė įvyko šeimyniškos atsisveikinimo vaišės su išvykstančiu į JAV J. Tininiu, kuris visą laiką, nuo įsisteigimo dienos, buvo aktyvus Plunksnos klubo narys ir Filozofų - literatų būrelio pirmininkas. Atsisveikinimo kalbose organizacijų atstovai ir bičiuliai, įvertinę Juozą Tininį kaip žmogų ir kultūrininką, linkėjo jam visokeriopos sėkmės kitame žemyne.

„LIETUVIŲ DIENŲ"

balandžio mėn. numeryje atžymima poeto Bernardo Brazdžionio 30 metų literatūrinio darbo sukaktis. Šiame numeryje duodamas pasikalbėjimas su juo, trejetas jo eilėraščių, eilė nuotraukų iš jo gyvenimo. Apie Bern. Brazdžionio kūrybą rašo A. Tyruolis.

Tame pačiame numeryje rašo: K. Mockus, St. Lušys, A. Tulys, prof. dr. M. W. Graham ir kit. Telpa per 50 nuotraukų iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo. Po visomis nuotraukomis parašai duodami lietuvių ir anglų kalba. Žurnalas turi anglišką skyrių. Metinė prenumerata visame pasaulyje 4 dol. Administracijos adresas: „Lietuvių Dienos", 9204 So. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

MUZIKAS ALF. PRIELGAUSKAS

dirbęs per 8 mėn. laiko; parašė naują lietuviškų melodijų popuri „Trimito" orkestrui. Šis popuri skiriasi nuo pirmojo tuo, kad čia yra parinkta daugiau Lietuvos kariuomenėje mėgiamų dainų melodijos. Popuri pasižymi kariška dvasia. Šiaip jame vyrauja „Karžygių Dvasia"... Taip, rodos, norima ir tą kūrinį pavadinti. Pirmą kartą tas popuri buvo išpildytas gegužės 1 d. Toronte, kada įvyko „Trimito" 2 metų įsikūrimo minėjimas. Kl. G-nis.

„TREMTIES" LEIDYKLA

Vokietijoj pirmąjį pusmetį išleidžia du vertingus veikalus: R. Spalio „Gatvės Berniuko Nuotykių" trilogijos antrąją dalį **Ant Ribos** ir mūsų rašytojų kūrybos rinktinę „Gintarai". Kiekviena knyga kainuoja po 5 dol. Iš anksto abu veikalus užsisakiusieji bus išeinančiuose veikaluose atžymimi kaip garbės prenumeratoriai— lietuviškos spaudos talkintojai tremtyje ir nemokamai gaus „Gatvės Berniuko Nuotykių" knygą. Užsakymus ir pinigus iki gegužės 10 dienos siųskite tiesiog į leidyklą Tremtis (13 b) Memmingen, Postfach 2, Germany arba Tremties atstovui Kanadoje — Augustinui Kuolui, 143 Claremont St., Toronto, Ont.

KIOSKAS AUSTRALIJOJ.

Melbourne atidaromas spaudos platinimo kioskas, kurio vedėjas priima platinti įvairius spaudinius. Kiosko vedėjo adresas: Mr. Bronius Zumeris, 37 Roxburgh Street, Ascot Vale Vic., Melbourne, Australia.

— „Bendrijos" išleistųjų eilėraščių rinkinio „Cascata Cristlina" autorius Venancijus Ališas (kun. Arminas) aukoja visas savo pajamas iš šios knygos Vokietijos Krašto Valdybai Vasario 16 Gimnazijos reikalams.

ATSIŲSTA PAMINĖTI.

Stasius Būdavas: UŽDRAUSTAS STEBKLAS. Romanas, 248 psl., kaina 2.60 dol. Dail. Alb. Bielskis. Išleido Gabija, 335 Union Ave,, Brooklyn 11, N. Y.

GABIJA Nr. 5, neperiodinis literatūros žurnalas, red. Stp. Zobarskas. 88 psl., kaina 1 dol. Adr.: Gabija, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Juozas Sužiedėlis. ŽALGIRIS. Istorijos apysaka iš Vytauto Did. laikų, pagal Chruščiovo - Sokolnikovo romaną. „Nidos" klubas, 3. Southern Row, London, W. 10. Gt. Britain. Klubo nariai kiekvieną knygą gauna už dolerį.

NAUJA KNYGA.

Kun. M. Valadka — Popiežiai ir Lietuva.

„Religijos sentimentas miega mūsų žmonėse", — cituoja kun. M. Valadka savo naujoje knygoje „Popiežiai ir Lietuva" posakį italų tautos žadintojo Mazzini. Tiesa, šiais laikais religiniais klausimais ne tiek daug rūpinamasi. O kai kuriose valstybėse, labjausia už vadinamos geležinės uždangos, religija visai iš žmonių gyvenimo net prievarta šalinama. Kun. M. Valadka minėtame savo kūrinyje siūlo nenumoti ranka į religinius reikalus. Jis ryžtasi įrodinėti, kad tautų gyvenime religija visais laikais turėjo didžiulės reikšmės.

Bet jis yra tos nuomonės, kad religija turinti įimti ir tautinius pradus, tik tada ji galinti tautos gyvenime suvaidinti reikšmingesnį vaidmenį. Čia pat jis nurodo sėkmingus pasiekimus tų tautų, kurių religija esanti sutapusi su tautos siekiais. Kun. M. Valadkos knygoje randame nurodymą, kad ne žydai palaikė sinagogą per tuos tūkstančius metų, kada žydų tauta buvo išblaškyta visame pasaulyje, bet atvirkščiai — sinagoga palaikė žydų tautą. Japonai ir arabų pasaulis tik dėka savo religijų dare įsidėmėtiną pažangą.

Tokius pagrindinius nusistatymus turėdamas, autorius jau kritiškai pasisako apie tas religines organizacijas ir bažnyčias, kurios, būdamos tarptautinės, nepaiso tautinių reikalų.

Bet lietuvis skaitytojas gal būt daugiausia sau medžiagos ras toje kun. M. Valadkos knygos dalyje, kur surinkta daug faktų iš lietuvių tautos gyvenimo. Pradedant lietuvių krikštu ir baigiant šiais laikais čia piešiamas lietuvių religinis gyvenimas ir daromos sugestijos, kad užklupusių lietuvių tautę negerovių akivaizdoje mums, girdi, pravartu persvarstyti ir politinius, ir kultūrinius ir religinius mūsų reikalus. Knyga aiškiai turi tikslo padaryti į skaitytojus tam tikrą įtaką. Bet ji parašyta patriotinėje dvasioje ir niekeno jausmų neužgauna.

Kun. M. Valadkos knygoje 240 pusl. kaina 2 dol. 50 c.

A. Šešupis.

VINCAS KRĖVĖ.

MOTERIS

RYTŲ PASAKA.

I.

Tebūna palaimintas šventasis Alacho vardas, temini jį kiekvieno tikrai Dievą gerbiančio musulmono lūpos ryto, vidudienio ir saulėleidžio metu, kaipo vardą To, kuris yra šaltinis, pradžia ir galas viso, kas buvo, yra ir dar bus pasaulyje nuo jo sutvėrimo dienos iki paskutiniosios gyvenimo valandos...

Vienas yra tikrasis Dievas ir Jo pranašas Muamedas...

Nera Alacho, kaip tik Alachas ir Jo pranašas Muamedas...

Kai piktasis ir išdidus Ablisas sukėlė danguje prieš Alacho galybę audringą maištą ir suklaidino daugel iki tol buvusių šviesiųjų dvasių, o suklaidinęs nuvedė jas klaikiais Alacho priešų keliais, pamatė Dievas, kad praretėjo dangaus gyventojų eilės, išgirdo, kad jau nebe taip garsiai skamba Jo švento vardo garbė, kaip kad anksčiau skambedavo...

Pamatė, išgirdo ir susirūpino...

Susirūpinęs nutarė Alachas savo dieviškosios širdies gelmėse pašaukti gyveniman žmogų, kuris savo išvaizda ir būdu, jam, praamžiui Alachui, būtų panašus, o savo siela ir protu — skaisčiosioms dangaus dvasioms.

— Kadangi jis buvo vėlyvesnis mano sielos sūnus, todėl nedera jam gyventi danguje su angelais, kad nekiltų tarp jų nesusipratimus gimdančio pavydo.

— Taip pamanęs, nutarė Alachas savo sielos gelmėse sukurti žemės pasaulį ir pavesti žmogui apgyvendinti jį, viešpatauti jame ir valdyti, kaipo savo nuosavybę...

Taip sumanęs, sukvietė visas ištikimas jam šviesiąsias dvasias — dangaus angelus ir tarė jiems:

— Štai praretėjo dangaus gyventojų eilės, ir sumažėjo mano vardo garbė, kadangi tie, kur gyveniman buvo pašaukti mano širdies džiaugsmui ir mano vardo garbei, nuėjo, Ebliso sugundyti, klaikiais pikto keliais. Todėl sumaniau dabar pašaukti gyveniman žmogų išvaizda panašų man, o siela jis turi būti jums brolis. Apgyvendinsim jį ant žemės, kad paveldėtų ją, viešpatautų joje, valdytų ir džiaugtųsi ja, kaip kad jūs dangumi džiaugiatės, ir garbintų mano vardą nuo ankstaus ryto iki vėlaus vakaro.

Ir atsakė jam šviesiosios dvasios, kurios yra dangaus angelai:

— Palaimintas esi, Viešpatie, darbuose savo ir sumanymuose, nes viskas būna, kaip tu panori!

II.

Ir sukūrė Alachas žemės pasaulį, apgaubė jį mėlynu dangumi, užžibino saulę, kad ji šildytų. Bet žemė buvo plika ir nuoga, niauri ir tuščia. Nebuvo joje nei kalnų, nei slėnių, nebuvo ten nei sodų nei pievų, nesiūbavo žaliosios tamsiaunksnės girios, neliūliavo amžinai neramios jūros, nečiurleno upės ir upelės, nežydrėjo dangaus varsomis ramūs ežerai. Tik visur buvo niauri lyguma, tik visur buvo nyki tyruma...

Neklostė dar tada debesys dangaus, negaivino žemės skaudūs lietūs, nepuošė padangių nei žverblančiosios žvaigždės, nei nakties metu ilgesį gimdąs mėnulis...

Tik viena saulė, skolindama sau šviesos iš Alacho veido, švietė žemei, gausiai berdama jai savo karštus spindulius, nuo kurių nebuvo tada kur pasislėpti, nes žemė unksnės dar nežinojo...

O kai nužengdavo saulė nuo padangių atsilsėtų, apgaubdavo tada žemę tamsi, kaip Ebliso likimas, naktis.

Matydami visa tai, dangaus angelai didžiai stebėjosi ir stebėdamiesi prisiartino ir tarė Alachui, žmogaus besigailedami:

— Niauri, kaip Edliso šalis, yra tavo naujai sukurta žemė. Nejauku ir liūdna ten bus gyventi žmogui, kuris tau dar nėra niekų nusižengęs.

Ramia, tėviška šypsena nusišypsojo Alachas, išgirdęs šiuos žodžius, ir glostydamas savo žilą barzdą tarė angelams:

— Aš suteiksiu žmogui protą ir valią, kad jis su jų pagalba išpuoštų žemę, kaip patsai panorės ir išmanys. Jis išdabins ją taip, jog net jūs, dangaus gyventojai, turėsite žmogui pavydėti.

Taręs tai, paėmė Alachas žmogų, dar neturintį savo krūtinėje amžinosios sielos, už rankų ir taip į jį prabilo:

— Atsikelk, gyvenimui nubusk ir gyvenk mano garbei, o savo laimei.

Sualsavo žmogaus krūtinė, prasivėrė akys, atsistojo jisai ir gyvas buvo. Nustebo visi angelai, Alacho galybę išvydę, ir vienu balsu sušuko:

— Didis esi savo darbais, o Alache! Nėra tavo galybei ribų ir darbams tavo kas negalima.

Tai buvo pirmoji sutvėrimo diena...

III.

Kai žmogus, nubudęs gyvenimui, atsistojo ant kojų, jis ėmė dairytis kaip dairosi tasai, kur miegodamas patenka nežinomon jam vieton...

Ir tarė jam Alachas:

— Ada! Tesie nuo šios dienos tokis tau vardas.

Nusigando žmogus, išgirdęs Alacho balsą ir išvydęs Jį akis akin, visu kūnu sudrebėjo, ir tuomet pirmą kartą jo širdis baimę pajuto.

Nuo tos valandos apsigyveno baimė ant žemės ir iki šių dienų gyvena sieloje kiekvieno sutvėrimo, kuris širdį turi.

Ir tarė vėl žmogui Alachas:

— Nenusigąsk ir nedrebėk širdimi, kad matai mano veidą: nemirsi, bet gyvas būsi ir paveldėsi mano garbei, savo laimei visa, ką dabar mato ir ką tik pamatys vėliau tavo akis.

— Kas esi, viešpatie? — paklausė žmogus, vis dar baimės pagautas.

— Aš esu Alachas, tavo tėvas ir Dievas, iš nieko tave pagimdęs, iš nebūties gyveniman tave pašaukęs. Nėra ir nebus tau kitų dievų, kaip tik aš. Minėk visada su pagarba mano vardą ir šaukis manęs, kai tau bus reikalinga pagalba. Ausis mano bus visuomet į tavo balsą atkreipta.

Taręs šiuos žodžius, apsidengė Alachas šviesa ir pranyko. Daugiau nebematė žmogus Dievo veido iki šios dienos ir niekados nebematys, kol žemę mindys jo kojos...

IV.

Pasiliko žmogus vienui vienas ant žemės, ir nebuvo ten kito garo, kaip tik jis vienas.

Apsidairė ir apsižvalgė aplinkui, o apsidairęs pajuto didelį ir skaudų nusiminimą savo širdy, nes buvo jisai vienui vienas. Aplinkui vien tik beribes lygumas, niaurias ir dykas, matė jo akis, nes žemė dar buvo tyra ir plika, jos dar nedengė pievos, nedabino vandenys, nepuošė medžiai ir kalnai neįvairino...

Kai pakilo augštyn saulė ir ėmė žerti karštus savo spindulius, dar labjau nusiminė ir nuvargo žmogaus širdis, nes nebuvo unksnės, kur būtų buvę galima nuo kaitros pasislėpti...

Nusiminė žmogus, ir skausmu pabrinkusi jo širdis gūdžiai sudejavo. Ir nuo tos valandos atsirado žemėje nusiminimas ir skausmas ir iki šios dienos josios neapleisdamu žmonių širdyse begyvena.

Kada nusiminimas ėmė skaudžiai kankinti žmogaus sielą, prabilo jo lūpos ir ėmė balsiai šaukti Alachą, kad išgirstų, o išgirdęs suteiktų jo kūnui raminančios ir atoilsį teikiančios unksnies.

Išgirdo Alachas žmogaus balsą ir pasiuntė jam savo an-

Mokslo-technikos naujienos

ATOMINĖS ENERGIJOS PRITAIKYMAS KASDIENINIAM GYVENIMUI.

Jungtinės Amerikos Valstybės atominę energiją naudoja ne tiktai bombų ir atominių šaudomųjų ginklų gamybai, bet ir kasdieniniam gyvenimui.

Jau yra paleistas povandeninis laivas, varomas atominio variklio. Jau suprojektuotas ir geležinkeliams garvežys, kuris ilgai netrukus veš traukinius atomine energija.

Jau statoma elektros jėgainė, kuri atominę energiją per dirbinės į elektros energiją.

Ir taip atominės energijos pritaikymas kaip dinaminės, varomosios, jėgos yra visai išspręstas klausimas.

Tačiau dar nuostabesnis atominės energijos pritaikymas biologijoje. Jau yra nustatyta, kad apšvietus atominės energijos spinduliais daržoves, vaisius, maisto produktus, kaip duoną, mėsą ir tt., galima juos išlaikyti visiškai šviežius ilgiausį laiką. Pavyzdžiui, atominiais spinduliais apšviesta duona ir bulvės išsilaiko visai šviežios dvejus metus.

Biologijoje atominė energija radioaktyvių izotopų pavidale daro tiesiog stebuklus. Atomine energija apšviesti augalai ir gyvuliai daug greičiau auga ir duoda nepalyginamai didesnį prieauglį. Šioje srity, kuri tiktai pradėta bandyti, yra numatyti neparastai dideli duomenys.

Nemažiau svarbus yra atominės energijos taikymas medicinoje, kur daugely atvejų tai duoda nustabių pasėkmių.

Taigi, atominė energija, atomo skilimo produktai jau dabar daro stebuklus, ateityje jie darys dar daugiau jų.

POŽEMINIAI TRAUKINIAI PASADLY.

Pasaulio didesnių miestų tarpe, kurie turi požeminius traukinius, yra Londonas, New Yorkas, Paryžius, Berlynas, Viena, Maskva, Madridas, Barcelona, Glasgowas, Stockholmas, Tokio, Osaka, Buenos Aires, Budapeštas, Sydney (Australijoje), Čikaga, Bostonas ir Philadelphia. Roma turi naują požeminį traukinį, kuris yra maždaug tokios pat rūšies, kaip ir Toronto. Cleveland ir Rochester J. Valstybėse svarsto požeminių traukinių statybą; Rochester jau turi vienos mylės ilgumo požeminį traukinį, kuriuo gabenama žmonės ir prekes.

New Yorkas, kuris ima 10 centų už kelionę, yra daugiausiai investavęs savo požeminiame traukinyje: 1.622.3000.000 dol. ir šiuo traukiniu keliauja didžiausias keleivių skaičius, maždaug 1.500.000.000.

Beveik visos požeminės sistemos pasaulyje veikia su nuostoliu. Tiktai keturios iš jų turėjo pelno pereitais metais. Yra tikrai keista, kad Madrido požeminis, kurio važiavimo mokestis yra žemiausias pasaulyje, t. y. nuo vieno cento ir daugiau, turėjo didžiausį pelną. Jis turėjo 20 nuoš. pelną, kai tuo tarpu pasaulio didžiausia sistema, New Yorko, turėjo nuostolį.

Toronto požeminis yra tarptautinio bendradarbiavimo produktas. Šviesiai raudoni, lygūs vagonai buvo pagaminti senoviškame Glaucester mieste Anglijoje; bėgiai pagaminti Kanadoje ir Jungt. Valstybėse; požeminio stočių stiklinis paviršius — Yorkshire ir sustatytas Onterijoje. Montrealis projektuoja, bet labai letai.

VITAMINAS B.

Tikrumoje B buvo pirmasis vitaminas, kurį lenkų biochemikas Kazimieras Funk išskyrė, gaudamas kristalų formoje, ir kuriam davė vitamino vardą 1912 m. Tam mokslininkui pasisekė gauti vitaminą B iš mielių. Jis su 20 miligramų išgydė karvelį, kuris turejo ligą vadinamą polineuritis. Vėliau pasirodė, kad vitaminas B nėra vieninga substancija. Ir šiandien vitaminas B jau pasidalino į vitaminą B 1, B 2, B 3... ir priėjo iki B 12. Todėl dabar jau kalbama apie B kompleksą, jeigu nekalbama apie kokį vieną atskirą vitaminą iš visos B grupės. Paimkime tik vieną ir būtent — B 1.

Beriberi ir Polineuritis.

Jau nuo seniai buvo žinoma Japonijoje, Kinijoje, Britanijos ir Olandų Indijoje viena iš ga, kuri vadinasi Beriberi, kas Sinegalų kalboje reiškia „Didelis nusilpimas". Ta liga pasireiškia labai įvairiose formose: pasirodo raumenų nusilpimas, paralyžius, edema, t. y. žmogus ištinsta, širdis išsiplečia. Taigi matome, kad ne kokis nors vienas organas, bet iš tisos kūno sistemos, kaip antai nervų, raumenų, širdies ir indų sistemos yra ligos žiauriai paliestos. Be to dar virškinimo sistema irgi pasidaro pakrikusi. Studijos parodė, kad beriberi yra netinkamo maitinimo pasekmė. Buvo patyrinėta, kokį maistą valgo anų kraštų gyventojai? Jie valgo daugiausiai ryžius, nuo kurių yra pašalintos sėlenos. K. Funkui atėjo mintis maitinti karvelius vien tik nukaištais ryžiais. Ir ištiesų, karveliai susirgo liga, panašia į beriberi, vadinama polineuritis. Tą ligą, jeigu ji nėra pertoli pažengusi, galima išgydyti, jeigu duosi karveliams lesti nekaištus ryžius. Taigi buvo padaryta išvada, kad ta medžiaga yra ar pačiose sėlenose, ar tuojau po sėlenomis, bet kuri su sėlenomis pasišalina. 1934 metais Williams ir jo bendradarbiai iš vienos tonos ryžių sėlenų gavo 5 gramus to vitamino.

Vitamino B1 ypatybės.

Tai yra gražūs balti kristalai. Tirpsta vandenyje, tai reiškia, jog negalima laukti, kad organizmas taupytų tą vitaminą savo kūne, nes vanduo ištirpinęs išplaus jį iš audinių ir išneš laukan. Yra gerokai pastovus prie 100 laipsnių, reiškia, maistą gali virinti, nesugriaunant vitamino. Bet jeigu maistas ilgai verda arba labai ilgai yra karštame vandenyje, vitaminas B1 suyra ir, be to, dar, jeigu nesugriuvo be verdant, kadangi tirpsta vandenyje, tai vitaminas iš maisto išeina, pereina į vandenį. O jeigu vanduo yra išpilamas, tai maistas visiškai pasilieka nuo vitamino apiplėštas. Iš šito vitamino ir dar kitų matome sriubos reikšmę. Vitaminas B1 turi labai malonų kvapą — kvepia mielėmis, yra gerokai kartus. Vitamino cheminė formulė yra žinoma ir vadinasi mokslininkų tarpe tiaminas, tik plačioji publika dar giau girdi kalbant apie vitaminą B1.

Vitamino B1 reikšmė.

Vitaminas B1 yra būtina dalis tų enzimų arba fermentų, kurie virškina krakmolinį ir iš miltų padarytą maistą. Kuo daugiau studijuojame, tuo gamta atrodo pilnesnė visokių paslapčių. Mums mokslininkai sako, kad suvirškinti duonos gabalėlį turi pasirodyti mažiausiai 12 enzimų, arba fermentų, ir dar to nepakanka,— visi tie fermentai turi pasirodyti tam tikroje tvarkoje. Jeigu koks fermentas nepasirodo, tai jo apleidimas tuojau pasireiškia, virškinimas nebeina toliau, ir tas produktas kokios nors rūgšties formoje eina į kraują ir gadina visą tvarką ir tada nebegauna tinkamai paruošto maisto nei nervai, nei raumenys; dar blogiau, tas toliau nesuvirškintas produktas veikia kaip nuodai. Vitaminas B1 yra tam tikrų enzimų arba fermentų aktivatorius. Niekas neįvertins tinkamai vitaminų svarbos, kuris nežino enzimų arba fermentų reikšmės, be kurių nevyksta mūsų kūne nei virškinimo, nei kvėpavimo, nei kitokie reiškiniai. Jei gu mes studijuojame maistą laboratorijoje, tai ką naudojame, jeigu norime maistą suskaldyti į atskiras chemines dalis? — Kaitiname maistą, viriname, pilame rūgšties, šarmų ir pan. Gyvas organizmas tų priemonių negali vartoti,

Nukelta į 7-tą psl.

Jau septinti metai LIETUVIŲ DARBININKŲ DRAUGIJA leidžia kas trys mėnesiai kultūros ir visuomenės mokslų žurnalą

„DARBAS"

ŽURNALAS DIDOKO formato, 32 puslapių, įrištas į gražius viršelius.

Paskiausiojo numerio turinys:

Krikščioniškoji Demokratija (pasiskaityti tiems, kurie netingi galvoti). Kiek žmonių iššudė bolševikų režimas (žmogaus gyvybės vertė Rusijoj); Latviai apsivienijimo kelyje (kaip galvoja ir veikia mūsų kaimynai); Kas yra Lietuvių Darbininkų Draugija (arba kaip seniau Amerikos lietuviai gyveno); Tai buvo Jeruzalėj, karalių mieste (įrodyta, kad ir asilai kai kada susipranta).

Ir dauugybė visokių skaitymų tinkamų visiems ir visiems laikams.

Kaina metams 1 dol., atskiro numerio kaina 25 ct.
Prenumeratą prašome siųsti TIK Amerikos (JAV) pinigais arba tarptautine pašto perlaida.

„DARBAS"
636 East Broadway, So. Boston 27, Mass., USA.

PASAULIO LIETUVIŲ KARIŲ mėnesinis ŽURNALAS

KARYS

didelio formato, gražiai iliustruotas, daug įdomios medžiagos
Redag. ir leidžia: D. Penikas, B. Aušrotas ir S. Urbonas.
Prenumerata: metams 4 dol., atskiro n-rio kaina 45 ct.
680 Brushwick Ave, Brooklyn 21, N. Y., U. S. A.

Dėmesio šiam sąrašui!

Ką gi galima gražesnio, kultūringesnio ir paprastesnio padovanoti vaikams, giminėms, pažįstamiems ir kitataučiams, kaip knyga? Čia patiekiamas jų sąrašas ir kainos su persiuntimu: Knyga jums suteiks paguodos ir sukels gerų minčių, pažadins viltis ir praskaidrins bent kokią nuotaiką. Štai jums knygų sąrašas, iš kurio galite pasirinkti, kas patinka.. Knyga Jūsų neapvils, nes ji geriausis Jūsų draugas, palydovas kelionėse ir Jūsų guodėjas poilsio metu.

11 autorių. MYKOLAS SLEŽEVIČIUS	5,00
S. Būdavas. VARPAI SKAMBA, romanas	1,50
Amerikos lietuvių VARDYNAS	5,00
Kun. Valadka. POPIEŽIAI IR LIETUVA	2,50
V. Čižiūnas. TAUTINIS AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE	1,50
V. Krėvė. RYTŲ PASAKOS	2,50
P. Andriušis. ANOJ PUSĖJ EŽERO	1,50
F. Moriac. GIMDYTOJOS, romanas	1,75
B. Brazdžionis. DIDŽIOJI KRYŽKELĖ	2.00
B. Pūkelevičiūtė. METŪGĖS.	1.00
J. Paukštelis. KAIMYNAI. Romanas.	2.50
J. K. Karys. NEPRIKLAUS. LIET. PINIGAI.	5.00
Merimee. KOLOMBA, romanas.	2,50
P. Andriušis. ANOJ PUSĖJ EŽERO.	1,50
I. Jankus. PO RAGANOS KIRVIU.	1,50
Pirandello. PIRMOJI NAKTIS.	1,50
Prof. V. Biržiška. SEN. LIET. RAŠTŲ ISTORIJA	2,00
Putinas. KELIAI IR KRYŽKELIAI.	2,50
Balys Sruoga. GIESMĖ APIE GEDIMINĄ	2,00
Kazys Binkis. BALTASIS VILKAS.	1,00
A. Škėma. ŠVENTOJI INGA	2,50
V. Žemkalnis. KUDIRKOS SĄJŪDIS	0,75
Simonaitytė, AUGŠTUJŲ ŠIMONIŲ LIKIMAS, rom.	$ 3,50
K. Binkis. LYRIKA	2,00
B. Stundžia. BURIAVIMAS IR JŪRININKYSTĖ	2,00
J. Grabauskas. KELIAS Į PASISEKIMĄ.	2,00
August Gailit. TOMAS NIPERNADIS. Romanas.	2,50
K. Požeraitė, NUSIDĖJĖLĖ, romanas	$ 2,—
400 metų PIRMAI NEMUNO POEMAI	$ 0,50
B. Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS	$ 1,—
B. Rukša, ŽEMĖS RANKOSE	$ 1,—
F. Lavinskas. ANGLIAKASIŲ ATSIMINIMAI	3,00
Žurnalas LITERATŪROS LANKAI	$ 1,—
J. Gruodis, VISUR TYLA, AGUONĖLĖS, RŪTA, RUGIAGĖLĖS	$ 1,50
Š. Ragana, SENAME DVARE, romanas	$ 2,—
J. Balys, LIET. TAUTOSAKOS SKAITYMAI	$ 3,—
V. Ramonas, KRYŽIAI, romanas	$ 2,—
J. Jankus, NAKTIS ANT MORŲ, romanas	$ 2,50
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI ir MINTYS	$ 1,50
P. Orintaitė, MARTI IŠ MIESTO	$ 0,75
S. Zobarskas, RIESTAŪSIO SŪNUS, vaikams	$ 0,75
S. Zobarskas, PER ŠALTĮ IR VĖJĄ, vaikams	$ 0,40
S. Zobarskas, GANYKLŲ VAIKAI	$ 0,80
V. Tamulaitis, SUGRĮŽIMAS	$ 1,10
Vydūnas, TAURESNIO ŽMOGAUS UŽTEKĖJIMAS	$ 0.30
Vydūnas, BHAGAVAD-GITA, iš sanskrito	$ 0,30
Tulpė, TILTO SARGAS, romanas	$ 1,—
J. Kaupas, Dr. KRIPŠTUKAS PRAGARE	$ 1,—
Prof. Roemeris, LIETUVOS SOVIETIZACIJA	$ 0,25
Vytenis, RAUDONOJI ŽVAIGŽDĖ, žudynės	$ 0,75
J. Gailius, KARTUVĖS	$ 1,—

Šios knygos gaunamos „Nepr. Lietuvos" redakcijoje:
7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q.
Įdėkite į voką pinigus ir siųskite, — tuojau gausite knygas.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. * **Leidžia ir redaguoja: G. J. Lazauskas,**
1023 N. Keystone Ave, Chicago 51, Ill. USA.
Administracijos adresas: SĖJA, c-o K. Kaunas,
8451 So. Peoria St., Chicago 20, Ill. USA.
Prenumerata: JAV ir kitur 2 dol. metams.

gelą, kuris žaibo greitumu nusileido žemėn ir taip į žmogų prabilo:

— Ada, praamžius Alachas išgirdo tavo nusiminimo kupiną balą ir išgirdęs siunčia tau brangią dovaną, kuria neapdovanojo nė savo angelų. Ta dovana tu galėsi naudotis, iki nurims tavo širdis, iki bus patenkinta tavo siela...

Štai ką sako tau visagalis Alachas mano lūpom: — Kiekviena tavo mintis, kiekvienas noras, kuris užgims savo širdy, kuris atsiras tavo krūtinėje, kuris sušvis tavo galvoje — įsikūnys ir bus čia žemėje, nes tu esi josios viešpats ir valdovas ir patsai privalai tvarkyti ją ir dabinti sulig savo noro...

Tokią galią suteikiu tau Aš, visagalis Alachas, ir dėl to minėk, žmogau, šią valandą mano vardą...

Taręs tai, išnyko dangaus angelas, ir žmogus daugiau nebematė žemės akimi jo veido...

Ir buvo tada antrosios dienos vidudienis, buvo valanda kurioje kiekvienas tikrai Alachą gerbiąs musulmonas turi atlikti namazą, o jį atlikdamas — minėti Alacho vardą ir dėkoti jam už suteiktas žmogui dovanas, gausias čia — ant žemės ir dar gausiau pažadėtas ten — edeme, kur nebus nei nuovargio, nei bado, nei ligų, nei mirties, o vien tik amžina malonė, amžina laimė tarp juodakių hurisų...

V.

Nusidžiaugė žmogus, išgirdęs tuos angelo žodžius, o nusidžiaugęs išvijo nusiminimą iš savo širdies.

O kai nusidžiaugė ir nurimo, tarė, kalbėdamas:

— Teatsiranda unksnė ir teduoda prieglaudą nuo kaitros mano kūnui, telinksmina mano akį ir tedžiugina mano širdį...

Vos ištarė žmogaus lūpos šiuos žodžius, proto pagimdytus, kai Dievo malone pasipuošė žemė unksnėtais sodais, žaliomis giriomis...

Pasipuošė sulig svajonės vaizdų, kurie užgimė žmogaus širdy, kurie sušvito žmogaus galvoje.

Ir atsitiko visa taip, kaip žmogus panorėjo, kad būtų...

Džiaugsmu pasprogo tada žmogaus širdis, ir džiaugsmas joje apsigyveno. Ir taip gimė ant žemės džiaugsmas. Nuo tos valandos iki šios dienos gyvena jisai ant žemės ir nuolat lanko kiekvieno žmogaus širdį, kai jis patenkina savo norus ir savo troškimus pasiekia...

Pasislėpė žmogus medžių unksnėje ir buvo laimingas ir patenkintas, kad visa atsitiko taip, kaip panorėjo kad būtų. Ir nuo tos dienos laimė ir pasitenkinimas apsigyveno ant žemės ir neapleidžia jos, nuolat lankydamu žmogaus širdį, kai jis pasiekia savo tikslų, įgyvendina sumanymus, kurie gimsta jo sieloje...

Sėdėdamas medžių unksnėje, besidžiaugdamas, kad jam gera ir malonu dabar, dairėsi žmogus į žemę ir į dangų. Besidairydamas pastebėjo, kad gražus ir žydrus dangus, kad dar nuoga ir plika žemė, nes joje buvo tik medžiai ir daugiau nieko nebuvo. Ir pagailo žmogui žemės, kad ji nuoga, ir todėl tarė savo širdy:

— Teapsidengia žemė, tepasirėdo žolėmis, tepasipuošia pievomis, kad jai nebūtų gėdos prieš dangų. Tebūna jos grožis kaip dangaus grožis...

Ir tarė taip žmogus, žemės besigailėdamas, ir gailestis gimė todėl ant žemės. Ir nuo tos valandos atsirado ant žemės gailestis ir randasi iki šios dienos ir nuolat lanko žmogaus širdį, kai vargą mato, savo vargą ir brolių savo...

Vos prabilo žmogaus širdis, gailesčio sujaudinta, kai pasipuošė žemė žolėmis, pievomis. Sužaliavo josios lygumos ir buvo gražios, kaip žydrios dangaus gelmės...

Matydamas tai, žmogus džiaugėsi ir nežinojo, ko dar galėtų panorėti jo širdis...

Ir taip džiaugėsi ir savo žeme gėrėjosi žmogus iki vakaro. O kai saulė nusileido, atoilsio trokšdama, ir žemę apgaubė nakties tamsumos, pamanė žmogus ir širdimi panorėjo:

— Dabar mano akys kaip užmerktos, nes jomis aš nieko nebematau, nei žydraus dangaus, nei žaliuojančios žemės, nei unksnėtų medžių. Ir nuvargusios dabar mano akys, visą dieną pasaulio grožiu besigėrėdamos. Teužsimerkia jos ir teatsiveria sielos akys, kuriomis aš visa pamatau, ką esu dieną matęs.

Ir užsimerkė žmogaus akys, ir atsirado saldusis sapnas ant žemės ir iki šios dienos čia gyvena, lankydamas žmogų kiekvieną vakarą, kada jo kūnas pavargsta ir atoilsio reikalauja.

Atskrido sapnas, apgaubė žmogų savo švelniais sparnais, ir atsivėrė žmogaus sielos akys, kad jis, ilsėdamasis kūnu, gyventų ir matytų, kad miegodamas vėl gėrėtųsi tuo, kas jo širdį džiugino dieną...

Miegojo žmogus visą naktį, sapnuodamas, miegojo iki ryto, kol saulė vėl atskleidė žemei savo veidą...

Taip pasibaigė antroji pasaulio kūrimo diena...

VI.

Kai saulė patekėjo, apleido žmogų sapnas, ir nubudo jisai. Nubudęs pajuto, kad gera ir linksma jam pasauly: gyvenimo džiaugsmas pagavo jo širdį.

Ir ėmė jisai garsiai garbinti Alachą, kad gražus Jo pasaulis ir malonu jame gyventi.

Garbino žmogus Alacho vardą ir garbino ant žemės jis tiktai vienas, jokio kito balso nepritariamas: ant žemės nebuvo dar kito gyvo garo, kuris balsą būtų turėjęs, kaip tik jisai vienas.

Tylėjo žemė ir visa gamta, nes joje nebuvo nei paukščių, nei žvėrių. Ir vėjas dar nebuvo gimęs, todėl medžiai nešlamėjo, neskambino lapais, vėjo papučiamais.

Ir tarė tada žmogus savo širdy:

— Gražu ir malonu mano akim žiūrėti į žaliuojančias žemės erdves. Bet kodėl gi mano ausys mano nieko negirdi, ir jokis skambus balsas, kuris pritartų mano balsui, Alacho vardą garbinančiam, nedrumsčia žemės tylos?... Nuobodu vienam pasauly gyventi. Teatsiranda ant medžių, tarp žalių lapų, teatsiranda giriose ir pievose gyvos, balsą turinčios esybės, kad drauge su manim Alacho vardą garbintų, įvairiais balsais mano ausį džiugintų ir man tarnautų.

Tebūna taip, kaip aš noriu...

Vos tik pamanė taip savo širdy žmogus, kai nauju gyvenimu prabudo pasaulis: tūkstančiais paukščių balsų suskambėjo žaliuojantieji medžiai. Suplaškėjo pievos ir girių gelmės balsais suaidėjo. Žmogaus valia atsirado ten, gyveniman iš nebuities pašaukti, žvėrys ir paukščiai, peteliškės ir žiogai...

Visi naujai atsiradę gyviai buvo įvairių įvairiausi, gražių gražiausi ir žmogaus akiai ir ausim malonūs.

Ir pamatė žmogus, kad visa buvo gera ir gražu, taip, kaip jis norėjo, kad būtų, ir ttodėl ėmė dar labjau, dar garsiau garbinti Alacho vardą. O aplinkui visa gamta, paukščiai ir žvėrys, įvairiais balsais pritarė žmogaus balsui...

Pagarbinęs Alachą ir padėkėjęs Jam už jo malonę, panorėjo žmogus pamatyti savo pasaulį. Brido jis visą dieną žaliomis pievomis, ėjo unksnėtomis giriomis, matė linksmai skrajojančius, padangių erdvėms besidžiaugiančius paukščius, didelius ir mažus; matė ramiai šalia kits kito besiganančius, bebėginėjančius žvėris, didelius ir mažus, stiprius ir silpnus. Neskriaudė dar tuomet aras karvelio, liūtas jaučio, o vilkas avelės — nebuvo dar mirties pasauly...

Žemė nebuvo dar mačiusi prievartos ir skriaudos, o saulės šviesa raudono kraujo...

Daugiau bus.

PO RUDENINIU ARGENTINOS DANGUM

RAŠO NL BENDRADARBIS L. KANČAUSKAS.

Šiltųjų Pietų kraštų gyventojai iškankinti vasaros karščių ir jų palydovų uodų, rudeniui atėjus, lengviau atsikvepia. O ruduo čia ateina tuo laiku, kada šiaurėje prasideda pavasaris ir ten visa gamta triumfuoja nusikračiusi žiemos šalčių.

Taigi, šiandieną po rudeniš kuoju Argentinos dangumi žmogus jautiesi ne tik fiziškai, bet ir dvasiškai stiprus, nors gamtą puošja gelstą medžių lapai.

Lietuvių kolonijoje su rudeniu prasidėjo gyvesnis organizacinis judėjimas, o su juo kultūrinė bei meninė veikla. Dabartiniu metu scenos mėgėjai smarkiai ruošiasi Motinos Dienos minėjimui ir žada į lietuvišką sceną išeiti su naujais vaidinimais bei dainomis. Deja, Susivienijimas Lietuvių Argentinoje vietoj Motinos Dienos minėjimo gegužės 1 dieną rengia Naujosios Centro Valdybos pagerbimą. O gal ne pamirš bent vėliau pagerbti lietuvę motiną, kuri tiek daug didvyrių mūsų tautai davė?

Ir man atėjęs ruduo teikia daugiau noro pasižvalgyti po lietuvišką koloniją ir įspūdžiais pasidalin su lietuviškos spaudos skaitytojais. Tikrumoje, nėra taip lengva pasiekti tas vietas, kur lietuviai yra didesniais būriais įsikūrę ir ten dirba patriotinį-kultūrinį darbą, bet užtenka vieną-kitą kartą tarp tokių lietuvių pabūvoti, o paskiau viską sekti iš toli.

Nors jau daug kartų pasaulio lietuvių spaudoje nuskambėjo netoli Buenos Aires esančio miestelio Temperley vardas, bet štai ir vėl tenka šį vardą garsinti, nes ten gyvena ir lietuvišką dartą dirbą lietuviai šiandieną yra puikiu pavyzdžiu daug didesnėms ir senoms lietuvių kolonijoms Argentinoje.

Temperley lietuvių kolonijoje.

Jei čia gyventų augšto mokslo žmonės ir tokie, kurie visur ir visuomet giriasi savo patriotiškumu bei darbais, ne būtų nieko nuostabaus, bet dabar, kada dauguma yra paprasti darbininkai ir Lietuvos kaimo sūnūs bei dukros, kurių širdys kupinos karštos tėvynės meilės, yra labai džiugu. Koks gražus pavyzdys buvo organizuojant Argentinos Lietuvių Bendruomenę, kada vos pradėjus šį darbą daugelis net save veikėjais besivadinančių suko galvas, kur ir kaip pradėti steigti apylinkes, temperliečiai be jokių ginčų ir svarstymų įsteigė Argentinos Lietuvių Bendruomenės Temperley Apylinkę. Tas sunkias organizacines pareigas su karštu užsidegimu stojo eiti didelis veikėjas patriotas Jonas Stasiulevičius, kuris savo pareigą be priekaištų atliko ir šiandieną Apylinkė puikiai veikia.

Temperley miestelyje įsikūrę lietuviai puikiai tarpusavyje sugyvena, ko kitur negalima pastebėti. Čia turintieji didesnes patalpas jas mielai užleidžia susirinkimams, repeticijoms, minėjimams ir pan. Pavyzdžiui, pp. Morkūnų namas yra kolonijos organizacinio gyvenimo širdis, kur nuolat vyksta Liet. Bendruomenės narių susirinkimai, o muziko Igno Valentinavičiaus namai yra dainos ir vaidybos menožidinys, nes jo namuose gimė dabar puikiai savo reprezentuojąs „Aušros" choras ir nevienas scenos veikalas iš jo namų pilnai paruoštas išėjo į lietuvišką sceną. Tiek Ign. Valentinavičius, tiek jo žmona yra dideli lietuviškos dainos myletojai ir tą meilę meistriškai moka perduoti kitiems, o ypač jaunąjai kartai, kuri nėra per daug jautri viskam, kas yra lietuviška. Jei ne Ign. Valentinavičiaus pastangomis suorganizuotas „Aušros" choras, tikriausiai dauguma jaunųjų lietuvių šiandieną nebūtų lietuviškai kalbėję ir dainavę apie savo tėvų gimtąjį kraštą Lietuvą.

Temperley lietuvių choras „Aušra" nesiriboja vien daina; jis vaidina ir organizuotai dirba visuomeninį darbą. Tam turi išsirinkęs valdybą, kuri dažnai daro posėdžius ir tiesia gaires platesniam veikimui. Iki kovo mėn. 28 dienos energingai Valdybai pirmininkavo choristas Vl. Giedraitis, bet ir po to jis negalėjo pasitraukti, nes įvykusiame visuotiniame choro susirinkime buvo perrinktas į naują valdybą, kurios pirmininku ir toliau liko.

Ta proga tenka pažymėti, kad paskutiniu metu Argentinos lietuvių kolonija pergyvena nemažą liūdesį, nes Lietuvių Tautinio Ansamblio choro „Daina" vadovui pianistui Andriu Kuprevičiui išvykus ilgesniam laikui į JAV, nutilo taip puikiai skambėjusi lietuviška daina. Tą spragą turėtų užpildyti Temperley lietuvių choras „Aušra".

Labai dažnai nevienas rašo lietuviškoje spaudoje apie jaunosios kartos auklėjimą lietuviškoje dvasioje, bet tie visi sielvartai dažniausiai neatsiekia rezultatų. Argentinoje taip pat šis reikalas labai gvildenamas, kartais prieinat prie aštresnių tarporganizacinių ginčų: vieni

Nukelta į 8 puslapį.

VITAMINAS B...

(Atkelta iš 6 pusl.)

jam tuojau sugadintų audinius. Gamta atrado kitokias priemones — fermentus.

Vitamino B1 šaltiniai.

Vitaminas B1 paeina iš augalų. Neturime jokios žinios, kad gyvuliai gamintų šitą vitaminą. Atrodo, kad kaikurios bakterijos gali gaminti tiaminą. Atrodo, kad ir žmogus šiek tiek gauna vitaminą B1 iš tų bakterijų, kurios gyvena jo virškinimo kanale. Mėsa turi šiek tiek vitamino B1, vpatingai kiaulės mėsa. Daugiausiai vitamino B1 yra grūduose, bet, kadangi žmogus berafinuodamas miltus daug sėlenų pašalina su visu grūdo perikapu, tai ir vitaminas B dingsta. Daug vitamino B1 turi mielės, bet kadangi mielės savaime nėra maistas, todėl žmogus iš jų mažai tegali to vitamino gauti.

Kiek žmogui reikia vitamino B 1?

Augalams tiaminas yra hormonas, o žmogui ir gyvuliams vitaminas. Vitaminas yra išreiškiamas mikrogramais (gama) ir yra 3,33 gamų arba 3/1000 mg. Suaugęs žmogus reikalauja mažiausiai 1000 interna cionalinių vienetų arba 3 mg., kuriuos turi gauti iš maisto. Kadangi coli bakterijos šiek tiek pagamina, tai spėjama, kad normalus žmogaus kiekis yra apie 5—6 mg. Apskaičiuota, kad Š. Amerikoj normalus suaugusio žmogaus maistas turėdavo 0,8 mg. Nuo to laiko, kai valdžia įsakė kepėjams dėti į duoną vitamino B, tai vidutinis amerikonas gauna dabar 1,3 mg vitamino B1. Tai vis dar yra permažai, o turetų būti 3 mg. Su 1,3 mg. neįveiks nei beriberi, nei polineuritis, bet visgi bus tam tikra stoka, kuri ypatinguose atsitikimuose pasireikš. Žmonės, kurie daugiau maitinasi riebalais, mažiau tereikalaus vitamino B, negu tie, kurie daugiau valgo miltinius ir cukrinius valgius. Kadangi dabar tiaminas yra lengvai sintetiniu būdu gaminamas, tai savaime yra lengva papidyti vitamino stoką, jeigu ji pasirodo dėl maisto kokybės.

Vitaminas B1 kaip vaistas.

Visi bus pastebėję, kad žmonės, kurie yra chroniški alkoholikai turi blogą apetitą, jų rankos dreba ir vėliau išsivysto į ligą, kuri gydytojų terminologijoje vadinasi Neuritis alcoholica. Dabar žinome, kad jie tikrumoje serga mitimo sukrikimo liga, kuri paeina iš vitamino B stokos. Todėl visiems alkoholikams duodama daug vitamino B1 ar per burną, ar injekcijomis.

Ne vienas bus pastebėjęs, kad kaikurios nėščios moterys nustoja apetito, joms dažnai pradeda širdis pykti, turi palinkimų prie vėmimų. Pirmiau buvo manoma, kad šios moterys turi jau tokią prigimtį, kad joms neiko negalima padėti. Dabar žinoma, kad tai dažniausiai paeina nuo vitamino B1 stokos. Taigi ir neštumo neuritis pasirodė esanti vitamino B1 stokos pasekmė.

Yra dar manoma, kad kaikurios vidurių ligos yra vitamino B1 stokos išdava. Bet kadangi studijos dar nėra pakankamai pažengusios šitoje srityje, todėl negalimt kol kas galutinio sprendimo duoti.

Patariama vitaminą B1 daugiau vartoti, kada kas atlieka sunkius darbus, kurie kainuoja daug protinio įtempimo, pavyzdžiui egzaminų laike. Kadangi vitaminas B1 nėra nuodingas ir dideliuose kiekiuose, todėl nėra pavojaus perdėti. Jeigu kas labai daug duotų vitamino B1 iki 500—1000 mg. intraveninėmis injekcijomis, gali iššaukti alergijas ir toksiškus reiškinius, bet tai yra retas daiktas.

Išvada: iš visų avitaminozių, kurios mūsų šalyse gali pasitaikyti, avitaminozis B dažniausiai pasitaiko, todėl į tą dalyką reikia daugiau kreipti dėmesio. (L).

MAMERTAS MAČIUKAS

DIPLOMUOTAS MOTERIŠKŲ IR VYRIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS.

AUGŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS.

ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS — NAUJAUSIOS MADOS.

SKUBUS PATARNAVIMAS.

Adresas: kampas Mount Royal ir Brebeuf, Montreal.
(blokas į rytus nuo De la Roche, užrašas: Rene Bourdages)
Valandos: kasdien 9—6; penktadien. 9-9 ir šeštadien. 9-6.
Įėjimas: 4504 Brebeuf St. Tel. FR 9141; Res.tel. RA 2-1726.

Dr. DORA GORDON
Dantų gydytoja
Kalba lietuviškai
Tel.: WAlnut 9773 4914 Decairie Blvd., Montrel.

LIETUVIS LAIKRODININKAS
ŽUKAS ANTANAS
408—8-th Ave, Ville Lasalle, Que. TR 4321
Kreiptis vakarais po 6,30 val.

Lietuviška moterų kirpykla
DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPALAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.
Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon).
2521 CENTRE St., Montreal. FItzroy 3292.

VICTORIA CLEANERS & DYERS Co.
EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS
MINOR REPAIRS.
RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED
CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY
FUR AND GARMENT STORAGE
2832 ALLARD
TR. 1135
Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždėdami jiems „Drex", kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.
Taipgi valome visokiausios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius. Sutaisome rūbus (iširimus), įsiuvame sagas ir pan. Kiekvieną order paimame iš namų ir pristatome į namus.
Už mūsų atliktą darbą garantuojame.
Dėl informacijų prašome telefuonuoti: TR 1135, galima šaukti lietuviškai.
Lietuviai savininkai:
J. Matulaitis,
J. Kriaučialiūnas,
A. Majauskas.
MONTREALIS 2832 ALLARD TR 1135

A.J. Norkeliūnas
PER SAVO AGENTŪRĄ
MONTREAL ENTERPRISES Reg'd
AŠTUNTI METAI KAIP DRAUDŽIA GYVASTĮ, NAMUS, BALDUS, MAŠINAS, BIZNIUS, SUSIRGIMUS ir NELAIMINGUS ATSITIKIMUS. BENDRAI SĄŽININGAI PATARNAUJA VISOSE DRA UDIMO SRITYSE.
5637 JEANNE D'ARC AVE., MONTREAL 36
Tel. RA 7-3120

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE
BALTIC
Daromos įv. durys, langai, virtuvėms kabitai ir kiti įv. medžio dirbiniai.
SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS
yra tos srities specialistai su 20 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.
Lietuviams nuolaida.
Adresas: 547 Lafleur Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q. Tel.: HU 8—0162.

Dr. Roman Pniewski
Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose..
Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.
3537 PARK Ave, Montreal. Tel. HA 7623.
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

LIUDESIO VALANDOI
KREIPKITĖS PAS
Laidotuvių Direktorių
C. Halpin Funeral Home Reg'd.
KOPLYČIA VERDUN — WILLIBRORD AVE KAMPE, PRIE PAT AUŠROS VARTŲ PAR. BAŽNYČIOS
4500 VERDUN AVE, VERDUN. Tel. YO 3440

Atstovavimas įstaigose, patvirtinti dokumentų vertimai ir nuorašai, kalbinė pagalba turto sandėriuose, teismuose, mokesčių, imigracijos, vizų ir kiti reikalai
Jonas Žmuidzinas
Paryžiaus universiteto dipl. teisininkas:
3420 Drummond, Montreal,P.Q.,Canada. Tel.: PL 6580

BRONIUS AMBAKAS
SPECIALISTAS IŠ EUROPOS
BLOKSŲ — BRIKSŲ — PLYTELIŲ dėjime
MALONIAI PATARNAUS TAMSTOMS.
Vakarais 3867 Henri Julien St., Montreal. LA 9460.
KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

SEKITE NAUJAS MADAS
UŽSISAKYKITE
KOSTIUMĄ
geriausios angliškos medžiagos iš naujausių audinių.
PRITAIKOME KELNES prie jūsų švarko.
GARANTUOTAS DARBAS.
Galima ir kreditan.
VALOME - PROSIJAME
PAIMAME IŠ NAMŲ IR PRISTATOME.
NICK'S TAILOR SHOP
PATAISYMŲ EKSPERTAI.
Lietuvis vedėjas: P. KVIETKAUSKAS.
616 CHARRON WI 8013

Siuvėjas
P. ŠIDLAUSKAS
PRIIMU ĮVAIRIUS UŽSAKYMUS.
ANGLIŠKŲ IR VIETINIŲ MEDŽIAGŲ PASIRINKIMAS VIETOJE.
ATLIEKU MENIŠKĄ DARBĄ.
UŽ SAVO DARBĄ GARANTUOJU.
Kreiptis vakarais po 6 val. Tel. HA 8022
1124 Chenneville St. Apt. 2 (kampas Bleury ir Dorchester)
MONTREAL

TORONTO

TAUTIETI!

Neabejotinai save Lietuvių bendruomenės nariu ir Tamstai yra brangus Lietuvos vardo populiarinimas kitataučių tarpe bei bendruomenės žygiai, kurie siekia lietuvybės išlaikymo ir galūtino Lietuvos išlaisvinimo.

Tie reikalai neapseina be išlaidų ir todėl yra nustatytas metinis 2 dol. solidarumo mokestis, kuris yra renkamas nuo kiekvieno suaugusio dirbančio lietuvio, nežūrint jų pažiūrų skirtumo.

Tai yra garbės mokestis ir jį sumokėjusieji patenka į susipratusių lietuvių bendruomenės narių sąrašą.

Valdybai yra didelis palengvinimas, jei mokestis yra sumokamas laisva tautiečių iniciatyva. Tas sutaupo daug išlaidų ir laiko.

Prašome panaudoti šio atsišaukimo atkarpą ir siųsti mokestį paštu šiuo adresu: K. L. B. Apylinkės Valdybai, 235 Ossington Ave., Toronto.

Likusias atkarpas prašome pasiūlyti kitiems, Tamstos pažįstamiems lietuviams. Už šią Tamstos talką Valdyba bus Jums labai dėkinga.

Mokestį betarpiškai galima sumokėti pas kiekvieną Toronto Apylnkės valdybos narį, Toronto Lietuvių Namų raštinėje, 235 Ossington Ave., Toronto, svetainėje „Tulpė" 994 Dundas St. W., J. Beržinsko krautuvėje, 1212 Dundas St. W. ir „Atlantic" Restaurant, 1330 Dundas St. W.

Toronto Apylinkės Valdyba.

Siunčiu solidarumo mokestį $... už 19.... metus .... pusmetį ..... vardu.

Pakvitavimą prašau siųsti šiuo adresu: .....

.....

Parašas.

„PARAMOS" VEIKLA DIDĖJA.

Pavasarį ūkiškas gyvenimas pagyvėja. Vieni ruošiasi pirkit farmas, kiti perka namus, juos remontuoja ir įrengia, o treti perka biznius, automobilius ir t. t. Visiems jau žinoma, kad lietuvių kredito kooperatyvas „Parama" ūkiškai remia savo narius išduodamas paskolas palankiomis sąlygomis. Kiekvienam iš mūsų teks įsitikinti, ką reiškia Kanadoje turėti daugiau grynų pinigų, perkant ką nors vertingesnio, nes tuomet nupirksi žymiai pigiau ir sulyginamai geresnį objektą. Tuo tarpu paskolos išduodamos iki 2.000 dolerių vienam asmeniui grąžinat lygiomis ratomis kas mėnuo per dvejus metus. Iki šiam laikui „Parama" yra išdavusi apie 120 paskolų iš viso per 65.000 dolerių.

„Parama" yra taip pat saugi ir pelniga vieta santaupoms investuoti. Už santaupas indėlių sąskaitoje moka 3 proc. metinių palūkanų, o už santaupas šėrų sąskaitoje moka apie 5% dividendo. Be to sąryšyje su santaupomis nemokami draudžiama taupytojų gyvybė ligi 1.000 dolerių. Taigi „Parama" suteikia savo nariams visokerio pą ūkišką naudą.

Nuo gegužės 1 d. „Parama" veiks du kartu per savaitę: penktadieniais 7—9 val. ir šeštadieniais 11—1 val. dieną.

LIETUVIŲ NAMUOSE

baigiama pertvarkyti II-jo augšto salė. Iki šiol ten buvo per maža salė, kurios negalima buvo komerciškai išnaudoti. Dabar salė yra žymiai padidinta, panaikinant buvusios skaityklos patalpą ir išmetant nereikalingus koridorius. Buv. muzikos kambary bus įrengta virtuvė aptarnaujant tik II augšto salę. Visas šis pertvarkymas kainuos apie 1.000 dol. Patirta iš praktikos, kad geriausiai apsimoka išnuomoti, t. y., daugiau pelno duoda didesnės salės.

L.

TORONTO LIETUVIAI AUKAVO.

Toronto Šalpos Koimtetas skelbia sąrašą asmenų paaukavusių Vokietijoje likusiems tautiečiams, o ypatingai jų vaikučiams, pagerinti Velykų stalą ir papuošti jį lietuviškais margučiais. Viešą rinkliavą tam reikalui Toronto Šalpos K-tas pakartotinai pravedė Verbų sekmadienį Prisikėlimo parapijos bažnyčioje. Aukavo po 5 dol.: A. Pobedinskas ir Kl. Dargis, po 3 dol.: K. Meilus, po 2 dol.: T. Trakynienė, O. Augustaitytė, J. Stonys, J. Astrauskas, J. Kakniavičius, St. Dūda ir Antikaitytė, po 1.50 dol.: Ig. Pakarna ir Iz. Matusiavičiūtė, kiti aukavo po mažiau. Viso tą dieną prie bažnyčios surinkta — 102,50 dol.

Toronto Šalpos K-tas nuoširdžiai dėkoja Toronto lietuviams už aukas ir už jų nuosnumą, o taip pat Prisikėlimo parapijos klebonui Tėvui Bernardinui leidusiam balandžio 4 ir 11 d. rinkliavas bažnyčioje pravesti ir apie jas pakartotinai pranešusiam iš sakyklos.

Toronto Šalpos Kom-tas.

WINNIPEG

WINNIPEG'AS AUGA 8.000 PER METUS.

Winnipego gyventojų skaičius padidėjo per paskutinius dvejus metus po 8.000 per metus.

1953 metų gruodžio mėn. pabaigos skaičiai rodo, kad didesnio Winnipego gyventojų skaičius yra 370.620 palygnus su 354.069 1951 m. gruodžio mėn. pabaigoje. Didelė proporcija miesto gyventojų yra europietiškos kilmės. Miestas prieš 50 metų turėjo 50.000 gyventojų.

DĖL PROPAGANDINIO RUSŲ KONCERTO.

Bal. 26 d. Winnipege rusų artistai turėjo koncertą. Atrodytų, kad mums lietuviams, turi būti savaime žinoma, kas juos čia į Kanadą atkviete ir koks tų koncertų tikrasis tikslas. Atsirado tačiau keletas net iš naujai atvažiavusiųjų lietuvių, kurie nepaprastai ištroškę „slaviško" meno, jaudinosi, kaip patekti į koncertą ir kaip gauti bilietus. Kiti labai apgailestavo, kad negalės pamatyti „rusiškojo meno šedevrų", nes buvo nugirsti gandai, būk bus sekami tie, kurie į tą koncertą eis, jie gi turėdami geras pusiau valdiškas tarnybas, bijoję rizikuoti jų netekti.

Kaip ten bebūtų, kada net vietos angliškoj spaudoj buvo atsišaukimų, dėl ko turime kelti protestą prieš rusų artistų lankymąsi Kanadoj, toks mūsų tautiečių nesąmoningas elgimasis daugeliui mūsų nevisai suprantamas ir keliantis pasipiktinimą.

Lietuvis.

Kas „Nepriklausomą Lietuvą" pastoviai skaito,
Labai gerai daro:
Tas bolševikus ant mažojo
piršto raito
Ir į ožio ragą varo!...

PO RUDENINIU ARGENTINOS LIETUVIŲ DANGUMI.

Atkelta iš 7 pusl.

ir kiti norėtų jaunimą auklėti lietuviškoje dvasioje, bet neranda būdų, o tuo tarpu matosi

liūdnos pasekmės.

Lietuvių vaikai, kurie dėl tėvų kaltės yra nutolę nuo lietuviškų organizacijų visai nenori girdėti liettuvių kalbos ir net drįsta kitus perspėti, kad nekalbėtų lietuviškai. Dažnai tenka girdėti ir dar neseniai Argentinon atvykusių tėvų vaikus net iktarpusavyje, bet ir su tėvais kalbant ispaniškai.

Su prasidėjusiais mokslo metais keliems besisielojantiems lietuvybės išlaikymu kilo mintis steigti bent šeštadieninę lietuvišką mokyklą. Tuo tikslu buvo sušauktas organizacijų atstovų pasitarimas, kur vieningai nutarta tokią mokyklą būtinai steigti. Šios mokyklos steigimas bus lyg tęsinys tos mokyklos, kuri pereitą vasarą buvo suorganizuota Kordoboje vykusioje vasaros vaikų stovykloje. Ten tą mokyklą suorganizavo didelis jaunosios kartos auklėtojas kun. Kleiva, talkininkoujant keliems pedagogams.

Prie lietuvių bažnyčios veikiančioje Aušros Vartų mokykloje, kurią veda Šv. Kazimiero Seserų Vienuolija, mokinasi 38 lietuviukai, bet joje visa programa yra argentiniška. Tik su išimtimis ir pagal susitarimą čia gali būti dėstoma lietuvių kalba.

Steigiamas lietuvių tautinis muzėjus.

Kad vertingos lietuviškos rankdarbių medžiagos išliktų ateities lietuvių kartoms, perci tą vasarą Kordoboje Avellanedas lietuvių parapijai p. Stankūno padovanoje viloje buvo pradėtas organizuoti lietuvių tautinis muzėjus, kur tą sunkų ir vertingą darbą atliko ir tęsia mokytoja A. Mikelioniene. Jau yra surinktas nemažas eksponatų skaičius, o kai bus surinkta dar daugiau, manoma jis perkelti į Buenos Aires lietuvių parapijos patalpas.

Jau pradėtas perkėlimas į nuolatines naujas patalpas, „Argentinos Lietuvių Balso", įsteigtas Lituanistikos muziejus, kuris yra gana turtingas istorine medžiaga iš Argentinos lietuvių gyvenimo. Jame ateities istorikai ras viską iš Argentinos lietuvių gyvenimo, jų sunkios kovos dėl būvio, lietuvybės išlaikymo ir Lietuvos laisvės.

Lietuvis stipruolis.

Jau kelinti metai sportininkas Antanas Andriuškevičius dalyvauja Avellanedos mieste rengiamose sunkaus svorio kilnojimo varžybose, kur šiais metais laimėjo pirmą vietą. Išvykdamas atlikti karinę preivolę savo lamėjimą paaukavo Aušros Vartų lietuvių bažnyčios garbei.

W. A. LENCKI,
B. A., L. L. B.
TEISININKAS —
Advokatas — Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

A. S. NORRINGTON REAL ESTATE
1177 BLOOR ST. W., TORONTO, TEL. LL. 3102
(tarp Dufferin ir Lansdowne)
Tarpininkaujame pardavime ir pirkime įvairių nekilnojamų nuosavybių ne tik Toronto mieste ir priemiesčių rajonuose, bet ir visoj Ontario provincijoje.
$ 1.800 įmok.—Dundas g., netoli Roncesvalles, 8 kmb., geras mūr. n., tiktų siuvėjui ar kit. bizniui, alyva apšild., 2 virtuvės, skolų nėra. Nebrangus ir pelningas.
$ 3.500 įmok.—Indian Rd.-Humberside, 8 kmb., gražių plytų namas. išilg. korid. sist., alyva apš., 2 virt., grazi aplinkuma, tuščias — ialima tuoj kraustytis.
$ 5.000 įm.—Pacific-Bloor, 10 kmb. mūr. dupleksas, virt., 2 von., vand.-alyva šild., dvigub. garažas, privatus įvaž.
$ 8.000 įm.—Parkdale, 12 kmb. tripleksas, ger. plyt., 3 virtuvės, 3 vonios, vandens-alyvos šild., geras nuom. r.
$ 10.000 įm.—Bathurs-Dupont. gražus, naujas, 12 kmb., mūr. namas, viskas moder. įrengta, dvig. gar., augštos pajamos, patogus išnuomoti.
Turime daug krautuvių.
Kasdien gauname naujų pasiūlymų, todėl patariama paskambinti ir pranešti, ko jieškote pirkti, arba ką turite parduoti, kuriame rajone ir už kokią kainą.
Teisingai patarnaus ir sandėrio reikalus sutvarkys.
Ap. Sakevicius - Sakus
Įstaigos telefonas LL. 3102, namų tel. LL. 06556

B. SERGAUTIS
REAL ESTATE & GENERAL INSURANCE
870 COLLEGE ST. — — — Telef. OL. 6381
Šios savaitės namai skubiam pardavimui:
$ 11.900. Bloor-Delaware. Mūr. 6 kmb. namas. $3.000 įm.
$ 14.500. Bloor-Indian Grave. 7 kmb. m. nam. $4.000 įm.
$ 16.900. St. Clair-Oakwood raj., atsk., gerų plytų, 2 augš. namas, dupleksas, vand.-alyva šild. Geras pirk.
$ 16.900. High Park-Roncesvalles raj., atskiras, 9 kmb., mūrinis namas, vandeniu-alyva šild., garažas.
1. Namai pardavimui
Greitas ir sąžiningas patarnavimas perkant bei parduodant namus įvairiose miesto dalyse.
2. Paskolos
Parūpinami pinigai įmokėjimui. Sukeliamos paskolos. Paskolos statybininkams ir NHA paskolos.
3. Insurance
Namų, baldų, mašinų draudimas. Įvairus draudimas: ligos, nelaimingų atsitikimų atvejais ir tt.
Taip pat duodamos informacijos nedarbo dienomis po pamaldų.
KREIPTIS OL 6381.

DANUTĖ STRAZDAITĖ
321 Oakwood Ave., Toronto, 10.
GORDON'S BEAUTY SALON
Daro pusmetines ir įvairias vienkartines šukuosenas, dažo ir kerpa plaukus. Kiekvienu metu (išskyrus sekmadienius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

VIENYBĖJE — GALYBĖ
TAUPYK
LIETUVIŠKAME KREDITO KOOPERATYVE
Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos.
Būstinė: Lietuvių Namai, 235 Ossington Ave., Toronto, Ont. KE 3027.

KE 1118
J. GREEN
REAL ESTATE AND BUSINESS BROKER
933 Bloor St. W. Tornoto.
Pirkdami ar parduodami namus pasitarkit su mumis — mielai Jums patarnausim!

Jei norite PARDUOTI AR PIRKTI NAMĄ ir sunkiai Jums sekasi, bandykite paskambinti mums.
Štai tik keletas pavyzdžių:
$2.500 įmok. Bloor-Brock, atsk., 6 kamb., dvi virt., įvažiavimas į kiemą.
$4.000 įm. Parkdale r. atsk. mūr., 7 kb. per du augštu, vandeniu šildomas, garaž.
$8.000 įmok. Bloor - Indian Rd., mūr., atskir., vand. šildomas, 13 k., 2 virt., 2 vonios, 2 atsk. įėjim., 2 garažai, lengvi mokėjimai.
$5.000 įmok. Rucholme Dr. -College. Mūr., atsk., 8 k. 2 virt., aliej. šild., garažas.
$1.800 įmok. Ossington-Dundas, 6 kmb. mūr., įvažiavimas į kiemą.
MES SKOLINAME pinigus įmokėjimui padidinti vien ntik už Jūsų parašą. Galime paskolinti tiek, kiek Jūs turite savo pinigų įmokėjimui. Pvz. jei Jūs turite $2.000, galime paskolinti Jums kitus $2.000; Jei Jūs norite $3.000 galime paskolinti kitus $3.000.
Įstaigos tel.: OL. 7996 arba 0L. 7997
Kuzmas - Baltakys - Plioplys
Namų tel. LA 1250 N. telef. LL 8310 Namų tel. RO 3345
Pošius - Dūda - Maciunskas
Namų telef. JU 7558
J. KARPIS
REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1609 DUNDAS Str. W (kampas Dundas-Brock) Toronto

LA 7570
WILLIAM BENDENA
REAL ESTATE
1555 Dundas St. W. (kampas Sheridan) Toronto.
Pirkdami ar parduodami namus pasitarkit su mumis — mielai Jums patarnausim!

VYRIŠKŲ ir MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS
Kostiumus ir paltus siuvu pagal naujausias madas. Turiu didelį pasirinkimą įvairių angliškų ir vietinių medžiagų. Visus darbus atlieku pigiai, skoningai ir punktualiai.
ED. KONDRATAS.
1113 A Dundas St. W. (netoli Ossington). Toronto.
Tel. LL 9626.

HAMILTONUI, TORONTUI IR APYLINKĖMS.
Kontraktorius K. TRUMPICKAS
Įrengiami nauji visų rūšių namų apšildymai anglimis arba alyva. Keičiamos senos krosnys į naujas, moderniškas alyva apšildomas ir pilnai automatiškas. Įrengiami alyvos apšildymai (Oil Burneriai) į senas krosnis. ir taisomi seni apšildymai.
Didelis pasirinkimas įvairių firmų krosnių ir Oil Burnerių. Kadangi prekės gaunamos tiesiog iš urmo sandėlių, be jokių tarpininkų, todėl ĮRENGIMAI DAROMI ŽYMIAI PAPIGINTOMIS KAINOMIS IR IŠSIMOKĖJIMUI DVIEMS METAMS. VISI PATARIMAI VELTUI.
Užsakymai priimami:
Hamiltone: 18 Spadina Ave. Tel. LI 9—2035
Toronte: 693 Dovercourt Rd. Telefonas LO 8951.

Dr. A.Pacevičius
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Yarmey Clinic 314 Bathurst St., Toronto
Telef. kabinetas EM. 6-2696. Namų OL 4778
Rentgenas. Physioterapija. Laboratoriniai tyrimai.
Priima ligonius ir gimdyves: kasdien 11—12 val., 2—4 v. ir 7—9 val., šeštadieniais nuo 11—3 val.

DĖMESIO TURINTIEMS AUTO MAŠINAS!!!
Imperial Auto Collision
Atlieka visų mašinų visokį remontą:
(sparnai, durys, priekis, rėmai).
Spalvų, dažymui, didžiausias pasirinkimas.
Darbas garantuotas.
561—567 KEELE Str. Biuro telef.
vienas blokas į pietus JU 4773
nuo St. Clair Namų CE 1-3444
TORONTO, Ont.

PIGIOMIS KAINOMIS PIRMOS RŪŠIES:
Šviežią, rūkytą, konservuotą ir virtą mėsą, paukščius, dešras, kumpį, sviestą, sūrį kiaušinius ir kitus maisto produktus galima gauti tik pas
PUNKRĮ ir KRASAUSKĄ
335 RONCESVALLES AVE, TORONTO.

HAMILTON

PEREITĄ ANTRADIENĮ,

Hamiltono miesto burmistro įstaigoje lankėsi B-nės valdybos nariai vicepirm. Vl. Antanaitis ir šviet. ir kultūros vad. J. Ambraziejienė. Dėl burmistro ligos, lietuvių delegacija buvo priimta asmens sekretorės p-lės Marshall. Supažindinus su lietuvių gyvenimu nuo paskutiniojo atsilankymo pas Hamiltono miesto galvą p. L. Jackson, buvo paprašytas būti garbės globėju KLB-nės rengiamos 6 m. sukakties šventės, o taip pat perduodant jam nuoširdžiausius linkėjimus grįžimo prie savo darbo.

Po pietų B-nės valdybą gavo telefoninį pranešimą su padėka už sveikinimus, o taip pat ir sutikimą dalyvauti gegužės mėn. 22—23 dd. hamiltoniečių sukaktuvėse.

Šia proga primename, kad 6 m. B-nės sukakties šventė bus pradėta šeštadienį, gegužės m. 22 d. sporto rungtynėmis ir vakare dideliu pobūviu Royal Connaught Hotel dviejose salėse— „Normandie" ir Dining Room „A". Sekmadienį bus atlaikytos pamaldos ir po pietų tame pačiame viešbutyje (tik Crystal Ball salėje) įvyks minėjimo aktas su koncertine dalimi.

Visi lietuviai prašomi iš anksto tas dienas rezervuoti šioms iškilmėms, o gyvenantiems toliau nuo Hamiltono nebijoti kelionės, nes pirmadienis yra Victoria Day — laisvas nuo darbo.

Lietuvių Namų Hamiltoine. laikinoji valdyba savo posėdyje išnagrinėjo LN įsigijimo būdą (kooperatinį ar AB-vės pagrindu). Po ilgų diskusijų priieita išvados, kad pirmasis kelias, kooperatinis yra tikslingesnis, kadangi juo galima pritraukti visus Hamiltono lietuvius (nors ir su nedideliu indėliu) ir tuo pačiu suteikiant galimybės būti visiems hamiltoniečiams LN savininkais, kas ir yra LN laik. valdybos tikslas. Išnagrinėjus statutą jis jau šią savaitę bus išsiuntinėtas susipažinimui visiems hamiltonečiams lietuviams, o po to, bus einama su pasižadėjimais šėrų nupirkimui. Norspasižadėjimai dar oficialiai nebuvo renkami (išskyrus po visuotinio susirinkimo), tačiau iš 65 asmenų jau gauta yra pasižadėjimų 3.050 dol. sumai.

Literatūros vakaras

yra rengiamas šį šeštadienį parapijos salėje Hamiltono A-kų kuopos. Su savo kūryba žada pasirodyti vietos jaunieji rašytojai. Taip pat tą patį vakarą įvyks ir bibliotekos atidarymas.

Po programos numatomi linksmi šokiai. Mūsų visų pareiga savo gausiu atsilankymu paremti pirmuosius hamiltoniečių rašytojų žingsnius, jų tolimesniame kūrybos darbe.

Hamiltono ir Toronto

B-nės valdybų posėdis, įvykęs Toronte balandžio 28 d. praėjo labai darbingoje nuotaikoje. Išnagrinėtas KLB ap. Tarybų sudarymo taisyklių projektas, bendro ūkio nupirkimas (tarp Toronto ir Hamiltono) vasaros vaikų stovykloms, seneliams ir bendros gegužinės - Joninių ir petrinių š. m. birželio 26 d. surengimas.

Posėdyje taip pat dalyvavo Krašto valdybos pirm. J. Matulionis ir sekret. Grigaitis.

Gegužinės pamaldos

Hamiltono AV parapijos bažnyčioje yra laikomos 7 val. v. ir šeštadieniais — 6 val. pp.

The Steel Co of Canada

vėl pradėjo šauti visus darbininkus, atleistus žiemos metu. Šaukimus gavo ir tie asmenys, kurie yra išdirbę mažiau 1 metų.

Šiame fabrike dirba per 250 hamiltoniečių lietuvių.

„Širvintos" skaučių v-ja

šeštadienį turėjo savo linksmavakarį parapijos salėje. Suvaidinta hamiltonietės Z. Šukienės (pažįstamos iš ankstyvesnių veikalų, tautinio pobūdžio) dviejų veiksmų farsas „Studentas iš užsienio". Veiksmas — Lietuvos dvarininko Petronio ūkyje, kur atvykęs „studentas" iš Prancūzijos stengiasi užmegsti pažintį su vasarojanciom Petronio dukterimis jų draugemis ir mokytoja Siauryte (R. Relinskaitė) finansiniais išskaičiavimais. Tačiau yra „iššifruojamas" ir iš dvaro turi pasitraukti.

Dvarininką Petronį vaidino „senas vilkas" (Aukuras) E. Mickūnas, jo žmona I. Gaižauskaitė, jų dukterys, L. Šukytė, R. Kemežytė ir G. Bakaitytė. Be to, gimnazijos direktoriaus rolę atliko V. Venckev.čius, studento — A. Alsbergas, gimnazijos sekretorės A. Meškauskaitė ir dvaro moterį J. Eidukaitytė. Savo roles mūsų atžalynas (daugumoje scenoje pasirodęs pirmą kartą) atliko labai gerai. Išskirti tenka G. Bakaitytę ir Z. Šukytę, kurių pastaroji, pasirodė ir turinti neblogą balsą, atlikdama solo partiją. Į veiksmą įpintas buvo ir baletas iš A. Gurgždytės, G. Latauskaitės, N. Latauskaitės, R. Petrušaitytės, R. Retinskaitės, L. Virbickaitės. Po vaidinimo vyko šokiai, paįvairinti loterija ir kt. staigmenom. Pagei dautina daugiau tokių jaunimo susibūrimo vakarų!

Clevelandas atvyksta į Hamiltoną!

Baigiant rašyti koresponden aiją, HLSK „Kovas" pranešė, kad į Hamiltoną, KLB-nės 6 m. sukakties minėjimi proga, atvyksta Clevelando LSK „Žaibas" krepšininkai ir stalo tenisininkai, kurie čia gegužės m. 22 d. turės draugiškas rungtynes su vietos sportininkais. Svečiai „amerikiečiai" numato tap pat surengti didesnę ekskursiją į Hamiltoną ir čia dvi dienas pabendrauti su hamiltoniečiais. Tad pirmieji, B-nės valdybos minėjimo svečiai, gegužės mėn. 22—23 d. d. yra mūsų kaimynai USA lietuviai!

Kbr.

ŠV. POVILO LIUTERIONIŲ BAŽNYČIOJ,

Gore ir Hugson gt. Kampe, gegužės 9 d. 9 val. ryto, lietuvių pamaldos.

Kun. dr. M. Kavolis.

VISI TAUTIEČIAI rašykime iš visur ir apie viską, kas gali būti įdomu ir svarbu kitiems tautiečiams.

LONDON, Ont.

BUS LABAI SVARBI PASKAITA.

Susiv. Lietuvių Amerikoje (SLA) Londono 320 kuopa gegužės 9 dieną, šį sekmadienį, ruošia Magdalenos namuose, 355 Clarence St. Paskaitą skaitys žymus specialistas Dr. A. Kaveckas.

Kas atsilankys, sužinos, kaip Kanadoje reikia užlaikyti sveikatą, kuri mums čia yra brangiausias turtas.

Bus atsakoma ir į paklausimus. **SLA 320 kuopos v-ba.**

LETHBRIDGE' Alta.

TAUTOS ŠVENTĖ.

Vasario 20 d. darbininkų salėje įvyko Vasario 16 d. minėjimas, į kurį šiais metais susirinko gana daug lietuvių. Gal pirmi metai taip skaitlingi dalyvavo kaip vietiniai, taip ir iš apylinkių, iš mažos Lietuvos naujų ateivių.

KLB skyriaus pirmininkas Vytautas Arelis atidarė minėjimą, padarė trumpą pranešimą ir pakvietė pagerbti, kritusius už Lietuvos laisvę vienos minutės atsistojimu. P. Kaziūnas pasakė kalbą, kuri buvo pavadinta „Kova dėl laisvės". Po kalbos sekė P. Sarpalytės eilėraščiai, už kuriuos ji susilaukė iš publikos daug įvertinimo, ir minėjimas buvo baigtas Tautos Himnu.

Po to sekė subuvimas, kuriame šeimininkavo St. Pulkauninkas, B. Dabulis ir L. Sarpalius, talkininkavo S. Noreika ir V. Arelis, vaišino Ona Rojienė.

Vasario 16 d. buvo paminėta per radiją. Paskaita buvo Algio Arelio.

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet jis sutvarkė reikalus su radiofonu, už ką mes jam tariame širdingą ačiū.

Aukas rinko p. Gražina Noreikienė ir Leonas Sarpalius. Surinko apie 42 dol. Vėliau viduje rinko aukas Tautos Fondo lapais Nelė Petrauskaitė ir Jonas Kanys, surinko apie 40 dol. Tautos Fondo ženkleliais aukų surinkta apie 30 dol. Ženklelius platino Stasys Pulkauninkas. Iš bufeto gauta 27 dol. Kadangi griežikai, G. Paulikaitis ir V. Grybauskas neėmė atlyginimo, atskaičius salės nuomą ir smulkias išlaidas, gryno pelno Tautos Fondui surinkta apie 120 dol. kas mūsų mažai kolonijai skaitoma gerai. L. B. K. L. skyriaus valdyba dėkoja griežikams, P. Dabulienei už salės išnuomavimą ir visiems, kurie prisidėjo prie parengimo, o labjausiai svečiams, kurie tik atsilankė į minėjimą ir p. Kaziūnui už paskaitą. Minėjimas skaitomas pavykusiu.

TAUTOS FONDUI AUKOJO

šie asmenys: po 6.50 dol.: St. Pulkauninkas, po 5 dol.: A. Klimavičius, Nelė Petrauskaitė, J. Daugirdas, Vytautas Arelis, po 3 dol.: L. Sarpalius, V. Dzikas ir K., po 2 dol. K. Leščinskas, S. Noreika, St. Žalys, V. Dzikas, J. Daugirdas, P. Rojus, Šileris, V. Bruzga, Dambrauskas, po 1 dol.: V. Arelis, J. Kanys, J. Latvaitis, Kunigiskis, J. Paskačimas, J. Višinskas, K. Nevidomskas, Grigas, J. Chmieliauskas, Paulikaitis, Valneris, J. Chevy, po 75 ct.: Maksymer, po 50 ct.: M. Pulkauninkas, Sarpalius, Daukšis, Šimonis, M. Kastilenas, po 25 ct. Dabulskis.

KITOS ŽINIOS.

Šią žiemą pas mus yra daug be darbo, ir lietuvių nemažas skaičius. 3 anglių kasyklos uždarė, liko tik viena. Prie Colman uždarė beveik visas kasyklas, iš kurių visas 5.000 gyv. miestelis gyveno. Dabar jis beveik apmiręs. Visi turi keltis kitur. Nieko neturinčiam keltis yra lengviau, bet dauguma buvo nusipirkę nuosavybes, dabar, norint parduoti, niekas nebeperka.

Lethbridgo mieste pradėjo streikuoti alaus išnešiotojai, kurie dabar budi su užrašais prie aludžių ir nieko neįleidžia.

LIGONIAI.

Buvo susirgęs sunkokai Alekas, Dabulskis ir J. Žebrauskienė, bet jau grįžo į namus. Dabar susirgo J. Stankūnas ir O. Rukšnaitienė.

NUOSAVYBES ĮSIGIJO.

Vladas Kazokas ir Pranas Kazokas nusipirko po auto mašiną.

SIDABRINĖS VESTUVĖS.

Bronis Dabulis ir O. Dabulienė, švenčia 25 metų sukaktuves, kurios sukako kovo 14 dieną. Balius įvyks gegužės 20 d. darbininkų klube, kuris yra jau išnuomotas. Sukaktuvininkams linkime daug laimės ir laimingai sulaukti auksinių sukaktuvių.

GIMIMAI.

Jakentų duktė, kuri yra ištekėjusi už Aleko, susilaukė antros gražios dukrelės.

- Čia, Albertoj, prie matavimo darbų ir braižymo, dirba nemažai lietuvių, matininkų, inžinierių, agronomų ir braižytojų. Mūsų tautietis K. Leščinskas pagelbėjo jau 4 mūsų tautiečius įspraust į darbą. Šiomis dienomis buvo priimtas K. Šimonis ir Sodeikaitis, dėka jo rekomendacijos.

Stasys Pulkauninkas.

PADĖKOS

Lietuvių literatūros paskaitų klausytojams Montrealio Universitete, visoms mielomskolegėms ir mieliems kolegoms už surengtą gražų semestro pabaigos pobūvį ir dovaną, širdingai dėkoju.

Dr. H. Nagys.

PAJIEŠKOJIMAI

— Prašomas atsliepti Romualdas Jonaitis, 1924 metais gimęs Meškuičių valsčiuje, lankęs Šiaulių gimnaziją, 1949 metais atvykęs Kanadon ir 1950 metais jo adresas buvo toks: 583 Dovercourt Rd., Toronto, Ont. Jieško jo tėvas, 4 metai negaunantis jokios žinios apie savo sūnaus, Romualdo Jonaičio likimą.

Kas iš Nepriklausomos Lietuvos gerb. skaitytojų turi kokių nors žinių, malonekite pranešti jo tėvui, šiuo adresu: Sr. Casimiro Jonaitis, c. Presidente Quintana 2178, 4 de Junio, prov. Bs. Aires, Argentina.

■ Suejo 400 metų nuo Sao Paulo miesto įkūrimo Brazilijoje. Iškilmėse, priėmimuose ir parodose Lietuvą atstovavo Lietuvos konsulas Aleksandras Polišaitis.

■ Buenos Aires kardinolas S. Copelio davė katalikams darbininkams leidimą sekmadieniais dirbti prie savo naujų namų statybos.

Atkelta iš 2 psl.

kui, kas atsiliepia ir jo tolimesniam gyvenimui.

P. mok. Mitalienei nuoširdžiausias ačiū už jos darbą ir pastangas lietuviškoj mokykloj sekmadieniais. **E. J.**

RIDOUT REAL ESTATE LIMITED

Visais nekilnojamo turto pirkimo bei pardavimo reikalais kreipkitės į didžiausios Kanadoje REAL ESTATE įstaigos atstovus Hamiltone

J. VALEVIČIUS ir A. PRANCKEVIČIUS

Visokeriopas informacijas suteiks ir namų problemose jums patars.

Skambinkite ar užeikite į staigą

913 Main St. E. Hamilton tel. LI 9-4121.

RIDOUT

REAL ESTATE LIMITED

SKYRIAI: Toronto, Hamilton, London, Sarnia, Kitchener, Peterborgh, Richmond Hill.

BELLAZZI — LAMY, INC

7679 George St., Ville Lasalle.

TR 5151

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

7697 CENTRAL, VILLE LASALLE. HE 3207

LE MIEUX LINGERIE

VAIKIŠKI IR MOTERIŠKI DRABUŽIAI.

Taipogi yra priimami DAŽYMO ir PROSINIMO darbai sumažintomis kainomis.

5% nuolaida patiekusiam šį skelbimą.

RAŠTINĖ. TR 6025 5 — 6th Ave, VILLE LASALLE.

J.R. RIENDEAU

KONTRAKTORIUS

VISŲ RŪŠIŲ KASIMAI

Specialybė: kanalizacija ir vandentiekis.

Mechanizuotos kasimo priemonės, kompresorius.

Adamonis ir Budriūnas Real Estate

& BUSINESS BROKERS

Namai pardavimui:

Rosemounte:

25-Ave. 2-jų šeimų po 5 kambarius. Centralinis šildymas abiems aukštams. Naujas. Kaina $16.500. Paskola $ 10.000 iš 5½%.

31 Ave. 2-jų šeimų po 4 km. 2-jų m. senumo, kartu 1 žemės sklypas šalyje. Kaina $14.500. Įmokėti $5.000.

Prie St. Zotique, St. 3-jų š. Namas 28X40. Akm. priešakinė siena. 1 butas 5 kmb. ir 2 butai po 3 kmb. Cantr. šild. Kaina $19.500. Įmokėti $ 9.000.

Marquette St. už Jean Talon. 2-jų š. po 4 kmb. Naujas. Kaina $14.300. Įmokėti $4.000.

Verdune:

Valiquette St. 2-jų šeimų 4½ ir 5 kmb. Pusiau atsk. 8 met. Gar. Kaina 13.500.

Miesto Centre:

St. Germain St. prie Sherbrooke. 3-jų š. 1 butas 6 kamb. ir 2 butai po 3 kmb. Garažas. Kaina $12.500.

Apartmentas 8 šeim. po 2½ kmb. Centr. šild. Su šaldytuvais ir krosnimis. Naujas. Pajamos $6.240 metams. Kaina $40.000. Įmokėti $ 10.000.

Žemės sklypai:

Rosemounte: 45 Ave, Lamy, Chatelain — 180 sklypų po $650.

Montrealio Šiaurėje: 25X 80, gatvė, kanalizacija ir vanduo įvesta. Geroje vietoje. Kaina $450. Viso 15 skl.

Paskolos:

Namams, privatiems asmenims ir statybininkams, už baigtiems, iki 15 metų senumo ir statyboje namams iš 5½%.

Asmenines paskolas: mašinų pirkimui, baldų įsigijimui, namų remontui ir kitiems reikalams iš 6%.

Reikalinga: Namai pardavimui. Žemės sklypai pardav.

Paskolos-Mortgage: namams statybos eigoje — 60% vertės iš 6½. Užbaigtiems namams 50% vertės iš 5½.

NORĖDAMI PARDUOTI AR PIRKTI KREIPKITĖS Į PIRMĄJĄ MONTREALY LIETUVIŲ REAL ESTATE ĮSTAIGĄ.

MŪSŲ TIKSLAS — JUMS PADĖTI!

NAMAI — ŽEMĖ — PASKOLOS — DRAUDIMAS.

Jums mielai padės AGENTAI:

A. GRAŽYS RA 1-3148 A. SKREBUTĖNAS PO 6-5407

B. JAZOKAS PO 6-9041.

Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 9 valan. vakaro.

Telefonai LA 7932. LA 9871. PO 6-6495.

177 Sherbrooke St. W. kambarys 5, Montreal.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

15 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259—3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588.

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR TAISAU SENUS KAILINIUS PALTUS. DUODU GERĄ KAILIŲ PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU SĄŽININGAI IR ŠVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

3910 St. ZOTIQUE, E.

RAymond 1—6005.

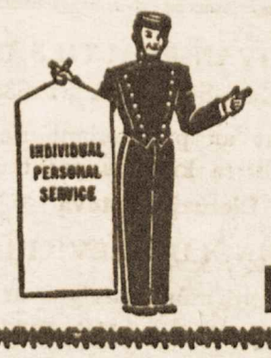
Kreiptis po 6 val. vakaro, šeštadieniais — visą dieną.

DE LUXE DRY CLEANERS

143—8th AVENUE, LACHINE NE. 5-0303

Sav.: P. RUTKAUSKAS.

Kostiumas, Suknelė ar Skrybėlė $1.

Paimame iš namų ir pristatome į namus visame Montrealyje ir priemiesčiuose.

Darbą atliekame sąžiningai.

NE. 5-0303

KVIEČIAME VISUS MONTREALIO LIETUVIUS ATVYKTI Į

Motinos Dienos Šventę

rengiamą š. m. gegužės mėn. 9 dieną D'Arcy Mc Gee salėje (220 Pine Ave W., prie Park Ave.). Pradžia — punktualiai 16 val. Įėjimo mokestis — laisva auka **jaunuomenės švietimo reikalams.**

Įdomioje programoje bus dvi dalys: oficialioji ir meninė. Pirmoje dalyje kalbės **L. K. B-nės Kr. Vald. Pirmininkas J. MATULIONIS.**

Meninėje dalyje bus:

1) Šeštadienio mokyklų mokinių pasirodymas;
2) **J. Akstino** specialiai motinos dienai paruoštas montažas, kurį atliks Neringos Skaučių Tunto skautės;
3) **Vyrų kvartetas,** vedamas **Z. LAPINO** ir
4) **Skaučių Vyčių** Būrelio tautinių **šokių grupė, vedama J. KIBIRKŠČIO.**

Skaitlingai dalyvaukime šioje gražioje motinos pagerbimo šventėje!

L. K. B-nės MONTR. APYL. VALDYBA.

MONTREAL

LABAI SVARBŪS SUSIRINKIMAI.

Gegužės 8 d., 5 val. po pietų, Aušros Vartų parapijos salėje esame paprašyti sukviesti posėdin Šalpos Komisiją ir Vasario 16 gimnazijai remti komisijas pilnoje sudėty. Dalyvavimas būtinas, nes atvykę iš Toronto KLB Kr. V-bos pirm. J. Matulionis ir Kr. V-bės narys V. Vaidotas praves pasitarimą šalpos reikalais. Atskirų kvietimų nebus išsiuntinėta.

Gegužės 8 d. 6 val. po pietų, Aušros Vartų parap. salėje kviečiami atvykti į informacinį pasitarimą Montrealy gyv. KLB Kr. Tarybos nariai 1953 m. buvusieji Montrealio apylinkės nariai ir visi Montrealio lietuvių viškųjų organizacijų pirmininkai arba jų įgalioti atstovai. Su sirinkimo tikslas, drauge su svečiais iš KLB Kr. Valdybos pla čiai išsiaiškinti ir išnagrinėti Kr. V-bos paskelbtąjį KLB džiųjų kolonijų organizacijų įs tatų projektą. Atskirų pakvietimų nebus **KLB M. Ap. V-b**

A. V. KLEBONAS PRANEŠA,

kad gegužinės pamaldos šešta dieniais bus 5 val. p. p., kitomis dienomis 8 val. vakaro.

SUSIŽIEDAVO A. Labūnaitė su B. Skruibiu: tuoksis rudenį.

TFA KANADOJE HAMILTONO SK. 3-JŲ METŲ

sukaktuvinis koncertas

RENGIAMAS Š. M. GEGUŽĖS 15 D. ARMĖNŲ SALĖJE, 69 PRINCESS STR.

Programą išpildys visų mėgiamas Toronto lietuvių orkestras **„TRIMITAS"** 14-kos instrumentalistų sąstate, dalyvaujant smuikininkui **prof. Stp. KAIRIUI** ir **solistui BR. MARIJOŠIUI.**

Orkestrui diriguoja muzikos prof. **L. PURKEVECH.**

Po programos šokiai, **grojant „TRIMITUI" visame jo 14 asmenų sąstate!**

Visus maloniai kviečiame į šį reto įspūdingumo koncertą! **Pradžia 7 v. v.**

Veiks įvairių gėrimų ir užkandžių bufetas! TFA KANADOJE HAMILTONO SK. V-BA.

YRA ATLEIDIMŲ IŠ DARBO.

Canadair kas savaitę atleidžia iš darbo po 200 darbininkų. Darbo b-vė turinti, bet nespėjanti paruošti planų.

Yra atleistų ir iš Seagram destilerio, jų tarpe ir lietuvių.

E. KARDELIENĖS PADĖKA

P. Otto, surinkusiam mokinių koncerto programą, koncerte padėjusioms — ponioms Šipelienei, Urbonienei, Morkūnienei ir Jonui Lukoševičiui, sveikinusiems mokinių tėvų vardu inž. J. Bulotai su mažyte Pėteraityte ir tėvams už dovaną, KLMB Apyl. V-bos vardu sveikinusiems p. Kibirkštytei ir už salės parūpinimą) ir p. Vazalinskui, įteikusiems gėlių, visiems sveikintojams už gražius linkėjimus, o taipgi visiems atsilankiusiems koncerte, gražiai priėmusiems jaunuosius koncertantus ir tuo moraliai parėmusiems jų geras pastangas žengti į muzikos bei dainos meno sritis, — nuoširdžiai dėkoja **E. Kardelienė.**

Šia proga pranešama kad šis koncertas davė 102 dol. ir 85 ct. pajamų ir 72 dol. ir 85 ct. iš laidų, grynas pelnas — 30 dol. — įteiktas AV klebonui bažnyčios statybai.

ATIDARYTA NAUJAKANADIEČIŲ PARODA

Geg. 1 d., Rachell 1985, kampas Papineau, atidaryta naujakanadiečių darbų paroda, kuri tęsis ligi gegužės 6 d. imtinai Dalyvauja lietuviai, latviai, ukrainiečiai, vengrai, rumunai, lenkai, japonai, belgai, prancūzai. Lietuvių yra išstatyta dailės darbų — p. Tamošaitienės, p. Žmuidzinienės, p. Šimonelienės, p. Remeikio, p. Abromonio, p. Veselkienės ir kt. Gražūs skyriai, be lietuvių, latvių, ukrainiečių. Yra tapybos, skulptūros, liaudies dirbinių ir tt.

Parodą atidarė Naujakanadiečių organizacija — mons. Gouin, p. Gothier, prof. Bourgois ir kt., gražiai įvertinę naujuosius ateivius. P. Bourgois pabrėžė, kad visi atvykę iš savo gimtųjų kraštų čia yra laisvi pasilaikyti savo sentimentus gimtinėms, jie mylės ir savo kalbą ir papročius, tačiau ir naujoji jų tėvynė — Kanada — jiems atidaro visas galimybes gyventi ir kurti.

Apie parodą bus plačiau sek. n-ryje.

LIET. KATAL. MOT. D-JOS valdyba kviečia visas katalikes moteris dalyvauti bendroje Motinos Dienos komunijoje 11 val. mišių metu.

TORONTO

VISI TORONTIČIAI KVIEČIAMI.

Pabuskim, susidomėkim jūra, uostais, Lietuvos laivynu. Tam tikslui M. L. Bičiulių drjos Toronto sk. gegužės 9 d., 3 val. p. p. L. Namuose ruošia paskaitą apie Lietuvos laivyną ir laivininkystę. Paskaitą skaitys tos srities žinovas p. B. Stundžia.

Po paskaitos bus M. L. Bičiulių dr-jos Toronto sk. narių susirinkimas. Prašome visus narius ir nenarius į paskaitą bei susirinkimą kuo skaitlingiausiai atsilankyti. **Sk. V-ba.**

— SLA, 236 kuop. narių susirinkimas įvyks geg. 9 d., 2 v. p. p. Lietuvių Namuose. Nariai prašomi būtinai dalyvauti, nes bus rinkimai delegatų į birž, mėn. įvykstantį SLA seimą.

VILNIEČIŲ ARBATĖLĖ.

Susipažinimo tikslu vilniečiai ruošia arbatėlę, kuri įvyks gegužės 14 d., 20 val. Šv. Jono parapijos salėje Toronte. Visi tautiečiai kviečiami atsilankyti. Norintieji arbatėlėje dalyvauti registruojasi pas J. Cicėną, telefonu LA 8109. **Sk. V-ba.**

VISI Į DIDELĮ

ŠOKIŲ VAKARĄ

Šokiai įvyks š. m. **gegužės mėn. 8 d. 8 v. vak.**

UNF auditorijoje, 297 College St., Toronte.

Bus turtingas bufetas. Pelnas skiriamas vasaros stovykloms. Visi kviečiami atsilankyti.

L. K. „Vaidoto" laivo ir D. L. K. „Mindaugo" dr-vės Rėmėjai.

KANADOS LIETUVIŲ SOCIALDEMOKRATŲ S-GOS TORONTO SKYRIUS Gegužės 8 d., 8 val. vakare, LIETUVIŲ NAMUOSE Ossington-Dundas gatvių kampas, rengia

PASILINKSMINIMĄ-ŠOKIUS

Visą laiką veiks bufetas su įvairiais užkandžiais ir gėrimais. Kviečiame vsus lietuvius iš arti ir toli į mūsų pasilinksminimą atsilankyti. Gegužės 8-tą šeštadienį.

LIETUVIŲ AKADEMINIS SAMBŪRIS

šį šeštadienį, gegužės mėn. 8 dieną GARBY SALĖJE RUOŠIA

šokių vakarą

su įdomia ir įvairia programa, kurioje pirmą kartą padainuos moterų trio ir pašoks modernaus šokio duetas.

Vakaro metu veiks bufetas su šaltais ir karštais uždandžiais bei švelniais bei stipriais gėrimais.

Šokiams gros **Z. Lapino** vadovaujamas **„LITUANICOS"** orkestras.

Įėjimas: $ 1. — — Pradžia: 7 val. 30 min. Vieta: 3244 BEAUBIEN Str. E. Rosemount, ties 11-ta Ave.

SAMBŪRIO VALDYBA.

REIKALINGA MOTERIS

(ar mergaitė) prižiūrėti vaikui lietuvių šeimoje, ūkyje, nuo vidurio gegužės iki vidurio rugsėjo. Teirautis: Ben. Pakulis, R. R. 2, Lanoraie, Que. (netoli Joliette).

PARDUODAMAS ūkis ant Ottawa upės kranto prie vieškelio Nr. 17, dešiniajame upės krante; pusė žemės miškas, daržinė 32X40 pėdų. Kaina 3.000 dol. Teirautis Mr. J. C. Lalonde, tel. Rigoud 446.

MONTREALIO L. V. LIAUDININKŲ - VARPININKŲ SUSIRINKIMAS

šaukiamas gegužės mėn. 9 d., 2 val. po pietų, 3885 St. Urbain. Prašome dalyvauti visus ir punktualiai. **Klubo V-ba.**

YRA SERGANČIŲ.

Ligoninėse yra keli tautiečiai besigydą — p. Stankaitytė, p. Urbonaitė, A. Kajokas, St. Nevardauskas, susižeidęs

„LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS" LEIDĖJAS

Juozas Kapočius, su p. Keturakiu lankėsi, Montrealy. Leidėjas atvežė 2-rą L. E. tomą, lankė generalinį atstovą J. Kardelį ir platintojus p. Raudonaitytę ir p. Jurkų. Iš Montrealio jis išvyko į Toronto, Detroitą, Clevelandą, Čikagą ir tt. Viešėdamas Montrealy, aplankė pažįstamus, lankėsi „NL" redakcijoje ir tt.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS TORONTE

paskaitą sakitė viešnia iš Clevelando dr. M. Žilinskienė. Buvo pagerbtos ir apdovanotos motinos turėjusios 10 vaikų: Gataveckienė, Augaitienė, Ruibienė, Vanagienė (turėjusi 14 vaikų), Osvaltienė Olga, 84 m. amžiaus Jonaitienė ir 93 m. Rylienė. Apdovanotos motinos turėjusios ir mažiau vaikų.

Meninę dalį atliko: Šeštadieninės mokyklos mokinių (mergaičių) deklamacijos, D. Zubrickaitė ir Dvarionas paskambino pianinu. Solistė Vilčiauskaitė padainavo 3 liet. dainas ir ariją iš operos „Trubaduras". Akomponavo Zubrickaitė.

Programą vedė ir užbaigai žodį tarė Apyl. vald. Švietimo sk. vadovė p-lė I. Matusevičiūtė. **L.**

PAMATŲ ŠVENTINIMAS.

Šv. Jono pirmoji lietuvių evangelikų liuteronių parapija Toronte praneša, visuomenei, kad ji pereitais metais nupirko sklypą bažnyčiai statyti. Sklypas turi 171X195 pėdų ir yra 1420 Davenport Rd., t. y. tarp Dufferin St. ir Lansdowne Ave. Sinodo architektas p. Schmalzas iš Kitchenerio paruošė planus bažnyčiai ir klebonijai. Kontraktorius W. Rinas veda statybą. Sekmadienį, t. y. gegužės 9 d. penktą val. po pietų bus iškilmingai šventinami bažnyčios pamatai. Iškilmėse dalyvaus misijų departamentas. Pamatų šventinimas įvyks lietuvių, anglų ir vokiečių kalbomis. Giedos Parapijos choras.

Klebonas L. Kostizenas.

— Liet. radijo valendėlių savininkai — Dr. J. Kaškelis nuo gegužės 1 d. perėjo dirbti į real estate įstaigą kartu su B. Sergaučiu, 870 College Str.,; J. R. Simonavičius pradėjo dirbti pas J. Strung Real Estate 2181 Yonge Str. **L.**

Gegužės 15 d. 8 val. vakare **1862 Wellington Str. „DOM POLSKI"** įvyksta **Montrealio Sporto Klubo „TAURAS" ruošiamas**

šokių vakaras

Programoje gausi loterija, kitos įdomybės ir bufetas su skaniais užkandžiais bei minkštais ir kietais gėrimais.

Šokiams groja br. Lapinų orkestras.

SPORTO KLUBAS „TAURAS".

NAUJAS ADRESAS IR TELEFONO NUMERIS.

Kailinių paltų siuvėjas J. Gražys persikėlė iš 7437 Bloomfield į taip pat nuosavus namus **3910 St. Zotique St. E. Naujas tel. RAymond 1--6005.**

IŠNUOMOJAMAS 5 kambarių butas naujame name, St Michel, netoli Balanger. **8240—9 Ave. St. Michel.**

SULLIVAN REALTIES Co. 1410 Guy St., tel. FI 6351.

Perkant ar parduodant nejudomą turtą kreiptis pas mūsų Lietuvį Atstovą

JONĄ LUKOŠEVIČIŲ

Skambinti mūsų įstaigos ar jo namų telefonu **HE 7877.**

SLA SUSIRINKIMAS.

Šį sekmadienį, gegužės 9 d., 12 val. 30 min., 377 Willibrord, po pamaldų šaukiamas narių susirinkimas. Maloniai prašomi visi nariai dalyvauti, nes tai gali būti jau paskutinis susirinkimas prieš vasaros atostogas. Nariai prašomi apsimokėti mokesčius. Bus renkamas atstovas į SLA seimą.

Sirgusi Antanina Blažienė gavo 68 dol. ligos pašalpos. Nauju nariu priimta Dr. A. Drevinskienė.

Pranešama, kad dar tęsiasi narių verbavimo vajus, kuris suteikia įstojimo lengvatų (mažiau mokesčių), kviečiami tautiečiai užsirašyti šios pašalpinės ir kultūrinės organizacijos nariais. Buvimas kitose apdraudos organizacijose nesudaro kliuvinio, o apsidraudimas nuo nelaimių yra tiktai pinigų taupymas, nes jie kiekvienu metu, pareikalavus, grąžinami. Todėl yra labai naudinga būti SLA

Dr. J. ŠEGAMOGAS
CHIRURGINĖ ir BENDROJI PRAKTIKA
office 4906 Wellington VERDUN. Tel. YO 3611.
val.: 11—12, 2—4, 6—9, šeštadieniais 11—1 arba pagal susitarimą.
namų 1038 Osborne Av. VERDUN. Tel.PO 6-9964

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALIŠKA
priima: 9 a. m. — 10 p. m.
5303 Verdun A., Verdun, Telef.: TR 4547.

NOSIES, GERKLĖS IR AUSŲ SPECIALISTAS IR CHIRURGAS
Dr. R. CHARLAND
956 Sherbrooke E.
Telel.: FR 7684, EX 8822.

Dr.E.Andrukaitis
956 Sherbrooke E.
Tel. CH. 7236

Raštinė: OLiver 4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 Bloor W. Toronto 4.
į rytus nuo Dufferin St.

Dr. N. Novošickis
DANTŲ GYDYTOJAS
345 BLOOR St. West (kampas Bloor - Huron) TORONTO
Telefonas WA 3-2003.
Priėmimo valandos: nuo 9—12 ir nuo 2—9 val. vak. (pagal susitarimą).

Dr.K Žymantienė
Gydytoja-chirurgė.
Kampas Bloor ir Brock Av. (Įėjimas iš 613 Brock Av.)
Priima ligonius, gimdyves ir moterų ligomis sergančias kasdien nuo 1—4 ir nuo 5—8 val. p.p., šeštad. nuo 11—3 v. p.p., kitu laiku pagal susitarimą.
Telefonas OL 6851

Dr. A. VALADKA
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
1081 Bloor St. W.-Toronto
priima ligonius ir gimdyves nuo 2—4 pp. ir 6,30—8 vv., ketvirtadieniais ir šeštadieniais 2—5 pp. **X-ray (Roentgeno) kabinetas.**
Tel. **ME 2933**

Jonas J. Juškaitis
Vienintelis lietuvių kilmės Kanados pilietis, baigęs išklausyti visą teisių kursą Toronto Universiteto Juridiniame Fakultete.
299 Glen Road, Toronto, Canada. Tel. WA. 4-5142.

PIRMOJI LIETUVIŲ
Real Estate Istaiga
Nuosavybės arba biznio pirkimo ar pardavimo reikalais,, paskolų gavimo, namų ar biznio apkainavimo ir teisingo patarimo reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą be obligacijos.
Esu Toronto miesto gyventojas per paskutinius 25 metus.
AL GARBENS - Garbenis
REAL ESATE and BUSINESS BROKER
1486 DUNDAS St. W., (prie Dufferin) TORONTO.
Telefonai LO 2738, vakarais HU 9-1543
Naujas musu skyrius
1597 Bloor St. W. Tel. LA. 8772
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI